

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune

KONTROLLUTVALGSMØTE

Møtestart: 06.05.2024 kl. 10:00
Møtested: Rådhuset - formannskapssalen

Saksliste:

- 22/24 Oppfølgingssak - Orientering om leieavtaler med ASCO, jf. sakene 13/24 og 4/24
- 23/24 Oppfølgingssak - Orientering om innmelding av Hammerfest kommune i ROBEK, jf. sak 12/24
- 24/24 Orientering om foreløpig revisjonsberetning - Hammerfest kommune - Regnskapsåret 2023
- 25/24 Orientering om foreløpig revisjonsberetning - Hammerfest Havn KF - Regnskapsåret 2023
- 26/24 Orientering om revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF - Regnskapsåret 2023
- 27/24 Orientering om oppfølgingssak - Spørsmål om revisors uavhengighet til Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak
- 28/24 Utredning av revisjonsordning for Hammerfest kommune
- 29/24 Prosessmøte 2 - Arbeidet med planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028
- 30/24 Referatsaker - KU Hammerfest - Møte 3-24
- 31/24 Prosjektskisse - Eierskapskontroll - Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01337

Sak 22/24

OPPFØLGINGSSAK - ORIENTERING OM LEIEAVTALER MED ASCO, JF. SAKENE 13/24 OG 4/24

Saksdokumenter:

- Saksframlegg til kontrollutvalget i sak 13/24 - Orientering om leieavtaler med ASCO, jf. vedtak i sak 4/24
- Særutskrift til kommunestyret i Hammerfest kommune - Kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 13/24, datert 9. april 2024
- Saksframlegg til kontrollutvalget i sak 4/27 - Orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest og overdragelse av leieavtalen
- Oversendelse av særutskrift/sak fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune til kommunestyret – sak 4/24, datert 29. februar 2024

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger:

På møte 7. februar 2024 behandlet kontrollutvalget i sak 4/24 en orienteringssak om nedleggelse av ASCO i Hammerfest og overdragelse av leieavtalen. Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Kontrollutvalget ber om at saken fremmes for kommunestyret slik at alle avtaler mellom

Hammerfest kommune og ASCO base blir kjent for politikerne, og anbefaler at det samlede avtaleverket underlegges en juridisk vurdering i forhold til overdragelse av avtaler og EØS-regelverk.»

Den 29. februar 2024 sendte sekretariatet særutskrift/sak fra kontrollutvalget til kommunestyret i tilknytning til sak 4/24 i kontrollutvalget.

På møte 11. mars 2024 behandlet kontrollutvalget i sak 13/24 en ny orienteringssak om leieavtaler med ASCO. Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser fortsatt behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder hva som skjer videre med leieavtale(r), og ber om en ny orientering på et senere møte.

I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/ordfører og kommunedirektøren.

Kontrollutvalget vil påpeke at kommende leieavtaler skal vurderes opp mot EØS-lovgivning.»

Den 9. april 2024 sendte sekretariatet særutskrift fra kontrollutvalget til kommunestyret i tilknytning til sak 13/24 i kontrollutvalget.

Sak 22/24 på kontrollutvalgets møte 6. mai 2024 er en oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak 13/24 der det blant annet framgår at kontrollutvalget fortsatt ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder hva som skjer videre med leieavtale(r), og ber om en ny orientering på et senere møte i utvalget.

Tett opp til og/eller etter møte i kontrollutvalget 11. mars 2024 har kommunestyret behandlet (minst) to saker som gjelder ASCO sine leieavtaler i Leirvika. På møte 7. mars 2024 behandlet kommunestyret i lukket møte sak 24/24 om ASCO sine leieavtaler i Leirvika. I protokollen fra dette møtet framgår det ikke noe vedtak i saken. På møte 21. mars 2024 behandlet kommunestyret i lukket møte sak PS 42/24 – Referatsaker, herunder referatsak RS 24/10 (Protokoll fra havnestyremøte 12. februar 2024) og referatsak RS 24/11 (Protokoll fra havnestyremøte 27. februar). I protokollen framgår det at kommunestyret tok referatsakene til orientering.

For nærmere opplysninger om tidligere orienteringer til kontrollutvalget viser sekretariatet til saksframlegg med vedlegg til kontrollutvalget i sakene 4/24 og 13/24, samt vedlagte særutskrifter fra kontrollutvalget til kommunestyret datert henholdsvis 29. februar 2024 og 9. april 2024.

Sekretariatet har invitert styreleder i Hammerfest Havn KF, styreleder i Hammerfest Terminalen AS, samt ordfører og kommunedirektøren til å orientere kontrollutvalget i sak 22/24.

Sekretariatets vurdering:

Denne orienteringssaken er en oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak 13/24 - Orienteringssak om leieavtaler med av ASCO.

Under behandling av saken anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget vurderer å lukke møtet under hele eller deler av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold)).

I henhold til kommuneloven § 23-2 tredje ledd kan kontrollutvalget kreve at kommunen (herunder kommunale foretak) legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også uten hinder av taushetsplikt foreta undersøkelser som det mener er nødvendige.

I henhold til kommuneloven § 23-6 (innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.) kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra blant annet aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer. Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

I kontrollutvalgets vedtak i sak 13/24 framgår det blant annet at «*Kontrollutvalget vil påpeke at kommende leieavtaler skal vurderes opp mot EØS-lovgivning*». Sekretariatet anbefaler derfor kontrollutvalget å ha særlig fokus på dette i sin videre oppdatering i denne saken.

Med forbehold om de opplysninger som blir gitt ved orientering til kontrollutvalget i sak 22/24, anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget tar informasjonen i saken til orientering.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	11. mars 2024	J.nr:	KUSEK01253

Sak 13/24

ORIENTERING OM LEIEAVTALER MED ASCO, JF. VEDTAK I SAK 4/24

Saksdokumenter:

- Utklipp fra hjemmesiden til Hammerfest kommune - møter i formannskapet og kommunestyret
- Protokoll fra møte i formannskapet i Hammerfest kommune 150224
- Oversendelse av særutskrift i sak 4/24 - fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune til kommunestyret
- Særutskrift til kommunestyret - sak 4-24 i kontrollutvalget
- Saksframlegg til kontrollutvalget i sak 4/24 – Orientering om nedleggelse av ASCI i Hammerfest og overdragelse av leieavtalen mellom ASCO og Hammerfest Terminalen AS

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser fortsatt behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder hva som skjer videre med leieavtale(r), og ber om en ny orientering på et senere møte.

I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/ ordfører og kommunedirektøren.

Saksopplysninger:

På møte i kontrollutvalget 7. februar 2024 behandlet utvalget i sak 4/24 orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest og overdragelse av leieavtalen mellom ASCO og Hammerfest Terminalen AS.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under behandling av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon), jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold).

Grunnlaget for orienteringen var sekretariatets saksframlegg med vedlegg, sekretariatets orientering i møtet, samt orientering i møtet v/styreleder i Hammerfest Terminalen AS Espen Hansen og styreleder i Hammerfest Havn KF Runar Enoksen.

Kontrollutvalget vedtok følgende i sak 4/24:

«Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Kontrollutvalget ber om at saken fremmes for kommunestyret slik at alle avtaler mellom Hammerfest kommune og ASCO base blir kjent for politikerne, og anbefaler at det samlede avtaleverket underlegges en juridisk vurdering i forhold til overdragelse av avtaler og EØS-regelverk.»

I henhold til kontrollutvalgets vedtak har sekretariatet den 29. februar 2024 oversendt særutskrift av kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 4/24, til kommunestyret.

Etter møtet i kontrollutvalget 7. februar 2024 har sekretariatet registrert følgende:

- Møte i formannskapet 15. februar 2024:
Formannskapet hadde møte 15. februar 2024.
På saklisten til dette møtet var sak PS 23/24 Avtaleutkast fra ASCO til Hammerfest Terminalen.
I protokollen fra dette formannskapsmøtet framgår det innledningsvis at formannskapet vedtok med 8 mot 1 stemme (Terje Wikstrøm - AP) å sette sak om avtaleutkast fra ASCO til Hammerfest Terminalen på saklisten som sak PS 23/24.
I protokollen fra dette formannskapsmøtet framgår det videre under behandlingen av sak 23/24 at saken ikke ble realitetsbehandlet.
Innledningsvis i protokollen fra dette møtet framgår det følgende om sak 23/24:

«Formannskapet besluttet å lukke møtet under behandling av sak 23/24 med hjemmel i kommuneloven § 11-5 tredje ledd bokstav b jf. offentlighetsloven § 23 første ledd.

*Et folkevalgt organ kan fatte vedtak i en sak som blir satt på saklisten hvis ikke møtelederen eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det. Organet stemte over om sak 23/24 skulle realitetsbehandles. Mer enn 1/3 av de møtende medlemmene motsatte seg dette: Aud Marie Tandberg (R), Berit Hågensen (AP) og Terje Wikstrøm (AP).
Saken ble ikke realitetsbehandlet.»*

- Møte i formannskapet 7. mars 2024:
Formannskapet har møte 7. mars 2024.
Sekretariatet har i skrivende stund (4. mars 2024) ikke funnet innkallingen til dette møtet på kommunens hjemmeside, men har på hjemmesiden funnet at formannskapet på dette møtet i sak 24/24 skal behandle ASCO sine leieavtaler i Leirvika. På hjemmesiden til kommunen er det opplyst at dokumentet i denne saken er unntatt offentlighet etter Offl. § 23 første ledd.
- Møte i kommunestyret 7. mars 2024:
Kommunestyret har møte 7. mars 2024.
Sekretariatet har i skrivende stund (4. mars 2024) ikke funnet innkallingen til dette møtet på kommunens hjemmeside, men har på hjemmesiden funnet at kommunestyret på dette møtet i sak 24/24 skal behandle ASCO sine leieavtaler i Leirvika. På hjemmesiden til kommunen er det opplyst at dokumentet i denne saken er unntatt offentlighet etter Offl. § 23 første ledd.

Som ledd i saksbehandling og innhenting av informasjon til kontrollutvalget, sendte sekretariatet følgende forespørsel til kommunedirektøren med kopi til kommuneadvokaten den 4. mars 2024:

«Vi ser at det skal være sak om leieavtaler med ASCO i formannskapet og kommunestyret 7. mars 2024.

Kontrollutvalget har vedtatt at utvalget skal holde seg oppdatert på utviklingen i saken. Kontrollutvalget har møte 11. mars 2024, og en av sakene er orientering om leieavtaler med ASCO.

På vegne av kontrollutvalget ber vi om å bli oversendt eventuelt saksframlegg eller liknende i tilknytning til sak om leieavtaler med ASCO i formannskap og kommunestyre.

Vi viser i den sammenheng til kommuneloven § 23-21 tredje ledd der det heter følgende:

«Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.»

Eventuelle dokumenter som blir oversendt fra kommunen til kontrollutvalgets sekretariat etter at innkallingen til kontrollutvalgsmøtet 11. mars 2024 er sendt, vil av sekretariatet bli ettersendt til kontrollutvalget. I tilfelle slike dokumenter er unntatt offentlighet vil dokumentene bli oversendt til møtende medlemmer/varamedlemmer med passordbeskyttelse.

Sekretariatet har invitert styreleder i Hammerfest Havn KF, styreleder i Hammerfest Terminalen AS, samt ordfører og kommunedirektøren til å orientere kontrollutvalget i sakens anledning.

Sekretariatets vurdering:

Under behandling av saken anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget vurderer å lukke møtet under hele eller deler av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold)).

I henhold til kommuneloven § 23-2 tredje ledd kan kontrollutvalget kreve at kommunen (herunder kommunale foretak) legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også uten hinder av taushetsplikt foreta undersøkelser som det mener er nødvendige.

I henhold til kommuneloven § 23-6 (innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.) kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra blant annet aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer. Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget tar informasjonen i saken til orientering. Sekretariatet vurderer det slik at det fortsatt er behov for kontrollutvalget å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder hva som skjer videre med leieavtale(r), og anbefaler at kontrollutvalget ber om ny orientering på et senere møte. I den forbindelse anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget på nytt inviterer Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/ ordfører og kommunedirektøren.

Fra: Tom Øyvind Heitmann

Sendt: tirsdag 9. april 2024 18.07

Til: postmottak@hammerfest.kommune.no

Kopi: Hammerfest Havn <post@hammerfest.havn.no>; Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>

Emne: Særutskrift til kommunestyret i Hammerfest kommune - Kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 13/24

Særutskrift til kommunestyret i Hammerfest kommune - Kontrollutvalgets behandling og vedtak i sak 13/24

Hei.

Vedlagt oversendes særutskrift til kommunestyret i Hammerfest kommune – Kontrollutvalgets behandling og vedtak

i sak 13/24 - Orientering om leieavtaler med ASCO, jf. vedtak i sak 4/24.

Vedlagt oversendes også sekretariatets saksframlegg til kontrollutvalget i sak 13/24.

Særutskriften sendes også i kopi til Hammerfest Havn KF.

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann

Seniorrådgiver

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO

tom.oyvind.heitmann@kusek.no

Tlf: 918 72 937

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Til kommunestyret i Hammerfest kommune

Kopi: Hammerfest Havn KF

SÆRUTSKRIFT

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	11. mars 2024	J.nr:	KUSEK01253

På møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 11. mars 2024 behandlet utvalget sak 13/24 - Orientering om leieavtaler med ASCO, jf. vedtak i sak 4/24.

Nedenfor framgår kontrollutvalgets behandling og vedtak i saken:

SAK 13/24

ORIENTERING OM LEIEAVTALER MED ASCO, JF. VEDTAK I SAK 4/24

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser fortsatt behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder hva som skjer videre med leieavtale(r), og ber om en ny orientering på et senere møte.

I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/ ordfører og kommunedirektøren.

Kontrollutvalget vil påpeke at kommende leieavtaler skal vurderes opp mot EØS-lovgivning.

Behandling:

SPØRSMÅL OM Å LUKKE MØTET:

Behandling:

Før behandling av saken anbefalte sekretariatet at kontrollutvalget vurderer å lukke møtet under hele eller deler av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte

opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold)).

Leder i kontrollutvalget fremmet forslag om at kontrollutvalget lukker møtet under behandlingen av sak 13/24.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under behandling av sak 13/24, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum og tredje ledd bokstav b, jf. offentlighetsloven § 23 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

BEHANDLING AV SAKEN:

Sekretariatet orienterte om saken:

- Styrelederne i henholdsvis Hammerfest Havn KF og Hammerfest Terminalen AS var invitert til å orientere kontrollutvalget, men dem kunne ikke møte
- Ordfører er invitert til å orientere, og har sagt ifra at han møter
- Viser til ettersendt nyhetsartikkel i Hammerfestingen
- Bakgrunn og hva som har skjedd siden møte i kontrollutvalget 7. februar 2024

Ordfører orienterte om saken.

Kommunedirektøren orienterte.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Medlem Sylvi Jane Husebye fremmet følgende tilleggsforslag:

- *Kontrollutvalget vil påpeke at kommende leieavtaler skal vurderes opp mot EØS-lovgivning*
- Enstemmig vedtatt.

Sekretariatets tilrådning og tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser fortsatt behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder hva som skjer videre med leieavtale(r), og ber om en ny orientering på et senere møte.

I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/ ordfører og kommunedirektøren.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	7. februar 2024	J.nr:	KUSEK01181

Sak 4/24

ORIENTERING OM NEDLEGGELSE AV ASCO I HAMMERFEST OG OVERDRAGELSE AV LEIEAVTALEN MELLOM ASCO OG HAMMERFEST TERMINALEN AS

Saksdokumenter:

- Epost til Hammerfest Havn KF med invitasjon til å orientere kontrollutvalget på møte 25. januar 2024, datert 17. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost til Hammerfest Terminalen AS med invitasjon til å orientere kontrollutvalget på møte 25. januar 2024, datert 17. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost til Hammerfest kommune v/kommunedirektøren med invitasjon til å gi orienteringer til kontrollutvalget på møte 25. januar 2024, datert 17. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost med svar fra Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og Hammerfest Havn KF v/styreleder, datert 18. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost med svar fra Hammerfest kommune v/kommunedirektøren, datert 18. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost til Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder med ny invitasjon til å orientere kontrollutvalget på møte 7. februar 2024, datert 29. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Protokoll fra møte i formannskapet i Hammerfest kommune 25. januar 2024 – utdrag (vedlagt)
- Protokoll fra møte 1-24 i styret i Hammerfest Havn KF (havnestyret) 8. januar 2024 (vedlagt)
- Diverse medieoppslag (vedlagt)
- Møtedokumenter fra møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 17. mars 2023 – se sak 11/23 (ikke vedlagt)
Møtedokumentene finner dere ved å følge linken nedenfor:
<https://kusek.no/hammerfest-kommune/#35-360-mote-2-23-den-17-mars-2023>
- Møtedokumenter fra møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 9. mai 2023 – se sak 20/23 (ikke vedlagt)
Møtedokumentene finner dere ved å følge linken nedenfor:
<https://kusek.no/hammerfest-kommune/#35-368-mote-3-23-den-9-mai-2023>

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Saksopplysninger:

Litt om tidligere saker i kontrollutvalget:

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune har i flere saker hatt fokus på Hammerfest Havn KF og datterselskapet Hammerfest Terminalen AS, og da spesielt et fokus på leieavtalen mellom Hammerfest Havn KF og ASCO – en leieavtale som senere av avtaleparten Hammerfest Havn KF er overdratt til Hammerfest Terminalen AS.

Etter at kontrollutvalget (som følge av vedtak i kommunestyret)¹ bestilte en undersøkelse fra BDO Advokater AS, behandlet kontrollutvalget på møte 17. mars 2023 i sak 11/23 rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF – Påstand om dobbeltavtaler. I vedtaket fra kontrollutvalgets behandling av denne rapporten framgår det blant annet følgende:

«Kontrollutvalget viser til rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF - påstand om dobbeltavtaler, datert 13. mars 2023.

Kontrollutvalget merker seg at det er BDOs vurdering at det ikke er sannsynliggjort at det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som er behandlet av kommunestyret, samt at BDO har innhentet fakturaer sendt fra Hammerfest Terminalen AS til ASCO, som viser samsvar med det som fremkommer i avtalen om avtalt pris, inkludert prisjusteringer.

Utover dette har kontrollutvalget merket seg følgende funn i rapporten:

- Hammerfest kommune og dens kommunale foretak har ikke en fast rutine for at avtaler skal godkjennes av advokatene/juristene i kommunedirektørens stab.*
- Ifølge sakspapirene til sak 76/18 på møte i kommunestyret 18. oktober 2018 skal det foreligge en ekstern juridisk vurdering som konkluderer med at den inngåtte leieavtalen ikke innebærer offentlig subsidiering/offentlig støtte etter EU/EØS-regelverket. BDO har forespurt Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF om å få oversendt denne juridiske vurderingen, men har imidlertid ikke mottatt denne verken fra Hammerfest kommune eller Hammerfest Havn KF.*
- Det ble ikke laget en ny avtale da avtalen mellom ASCO og Hammerfest Havn KF ble overført til Hammerfest Terminalen AS. BDO har fått bekreftet dette fra Hammerfest Havn.*

¹ På møte 3. mars 2022 i sak 17/22 vedtok kommunestyret å bevilge midler til en ekstern undersøkelse av påstanden om dobbeltavtaler. Dette på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Endringen ble kun formalisert på e-post.

- Kommunestyrerepresentantene fikk tilgang til sakspapirene, herunder avtalen, dagen før møtet, ved personlig oppmøte på Servicekontoret i Hammerfest kommune.*
- Rådmannens innstilling i saken var at Hammerfest Havn KFs planer om å utvikle Leirvikaområdet ikke skulle godkjennes, og at man derav ikke skulle behandle leieavtalen. Rådmannens forslag til vedtak var begrunnet med følgende: «Vedtaket begrunnes med den økonomiske risikoen prosjektet har, høy lånegjeld og kommunens tidligere føringer om hvordan store industriområder skulle utvikles og finansieres.»*
- Det fremgår ikke av avtalen hvordan det skal avgjøres når det er aktuelt å benytte punkt 5 i avtalen om deling av markedsrisiko mht. når det kan sies å ha oppstått en stor og varig markedssvingning. Det fremgår heller ikke hvordan et eventuelt beløp for deling skal fastsettes. Det er BDOs vurdering at dette kan skape en mulig konflikt mellom avtalepartene dersom punktet skal realiseres. Det er videre BDOs vurdering at det kan medføre økt risiko for Hammerfest Havn KF og dermed Hammerfest kommune dersom en uavhengig tredjepart skal avgjøre deling av tap ved negative markedssvingninger.*
- BDO har etterspurt skriftlig dokumentasjon fra forhandlingene. Ifølge ASCO og Hammerfest Havn KF foreligger det ikke særlig skriftlig korrespondanse utover de enkelte avtaleutkast. Utover dette har BDO fått opplyst at det ikke foreligger skriftlig korrespondanse tilgjengelig for overlevering. Dette skyldes blant annet skifte av IT-system og sletting av eldre e-poster i Hammerfest Havn KF.»*

Kontrollutvalget vedtok også å oversende sak og rapport fra BDO til kommunestyret med følgende innstilling:

«Kommunestyret viser til oversendt sak 11/23 fra kontrollutvalget og rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF – påstand om dobbeltavtaler, datert 13. mars 2023.

Kommunestyret merker seg at det er BDOs vurdering at det ikke er sannsynliggjort at det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som er behandlet av kommunestyret, samt at BDO har innhentet fakturaer sendt fra Hammerfest Terminalen AS til ASCO, som viser samsvar med det som fremkommer i avtalen om avtalt pris, inkludert prisjusteringer.

Kommunestyret merker seg også de øvrige funn som framgår av rapporten, herunder dem som framgår av kontrollutvalgets vedtak.»

Kommunestyret behandlet sak og rapport fra kontrollutvalget på møte 23. mars 2023 i sak 32/23. Kommunestyret vedtok følgende:

«Kommunestyret viser til oversendt sak 11/23 fra kontrollutvalget og rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF – påstand om dobbeltavtaler, datert 13. mars 2023.

Kommunestyret merker seg at det er BDOs vurdering at det ikke er sannsynliggjort at det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som er behandlet av kommunestyret, samt at BDO har innhentet fakturaer sendt fra Hammerfest Terminalen AS til ASCO, som viser samsvar med det som fremkommer i avtalen om avtalt pris, inkludert prisjusteringer.

Kommunestyret merker seg også de øvrige funn som framgår av rapporten, herunder dem som framgår av kontrollutvalgets vedtak.

Kommunestyret ber Hammerfest havn endre selskapsavtalen i Hammerfestterminalen AS, slik at representantskapet endres fra styreleder i Hammerfest havn, til styret i Hammerfest havn.»

På møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 9. mai 2023 behandlet utvalget i lukket møte sak 20/23 - Orienteringssak - Juridisk vurdering om offentlig støtte - Leieavtale mellom Hammerfest kommune og ASCO. Kontrollutvalget vedtok da at utvalget «tar den oversendte juridiske vurderingen om offentlig støtte til orientering».

På møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 28. november 2023 behandlet utvalgte i sak 46/23 en henvendelse fra medlem i kontrollutvalget - Videre oppfølging av BDOs rapport, om delsak angående manglende juridisk betraktning. Under behandlingen ble det fra sekretariatets side opplyst om at den juridiske vurderingen har vært oppe som orienteringssak i kontrollutvalget 9. mai 2023. Havnedirektøren opplyste om at den juridiske vurderingen fantes da BDO undersøkte saken, og skrev rapport til kontrollutvalget. Kontrollutvalget vedtok etter dette at utvalget «ber om at den juridiske betraktningen gjøres tilgjengelig for kontrollutvalgets medlemmer, og ber om at saken tas opp i neste kontrollutvalgsmøte». En slik orienteringssak er på sakslisten til møte i kontrollutvalget 7. februar 2024.

Litt informasjon om leieavtalen, samt nedleggelse av ASCO i Hammerfest:

I kommunestyremøte 18. oktober 2018 vedtok kommunestyret å godkjenne prosjektkostnadene knyttet til utviklingen av Leirvika-området, samt å godkjenne leieavtalen mellom Hammerfest Havn KF og ASCO. Senere har Hammerfest Havn KF overført leieavtalen til datterselskapet Hammerfest Terminalen AS.

I begynnelsen av januar 2024 melder avtalepart ASCO Norge AS i en pressemelding at selskapet har besluttet å legge ned sin avdeling i Leirvika i løpet av 1. kvartal 2024. I denne pressemeldingen skriver selskapet at «Vi i ASCO har i lengre tid forøkt å unngå nedleggelse, men markedet har ikke vært med oss og vi har hatt betydelige tap siden oppstarten i 2016», samt at «grunnen til nedleggelsen er den utfordrende markedssituasjonen og dårligere framtidsutsikter enn ventet».²

I en nyhetsartikkel i iFinnmark 7. januar 2024 blir det opplyst at ASCO sine leieavtaler i Leirvika vil bli overtatt av selskapet Norse Polarbase.³

I en nyhetsartikkel i iFinnmark 10. januar 2024 kan man blant annet lese en uttalelse fra ordfører i Hammerfest kommune der det sies at «en godkjenning av overdragelse av leieavtalene fra Asco

² NRK Troms og Finnmark, 5. januar 2024:

<https://www.nrk.no/tromsogfinnmark/asco-legger-ned-avdelingen-i-hammerfest-1.16703969>

³ <https://www.ifinnmark.no/legger-ned-i-hammerfest-det-er-rett-og-slett-for-lite-aktivitet-i-regionen/s/5-81-1946753>

Norge AS til Norseas Polarbase må utredes nærmere før det eventuelt godkjennes av Hammerfest Terminalen AS, Hammerfest Havn KF og til sist i kommunestyret i Hammerfest». Det uttales videre at «det er en prosess som vil ta en del tid», samt at «Asco Norge AS må stå i leieforholdet inntil det foreligger en formell politisk godkjenning om overdragelse av avtalen».⁴

I protokoll fra møte i styret i Hammerfest Havn KF 8. januar 2024 framgår det at havnestyret gjorde følgende vedtak i sak 02/24 om overdragelse av leieavtaler i Leirvika:

«Styret i Hammerfest Havn ber administrasjonen å gjøre en gjennomgang av mulighetsrommet i forbindelse med transport av leieavtale mellom Hammerfest Havn og ASCO-Norge. I forbindelse med ASCOs henvendelse må det gjennomføres en fullstendig gjennomgang av strategisk handlingsrom. De aktuelle kontraktene må vurderes av en uavhengig forretningsadvokat. All kommunikasjon med ASCO og media om saken skal håndteres av styreledere i HH/HT og politisk ledelse i Hammerfest kommune. Endelig vedtak i saken fattes når nødvendige avklaringer foreligger.»

I protokoll fra møte i formannskapet 25. januar 2024 framgår det at formannskapet på dette møtet ble gitt en muntlig orientering v/styreleder i Hammerfest Terminalen AS om ASCO og Hammerfest Terminalen AS. I protokollen framgår det videre at formannskapet besluttet å lukke møtet under denne muntlige orienteringen, med hjemmel i kommuneloven § 11-5 tredje ledd bokstav b jf. offentlighetsloven § 23 første ledd.

Invitasjoner til å orientere kontrollutvalget:

Kontrollutvalget skulle opprinnelig ha en orientering om denne saken på møte 25. januar 2024, men dette møtet ble utsatt til 7. februar 2024. Til planlagt møte 25. januar 2024 sendte sekretariatet invitasjon til henholdsvis Hammerfest Havn KF, Hammerfest Terminalen AS og Hammerfest kommune for å orientere kontrollutvalget om nedleggelse av ASCO i Hammerfest samt overdragelse av leieavtalen. Styrelederne i Hammerfest Havn KF og Hammerfest Terminalen AS svarte følgende i en felles epost datert 18. januar 2024:

«hei.

Hammerfest Havn og Hammerfest-Terminalen as takker for invitasjon til å orientere kontrollutvalget.

Det er akkurat igangsatt undersøkelser ift de forhold dere nevner og vi forbereder en prosess med selskapenes styre. Når dette er gjort vil vi ha den nødvendige oversikten til å orientere kontrollutvalget.

Vi tar kontakt når vi har gjort de nødvendige prosesser og er godt forberedt til å orientere kontrollutvalget.

Håper dette er en akseptabel løsning!»

⁴ <https://www.ifinnmark.no/forlater-svindyrt-prestisjeprosjekt-da-far-andre-hoste-godene/s/5-81-1948016#am-comments>

Hammerfest kommune v/kommunedirektøren svarte følgende i epost datert 18. januar 2024:

«Når det gjelder sak: Orientering om situasjonen med nedleggelse av ASCO i Hammerfest/overdragelse av leieavtalen.

Det er Hammerfest Havn KF som eier denne saken. Hammerfest kommune ved kommunedirektøren og administrasjonen har ingen rolle i dette og vi har derfor ingen representant til denne saken i møtet.»

Sekretariat har sendt ny invitasjon til Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og daglig leder for å orientere kontrollutvalget på utvalgets møte 7. februar 2024. Invitasjonen lyder som følger:

«Hei.

Vi viser til tidligere invitasjon (datert 17. januar 2024) til å orientere kontrollutvalget i Hammerfest kommune om nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt overdragelse av leieavtalen mellom ASCO og Hammerfest Terminalen AS.

Vi viser videre til deres svar datert 18. januar 2024.

Møtet som skulle være i kontrollutvalget 25. januar 2024 ble utsatt til 7. februar 2024.

En av sakene på sakslisten til møte 7. februar 2024 er orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest samt overdragelse av leieavtalen mellom ASCO og Hammerfest Terminalen AS.

Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og Hammerfest Havn KF v/styreleder inviteres med dette på nytt til å orientere/bidra med opplysninger til kontrollutvalget når saken behandles i dette møtet.

I protokoll fra møte i formannskapet i Hammerfest kommune 25. januar 2024 ser vi at Hammerfest Terminalen AS v/ Espen Hansen har gitt en orientering til formannskapet i lukket møte om temaet. Deres inviteres derfor til å gi en tilsvarende orientering til kontrollutvalget på kontrollutvalgets møte 7. februar 2024.

Dere vil bli gjort kjent med sakens dokumenter når det sendes møteinnkalling til kontrollutvalget.»

Sekretariatets vurdering:

Under behandling av saken anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget vurderer å lukke møtet under hele eller deler av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold).

I henhold til kommuneloven § 23-2 tredje ledd kan kontrollutvalget kreve at kommunen (herunder kommunale foretak) legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også uten hinder av taushetsplikt foreta undersøkelser som det mener er nødvendige.

I henhold til kommuneloven § 23-6 (innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.) kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra blant annet aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer. Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget tar informasjonen i saken til orientering. Sekretariatet tilrår videre at kontrollutvalget holder seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og i den sammenheng ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget inviterer Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og daglig leder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget også inviterer Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Fra: Tom Øyvind Heitmann

Sendt: torsdag 29. februar 2024 13.58

Til: postmottak@hammerfest.kommune.no

Kopi: Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>

Emne: Oversendelse av særutskrift/sak fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune til kommunestyret – sak 4/24

Oversendelse av særutskrift/sak fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune til kommunestyret – sak 4/24

Hei.

Vedlagt oversendes særutskrift/sak fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune til kommunestyret.

Oversendelsen gjelder sak 4/24 i kontrollutvalget.

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann

Seniorrådgiver

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO

tom.oyvind.heitmann@kusek.no

Tlf: 918 72 937

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Til kommunestyret i Hammerfest kommune

SÆRUTSKRIFT

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	7. februar 2024	J.nr:	KUSEK01181

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune behandlet på møte 7. februar 2024 sak 4/24 – Orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest og overdragelse av leieavtalen.

I kontrollutvalgets vedtak er det forutsatt at utvalget rapporterer sitt vedtak i saken til kommunestyret. I kontrollutvalgets vedtak framgå blant annet følgende anmodning til kommunestyret:

«Kontrollutvalget ber om at saken fremmes for kommunestyret slik at alle avtaler mellom Hammerfest kommune og ASCO base blir kjent for politikerne, og anbefaler at det samlede avtaleverket underlegges en juridisk vurdering i forhold til overdragelse av avtaler og EØS-regelverk.»

Nedenfor framgår kontrollutvalgets behandling og vedtak i saken, samt sekretariatets saksframlegg til kontrollutvalget i sak 4/24:

SAK 4/24

ORIENTERING OM NEDLEGGELSE AV ASCO I HAMMERFEST OG OVERDRAGELSE AV LEIEAVTALEN

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Kontrollutvalget ber om at saken fremmes for kommunestyret slik at alle avtaler mellom Hammerfest kommune og ASCO base blir kjent for politikerne, og anbefaler at det samlede

avtaleverket underlegges en juridisk vurdering i forhold til overdragelse av avtaler og EØS-regelverk.

Behandling:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under behandling av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon), jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold).

Sekretariatet orienterte om saken.

Styreleder i Hammerfest Terminalen AS Espen Hansen og styreleder i Hammerfest Havn KF Runar Enoksen orienterte.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Medlem Sylvi Jane Huseby fremmet følgende tilleggsforslag:

- *Kontrollutvalget ber om at saken fremmes for kommunestyret slik at alle avtaler mellom Hammerfest kommune og ASCO base blir kjent for politikerne, og anbefaler at det samlede avtaleverket underlegges en juridisk vurdering i forhold til overdragelse av avtaler og EØS-regelverk.*

Enstemmig vedtatt.

Sekretariatets tilrådning og tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	7. februar 2024	J.nr:	KUSEK01181

Sak 4/24

ORIENTERING OM NEDLEGGELSE AV ASCO I HAMMERFEST OG OVERDRAGELSE AV LEIEAVTALEN MELLOM ASCO OG HAMMERFEST TERMINALEN AS

Saksdokumenter:

- Epost til Hammerfest Havn KF med invitasjon til å orientere kontrollutvalget på møte 25. januar 2024, datert 17. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost til Hammerfest Terminalen AS med invitasjon til å orientere kontrollutvalget på møte 25. januar 2024, datert 17. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost til Hammerfest kommune v/kommunedirektøren med invitasjon til å gi orienteringer til kontrollutvalget på møte 25. januar 2024, datert 17. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost med svar fra Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og Hammerfest Havn KF v/styreleder, datert 18. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost med svar fra Hammerfest kommune v/kommunedirektøren, datert 18. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Epost til Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder med ny invitasjon til å orientere kontrollutvalget på møte 7. februar 2024, datert 29. januar 2024 (ikke vedlagt)
- Protokoll fra møte i formannskapet i Hammerfest kommune 25. januar 2024 – utdrag (vedlagt)
- Protokoll fra møte 1-24 i styret i Hammerfest Havn KF (havnestyret) 8. januar 2024 (vedlagt)
- Diverse medieoppslag (vedlagt)
- Møtedokumenter fra møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 17. mars 2023 – se sak 11/23 (ikke vedlagt)
Møtedokumentene finner dere ved å følge linken nedenfor:
<https://kusek.no/hammerfest-kommune/#35-360-mote-2-23-den-17-mars-2023>
- Møtedokumenter fra møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 9. mai 2023 – se sak 20/23 (ikke vedlagt)
Møtedokumentene finner dere ved å følge linken nedenfor:
<https://kusek.no/hammerfest-kommune/#35-368-mote-3-23-den-9-mai-2023>

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse inviterer kontrollutvalget Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, inviteres også Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Saksopplysninger:

Litt om tidligere saker i kontrollutvalget:

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune har i flere saker hatt fokus på Hammerfest Havn KF og datterselskapet Hammerfest Terminalen AS, og da spesielt et fokus på leieavtalen mellom Hammerfest Havn KF og ASCO – en leieavtale som senere av avtaleparten Hammerfest Havn KF er overdratt til Hammerfest Terminalen AS.

Etter at kontrollutvalget (som følge av vedtak i kommunestyret)¹ bestilte en undersøkelse fra BDO Advokater AS, behandlet kontrollutvalget på møte 17. mars 2023 i sak 11/23 rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF – Påstand om dobbeltavtaler. I vedtaket fra kontrollutvalgets behandling av denne rapporten framgår det blant annet følgende:

«Kontrollutvalget viser til rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF - påstand om dobbeltavtaler, datert 13. mars 2023.

Kontrollutvalget merker seg at det er BDOs vurdering at det ikke er sannsynliggjort at det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som er behandlet av kommunestyret, samt at BDO har innhentet fakturaer sendt fra Hammerfest Terminalen AS til ASCO, som viser samsvar med det som fremkommer i avtalen om avtalt pris, inkludert prisjusteringer.

Utover dette har kontrollutvalget merket seg følgende funn i rapporten:

- Hammerfest kommune og dens kommunale foretak har ikke en fast rutine for at avtaler skal godkjennes av advokatene/juristene i kommunedirektørens stab.*
- Ifølge sakspapirene til sak 76/18 på møte i kommunestyret 18. oktober 2018 skal det foreligge en ekstern juridisk vurdering som konkluderer med at den inngåtte leieavtalen ikke innebærer offentlig subsidiering/offentlig støtte etter EU/EØS-regelverket. BDO har forespurt Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF om å få oversendt denne juridiske vurderingen, men har imidlertid ikke mottatt denne verken fra Hammerfest kommune eller Hammerfest Havn KF.*
- Det ble ikke laget en ny avtale da avtalen mellom ASCO og Hammerfest Havn KF ble overført til Hammerfest Terminalen AS. BDO har fått bekreftet dette fra Hammerfest Havn.*

¹ På møte 3. mars 2022 i sak 17/22 vedtok kommunestyret å bevilge midler til en ekstern undersøkelse av påstanden om dobbeltavtaler. Dette på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.

Endringen ble kun formalisert på e-post.

- Kommunestyrerepresentantene fikk tilgang til sakspapirene, herunder avtalen, dagen før møtet, ved personlig oppmøte på Servicekontoret i Hammerfest kommune.*
- Rådmannens innstilling i saken var at Hammerfest Havn KFs planer om å utvikle Leirvikaområdet ikke skulle godkjennes, og at man derav ikke skulle behandle leieavtalen. Rådmannens forslag til vedtak var begrunnet med følgende: «Vedtaket begrunnes med den økonomiske risikoen prosjektet har, høy lånegjeld og kommunens tidligere føringer om hvordan store industriområder skulle utvikles og finansieres.»*
- Det fremgår ikke av avtalen hvordan det skal avgjøres når det er aktuelt å benytte punkt 5 i avtalen om deling av markedsrisiko mht. når det kan sies å ha oppstått en stor og varig markedssvingning. Det fremgår heller ikke hvordan et eventuelt beløp for deling skal fastsettes. Det er BDOs vurdering at dette kan skape en mulig konflikt mellom avtalepartene dersom punktet skal realiseres. Det er videre BDOs vurdering at det kan medføre økt risiko for Hammerfest Havn KF og dermed Hammerfest kommune dersom en uavhengig tredjepart skal avgjøre deling av tap ved negative markedssvingninger.*
- BDO har etterspurt skriftlig dokumentasjon fra forhandlingene. Ifølge ASCO og Hammerfest Havn KF foreligger det ikke særlig skriftlig korrespondanse utover de enkelte avtaleutkast. Utover dette har BDO fått opplyst at det ikke foreligger skriftlig korrespondanse tilgjengelig for overlevering. Dette skyldes blant annet skifte av IT-system og sletting av eldre e-poster i Hammerfest Havn KF.»*

Kontrollutvalget vedtok også å oversende sak og rapport fra BDO til kommunestyret med følgende innstilling:

«Kommunestyret viser til oversendt sak 11/23 fra kontrollutvalget og rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF – påstand om dobbeltavtaler, datert 13. mars 2023.

Kommunestyret merker seg at det er BDOs vurdering at det ikke er sannsynliggjort at det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som er behandlet av kommunestyret, samt at BDO har innhentet fakturaer sendt fra Hammerfest Terminalen AS til ASCO, som viser samsvar med det som fremkommer i avtalen om avtalt pris, inkludert prisjusteringer.

Kommunestyret merker seg også de øvrige funn som framgår av rapporten, herunder dem som framgår av kontrollutvalgets vedtak.»

Kommunestyret behandlet sak og rapport fra kontrollutvalget på møte 23. mars 2023 i sak 32/23. Kommunestyret vedtok følgende:

«Kommunestyret viser til oversendt sak 11/23 fra kontrollutvalget og rapport fra BDO Advokater AS etter undersøkelse av Hammerfest Havn KF – påstand om dobbeltavtaler, datert 13. mars 2023.

Kommunestyret merker seg at det er BDOs vurdering at det ikke er sannsynliggjort at det er gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som er behandlet av kommunestyret, samt at BDO har innhentet fakturaer sendt fra Hammerfest Terminalen AS til ASCO, som viser samsvar med det som fremkommer i avtalen om avtalt pris, inkludert prisjusteringer.

Kommunestyret merker seg også de øvrige funn som framgår av rapporten, herunder dem som framgår av kontrollutvalgets vedtak.

Kommunestyret ber Hammerfest havn endre selskapsavtalen i Hammerfestterminalen AS, slik at representantskapet endres fra styreleder i Hammerfest havn, til styret i Hammerfest havn.»

På møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 9. mai 2023 behandlet utvalget i lukket møte sak 20/23 - Orienteringssak - Juridisk vurdering om offentlig støtte - Leieavtale mellom Hammerfest kommune og ASCO. Kontrollutvalget vedtok da at utvalget «tar den oversendte juridiske vurderingen om offentlig støtte til orientering».

På møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 28. november 2023 behandlet utvalgte i sak 46/23 en henvendelse fra medlem i kontrollutvalget - Videre oppfølging av BDOs rapport, om delsak angående manglende juridisk betraktning. Under behandlingen ble det fra sekretariatets side opplyst om at den juridiske vurderingen har vært oppe som orienteringssak i kontrollutvalget 9. mai 2023. Havnedirektøren opplyste om at den juridiske vurderingen fantes da BDO undersøkte saken, og skrev rapport til kontrollutvalget. Kontrollutvalget vedtok etter dette at utvalget «ber om at den juridiske betraktningen gjøres tilgjengelig for kontrollutvalgets medlemmer, og ber om at saken tas opp i neste kontrollutvalgsmøte». En slik orienteringssak er på sakslisten til møte i kontrollutvalget 7. februar 2024.

Litt informasjon om leieavtalen, samt nedleggelse av ASCO i Hammerfest:

I kommunestyremøte 18. oktober 2018 vedtok kommunestyret å godkjenne prosjektkostnadene knyttet til utviklingen av Leirvika-området, samt å godkjenne leieavtalen mellom Hammerfest Havn KF og ASCO. Senere har Hammerfest Havn KF overført leieavtalen til datterselskapet Hammerfest Terminalen AS.

I begynnelsen av januar 2024 melder avtalepart ASCO Norge AS i en pressemelding at selskapet har besluttet å legge ned sin avdeling i Leirvika i løpet av 1. kvartal 2024. I denne pressemeldingen skriver selskapet at «Vi i ASCO har i lengre tid forøkt å unngå nedleggelse, men markedet har ikke vært med oss og vi har hatt betydelige tap siden oppstarten i 2016», samt at «grunnen til nedleggelsen er den utfordrende markedssituasjonen og dårligere framtidsutsikter enn ventet».²

I en nyhetsartikkel i iFinnmark 7. januar 2024 blir det opplyst at ASCO sine leieavtaler i Leirvika vil bli overtatt av selskapet Norse Polarbase.³

I en nyhetsartikkel i iFinnmark 10. januar 2024 kan man blant annet lese en uttalelse fra ordfører i Hammerfest kommune der det sies at «en godkjenning av overdragelse av leieavtalene fra Asco

² NRK Troms og Finnmark, 5. januar 2024:

<https://www.nrk.no/tromsogfinnmark/asco-legger-ned-avdelingen-i-hammerfest-1.16703969>

³ <https://www.ifinnmark.no/legger-ned-i-hammerfest-det-er-rett-og-slett-for-lite-aktivitet-i-regionen/s/5-81-1946753>

Norge AS til Norseas Polarbase må utredes nærmere før det eventuelt godkjennes av Hammerfest Terminalen AS, Hammerfest Havn KF og til sist i kommunestyret i Hammerfest». Det uttales videre at «det er en prosess som vil ta en del tid», samt at «Asco Norge AS må stå i leieforholdet inntil det foreligger en formell politisk godkjenning om overdragelse av avtalen».⁴

I protokoll fra møte i styret i Hammerfest Havn KF 8. januar 2024 framgår det at havnestyret gjorde følgende vedtak i sak 02/24 om overdragelse av leieavtaler i Leirvika:

«Styret i Hammerfest Havn ber administrasjonen å gjøre en gjennomgang av mulighetsrommet i forbindelse med transport av leieavtale mellom Hammerfest Havn og ASCO-Norge. I forbindelse med ASCOs henvendelse må det gjennomføres en fullstendig gjennomgang av strategisk handlingsrom. De aktuelle kontraktene må vurderes av en uavhengig forretningsadvokat. All kommunikasjon med ASCO og media om saken skal håndteres av styreledere i HH/HT og politisk ledelse i Hammerfest kommune. Endelig vedtak i saken fattes når nødvendige avklaringer foreligger.»

I protokoll fra møte i formannskapet 25. januar 2024 framgår det at formannskapet på dette møtet ble gitt en muntlig orientering v/styreleder i Hammerfest Terminalen AS om ASCO og Hammerfest Terminalen AS. I protokollen framgår det videre at formannskapet besluttet å lukke møtet under denne muntlige orienteringen, med hjemmel i kommuneloven § 11-5 tredje ledd bokstav b jf. offentlighetsloven § 23 første ledd.

Invitasjoner til å orientere kontrollutvalget:

Kontrollutvalget skulle opprinnelig ha en orientering om denne saken på møte 25. januar 2024, men dette møtet ble utsatt til 7. februar 2024. Til planlagt møte 25. januar 2024 sendte sekretariatet invitasjon til henholdsvis Hammerfest Havn KF, Hammerfest Terminalen AS og Hammerfest kommune for å orientere kontrollutvalget om nedleggelse av ASCO i Hammerfest samt overdragelse av leieavtalen. Styrelederne i Hammerfest Havn KF og Hammerfest Terminalen AS svarte følgende i en felles epost datert 18. januar 2024:

«hei.

Hammerfest Havn og Hammerfest-Terminalen as takker for invitasjon til å orientere kontrollutvalget.

Det er akkurat igangsatt undersøkelser ift de forhold dere nevner og vi forbereder en prosess med selskapenes styre. Når dette er gjort vil vi ha den nødvendige oversikten til å orientere kontrollutvalget.

Vi tar kontakt når vi har gjort de nødvendige prosesser og er godt forberedt til å orientere kontrollutvalget.

Håper dette er en akseptabel løsning!»

⁴ <https://www.ifinnmark.no/forlater-svindyrt-prestisjeprosjekt-da-far-andre-hoste-godene/s/5-81-1948016#am-comments>

Hammerfest kommune v/kommunedirektøren svarte følgende i epost datert 18. januar 2024:

«Når det gjelder sak: Orientering om situasjonen med nedleggelse av ASCO i Hammerfest/overdragelse av leieavtalen.

Det er Hammerfest Havn KF som eier denne saken. Hammerfest kommune ved kommunedirektøren og administrasjonen har ingen rolle i dette og vi har derfor ingen representant til denne saken i møtet.»

Sekretariat har sendt ny invitasjon til Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og daglig leder for å orientere kontrollutvalget på utvalgets møte 7. februar 2024. Invitasjonen lyder som følger:

«Hei.

Vi viser til tidligere invitasjon (datert 17. januar 2024) til å orientere kontrollutvalget i Hammerfest kommune om nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt overdragelse av leieavtalen mellom ASCO og Hammerfest Terminalen AS.

Vi viser videre til deres svar datert 18. januar 2024.

Møtet som skulle være i kontrollutvalget 25. januar 2024 ble utsatt til 7. februar 2024.

En av sakene på sakslisten til møte 7. februar 2024 er orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest samt overdragelse av leieavtalen mellom ASCO og Hammerfest Terminalen AS.

Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og Hammerfest Havn KF v/styreleder inviteres med dette på nytt til å orientere/bidra med opplysninger til kontrollutvalget når saken behandles i dette møtet.

I protokoll fra møte i formannskapet i Hammerfest kommune 25. januar 2024 ser vi at Hammerfest Terminalen AS v/ Espen Hansen har gitt en orientering til formannskapet i lukket møte om temaet. Deres inviteres derfor til å gi en tilsvarende orientering til kontrollutvalget på kontrollutvalgets møte 7. februar 2024.

Dere vil bli gjort kjent med sakens dokumenter når det sendes møteinnkalling til kontrollutvalget.»

Sekretariatets vurdering:

Under behandling av saken anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget vurderer å lukke møtet under hele eller deler av saken, jf. kommuneloven § 11-5 andre ledd siste punktum (taushetsbelagte opplysninger) og tredje ledd bokstav b (tungtveiende offentlige interesser), jf. offentlighetsloven § 23 første ledd (det offentliges forhandlingsposisjon, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 (forretningsforhold).

I henhold til kommuneloven § 23-2 tredje ledd kan kontrollutvalget kreve at kommunen (herunder kommunale foretak) legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også uten hinder av taushetsplikt foreta undersøkelser som det mener er nødvendige.

I henhold til kommuneloven § 23-6 (innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.) kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra blant annet aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer. Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget tar informasjonen i saken til orientering. Sekretariatet tilrår videre at kontrollutvalget holder seg oppdatert på utviklingen når det gjelder nedleggelse av ASCO i Hammerfest, samt hva som skjer videre med leieavtalen, og i den sammenheng ber om en ny orientering på et senere møte. I den forbindelse anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget inviterer Hammerfest Havn KF v/styreleder og Hammerfest Terminalen AS v/styreleder og daglig leder for å bidra med opplysninger i sakens anledning. Dersom det viser seg relevant, anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget også inviterer Hammerfest kommune v/kommunedirektøren.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01338

Sak 23/24

OPPFØLGINGSSAK - ORIENTERING OM INNMELDING AV HAMMERFEST KOMMUNE I ROBEK, JF. SAK 12/24

Saksdokumenter:

- Brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet til Statsforvalteren i Troms og Finnmark - Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Måsøy, Nordkapp og Porsanger - Spørsmål om registrering i ROBEK, datert 19. februar 2024 (vedlagt)
- Protokoll fra møte i kommunestyre i Hammerfest kommune 25. april 2024
- Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) - regjeringen.no (vedlagt)
- Kommuner som er oppført i ROBEK - regjeringen.no (vedlagt)
- Kommuneloven - Kapittel 28 - Statlig kontroll med kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger:

På møte 11. mars 2024 behandlet kontrollutvalget i sak 12/24 en orientering om innmelding av Hammerfest kommune i ROBEK. Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.»

Kontrollutvalget ser behov for å holde seg oppdatert på utviklingen og ber om en ny orientering på et senere møte.

Kontrollutvalget henviser til BDO-rapportens påpekning av at «Hammerfest kommune har ikke en fast rutine for at avtaler skal godkjennes av advokatene/juristene i Kommunedirektørens stab. Det er heller ingen slike rutiner for de kommunale foretakene». Fra Kontrollutvalgets side ønsker man å spørre hvordan kommunestyret har fulgt opp dette.»

Sekretariatet viser til brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet (departementet) til Statsforvalteren i Troms og Finnmark – med tittelen «Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Måsøy, Nordkapp og Porsanger kommuner – spørsmål om registrering i ROBEK», datert 19. februar 2024.

I brevet skriver departementet blant annet følgende om relevante lovbestemmelser for innmelding i ROBEK:

«Kommuneloven § 14-3 andre ledd slår fast at årsregnskapene til kommunene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

I henhold til kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f skal en kommune som ikke har vedtatt årsregnskapet innen fristen, bli innmeldt i ROBEK.

Departementet kan imidlertid bestemme at en kommune likevel ikke skal registreres i ROBEK. Forutsetningen er at det åpenbart ikke er behov for statlig kontroll med kommunens budsjett og låneopptak, jf. kommuneloven § 28-1 andre ledd.»

Senere i brevet skriver departementer følgende om Hammerfest kommune:

«Hammerfest kommune

«Departementet viser til brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark den 14. februar 2024 hvor det slås fast at Hammerfest kommune oppfyller vilkårene for innmelding i ROBEK, jf. kommuneloven § 28-1 første ledd bokstavene a og b. Statsforvalteren peker på at kommunens økonomiske situasjon er mer alvorlig enn tidligere lagt til grunn. Kommunen er derfor registrert i ROBEK etter kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav a og b.

Hammerfest kommune registreres i tillegg på bokstav f på grunn av brudd på regnskapsfristen.»

For nærmere opplysninger om kontrollutvalgets tidligere behandling av saken viser vi til saksframlegg med vedlegg til kontrollutvalget i sak 12/24 på møte 11. mars 2024.

På møte i kommunestyret i Hammerfest kommune 25. april 2024 ble det gitt følgende muntlige orienteringer:

- Statsforvalteren i Troms og Finnmark v/ fagdirektør Jan-Peder Andreassen og seniorrådgiver Gøril Toresen:
 - ROBEK - vilkår for oppfølging, konsekvenser av å være oppført i ROBEK og Statsforvalterens rolle overfor ROBEK-kommuner
 - Økonomien i Hammerfest kommune sett fra Statsforvalterens side og forventinger til kommunen
- Hammerfest kommune v/ kommunedirektør Elisabeth Paulsen og økonomisjef Alejandro Vargas:
 - Økonomisk status nå og prognose ut året
 - Status for arbeidet med tiltaksplan

Lyd- og bildeopptak (streaming) fra de nevnte orienteringene i kommunestyret var ikke tilgjengelig på Hammerfest kommunes hjemmeside per 29. april 2024.

For sakens opplysning er det viktig at kontrollutvalget blir gitt informasjon om årsakene til at Hammerfest kommune er innmeldt i ROBEK, hva som må være gjort for at kommunen meldes ut av ROBEK, samt hvilke tiltak som er iverksatt/skal iverksettes fra kommunes side for å oppfylle vilkårene for å bli meldt ut av ROBEK.

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren til å orientere kontrollutvalget på møte 6. mai 2024.

Sekretariatets vurdering:

I kommuneloven § 23-2 om kontrollutvalgets ansvar og myndighet heter det blant annet at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen i kommunen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

At kontrollutvalget holder seg orientert om at departementet har innmeldt kommunen i ROBEK, er et viktig verktøy i utvalgets utøvelse av dette påseansvaret.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 VADSØ

Deres ref

Vår ref
22/1967-85

Dato
19. februar 2024

Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Måsøy, Nordkapp og Porsanger kommuner – spørsmål om registrering i ROBEK

Vi viser til brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark den 19. desember 2023 med vurdering av om ovennevnte kommuner, som oppfyller vilkåret for registrering i ROBEK etter kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f, likevel ikke skal registreres i ROBEK jf. kommuneloven § 28-1 andre ledd.

Innledning

Statsforvalteren ble orientert av Vest-Finnmark kommunerevisjon (VEFIK) 1. juni 2023 om at de var forsinket med revisjon av årsregnskapene til kommunene på grunn av dataangrepet på både VEFIK og kommuner i Finnmark. Kommunene fikk ikke vedtatt sine årsregnskaper for 2022 innen fristen ved utgangen av juni 2023. Alle kommunene vedtok årsregnskapet i løpet av 2023.

Statsforvalteren anbefaler at kommunene ikke meldes inn i ROBEK. Bakgrunnen for anbefalingen er at forsinkelsen skjedde på grunn av en ekstraordinær omstendighet og at statsforvalteren ut fra kommunenes årsbudsjett og økonomiplan for 2023-2026 mente at det ikke er behov for statlig kontroll med kommunenes økonomi.

Lovbestemmelsene

Kommuneloven § 14-3 andre ledd slår fast at årsregnskapene til kommunene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

I henhold til kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f skal en kommune som ikke har vedtatt årsregnskapet innen fristen, bli innmeldt i ROBEK.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Arild Kormeseth
22 24 72 14

Departementet kan imidlertid bestemme at en kommune likevel ikke skal registreres i ROBEK. Forutsetningen er at det åpenbart ikke er behov for statlig kontroll med kommunens budsjett og låneopptak, jf. kommuneloven § 28-1 andre ledd.

Departementets vurderinger

Utgangspunktet er at kommunene oppfyller kriteriet for innmelding i ROBEK siden kommunene ikke har vedtatt årsregnskapet innen fristen, jf. kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f.

I vurderingen av om kommuneloven § 28-1 andre ledd gir grunnlag for å ikke melde kommunene i inn ROBEK, har departementet lagt til grunn kommunenes økonomiske stilling og utvikling slik den framstår i vedtatt årsbudsjetter og økonomiplaner for 2024-2027, samt årsregnskaper og tertialrapporter til de aktuelle kommunene.

Vadsø kommune

Departementet slutter seg til statsforvalterens konklusjon om at det ikke er behov for statlig kontroll med kommunens budsjett og låneopptak. Departementet legger vekt på at kommunen har positive netto driftsresultater og oppbygging av nivået på disposisjonsfondet i planperioden 2024-2027. Departementet benytter derfor hjemmelen til å unnlate innmelding av Vadsø kommune i ROBEK, jf. § 28-1 andre ledd.

Måsøy kommune

Departementet slutter seg til statsforvalterens konklusjon om at det ikke er behov for statlig kontroll med kommunens budsjett og låneopptak. Departementet legger vekt på at kommunen samlet sett har positive netto driftsresultater og et disposisjonsfond som er av en betydelig størrelse gjennom planperioden 2024-2027. Departementet benytter derfor hjemmelen til å unnlate innmelding av Måsøy kommune i ROBEK, jf. § 28-1 andre ledd.

Kautokeino kommune

Departementet viser til at kommunen budsjetterer med betydelige negative netto driftsresultater for hvert av årene i planperioden 2024-2027. For å finansiere ubalansen i driften, legger kommunen opp til å bruke en betydelig del av disposisjonsfondet. Kommunen har de siste årene investert betydelig og kommunens gjeldsgrad er høy. Departementets vurdering ut fra ovennevnte er at Kautokeino kommunes økonomiske utvikling ikke er bærekraftig.

Departementet mener at det ikke er åpenbart at det ikke er behov for statlig kontroll med Kautokeino kommunes budsjett og låneopptak. Departementets vurdering er at vilkåret i kommuneloven § 28-1 andre ledd for å unnlate innmelding i ROBEK, ikke er oppfylt.

Kautokeino kommune registreres i ROBEK, jf. kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f.

Nordkapp kommune

Departementet viser til at kommunen budsjetterer med negative netto driftsresultater i hele planperioden 2024-2027, som finansieres med bruk av disposisjonsfond. Det fører til at disposisjonsfondet blir betydelig redusert utover i planperioden. Departementets vurdering ut fra ovennevnte er at Nordkapp kommunes økonomiske utvikling ikke er bærekraftig.

Departementet mener at det ikke er åpenbart at det ikke er behov for statlig kontroll med Nordkapp kommunes budsjett og låneopptak. Departementets vurdering er at vilkåret i kommuneloven § 28-1 andre ledd for å unnlate innmelding i ROBEK, ikke er oppfylt.

Nordkapp kommune registreres i ROBEK, jf. kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav f.

Porsanger kommune

Porsanger kommune er allerede registrert i ROBEK på grunn av merforbruk etter kommuneloven § 28-1 første ledd bokstavene c og d. Departementet har hjemmel til å unnlate å melde kommuner som ikke er i ROBEK, inn i ROBEK. Hjemmelen omfatter ikke å gjøre unntak for enkeltvilkår for kommuner som allerede er registrert i ROBEK.

Porsanger kommune registreres i tillegg på bokstav f på grunn av brudd på regnskapsfristen.

Hammerfest kommune

Departementet viser til brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark den 14. februar 2024 hvor det slås fast at Hammerfest kommune oppfyller vilkårene for innmelding i ROBEK, jf. kommuneloven § 28-1 første ledd bokstavene a og b. Statsforvalteren peker på at kommunens økonomiske situasjon er mer alvorlig enn tidligere lagt til grunn. Kommunen er derfor registrert i ROBEK etter kommuneloven § 28-1 første ledd bokstav a og b.

Hammerfest kommune registreres i tillegg på bokstav f på grunn av brudd på regnskapsfristen.

Departementets avgjørelser er endelige og kan ikke påklages.

Med hilsen

Otto Leirbukt (e.f.)
avdelingsdirektør

Arild Kormeseth
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Hammerfest kommune
Karášjohka - Karasjok kommune
Måsøy kommune
Nordkapp kommune
Porsanger - Porsáŋgu - Porsanki kommune
Vadsø kommune

Hammerfest kommune
Hámmerfeastta suohkan

Møteprotokoll

Utvalg	Kommunestyret
Møtested	Kommunestyresalen
Dato	25.04.2024
Tidspunkt	kl 10:00 - 12:00

Fremmøtte

Andreas Veum Gamst	Medlem	Ap
Berit Hågensen	Medlem	Ap
Grete Jensstad Svendsen	Medlem	Ap
Silje Merethe Holmgren	Medlem	Ap
Fred Ove Nibe	Medlem	FrP
Espen Halvard Hansen	Medlem	H
Fay-Rénee F. Nilsen	Medlem	H
Marianne Simonsen	Medlem	H
Terje Rogde	Ordfører	H
Linn Nybråten Tjønsø	Medlem	MDG
Eline Sandvik	Medlem	PN
Jan Tore Kvalnes	Varaordfører	PN
Kurt Alfred Methi	Medlem	PN
Pål Blix-Johansen	Medlem	PN
Aud Marie Tandberg	Medlem	R
Elisabeth Rønning	Medlem	SV
Ingrid Petrikke Olsen	Medlem	SV

Forfall

Tarjei Jensen Bech

Parti

Ap

Varamedlem

Christian Bergeton
Klaussen

Parti

Ap

Terje Wikstrøm
Ulf Terje Nyheim Eliassen
Arne Reidar Myrseth
Madeleine Myrseth
Kaj Gunnar Dahl
Kjetil Kvamme
Vegard Loke Rønning
Heidi Marie Mauno Sletten
Lars Ivar Wæhre
Lodve Anders Svare
Erik Johannessen

Ap
Ap
FrP
FrP
H
H
KrF
PN
R
Sp
SV

Elin Mølmann Holmgren
Johan Martin Vaseli
Bjørn Andreassen
Gerd Johanne Isaksen
Roy Ole Strømme

Runar Enoksen
Eva Gebhardt Sjøtun

Gro Myhre
Faez Johanna Maroki

Ap
Ap
FrP
FrP
H

KrF
PN

Sp
SV

Fra administrasjonen møtte

Arve Solvi Paulsen
Cathrine Solstad Kåsereff
Christer Ringheim
Elisabeth Paulsen
Espen Rønning

Stilling

kommunalsjef oppvekst og kultur
personalkonsulent
assisterende kommunedirektør
kommunedirektør
kommuneadvokat

Gyri Krogh
Håvard Hargaut-Jensen
Luis Alejandro Vargas Molerés
Odd Edvardsen
Trude Klaussen

kommunalsjef helse og omsorg
kommunalsjef teknisk drift og eiendom
økonomisjef
samfunnsutviklingssjef
personalsjef

Kommunestyret var beslutningsdyktig med 27 (av 29) representanter til stede.

Innkalling - godkjent

Saksliste - godkjent

Muntlige orienteringer:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark v/ fagdirektør Jan-Peder Andreassen og seniorrådgiver Gøril Toresen.

- ROBEK - vilkår for oppfølging, konsekvenser av å være oppført i ROBEK og Statsforvalterens rolle overfor ROBEK-kommuner.
- Økonomien i Hammerfest kommune sett fra Statsforvalterens side og forventinger til kommunen.

Hammerfest kommune v/ kommunedirektør Elisabeth Paulsen og økonomisjef Alejandro Vargas:

- Økonomisk status nå og prognose ut året.
- Status for arbeidet med tiltaksplan.

Terje Rogde
ordfører

Anne Tørseth
formannskapssekretær

Saksliste

Saksnr	Sakstittel
PS 44/24	Godkjenning av protokoll fra møte 21.03.24

44/24 Godkjenning av protokoll fra møte 21.03.24

Kommunedirektørens forslag til vedtak

- Protokollen godkjennes.

Kommunestyret 25.04.2024

Behandling

Votering - Opprinnelig forslag

For: 27 stemmer - Ap 7, FrP 3, H 5, KrF 1, MDG 1, PN 5, R 1, Sp 1, SV 3

Mot: 0 stemmer

KS - 44/24 vedtak

- Protokollen godkjennes.

Regjeringen.no

Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Dato: 26.01.2022 | [Kommunal- og distriktsdepartementet](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/id504/>)

[Read in English](#) (<http://www.regjeringen.no/en/topics/kommuner-og-regioner/municipal-economy/register-for-governmental-approval-of-fi/id449305/>).

ROBEK er et register over kommuner og fylkeskommuner som er i økonomisk ubalanse eller som ikke har vedtatt økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet innenfor de fristene som gjelder.

Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK er underlagt statlig kontroll med årsbudsjettet, låneopptak og langsiktige leieavtaler. Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse.

Reglene om ROBEK finnes i [kommuneloven § 28-1 til § 28-5](#)

(https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83#KAPITTEL_8-2).

- [Kommuner](#) (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/kommuner-som-er-oppfort-i-registeret/id415422/>) i registeret
- Ingen fylkeskommuner er oppført i registeret
- [Om ROBEK](#) (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/om-ROBEK/id488944/>)
- [Administrasjon av registeret](#) (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/administrasjon-av-registeret-2/id489164/>)

- [Historikk](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/robek-2001-2015/id415536/) (http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/robek-2001-2015/id415536/) (ROBEK 2001-2023)

Regelverk

- [Kommuneloven § 28](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83/KAPITTEL_8-2#KAPITTEL_8-2) (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83/KAPITTEL_8-2#KAPITTEL_8-2) (Lovdata)
- [Inndelingslova § 16a](https://lovdata.no/lov/2001-06-15-70/§16a) (https://lovdata.no/lov/2001-06-15-70/§16a) (Lovdata)
- [Prop. 46 L \(2017-2018\) Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\)](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-46-l-20172018/id2593519/) (http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-46-l-20172018/id2593519/)
- [NOU 2016: 4 Ny kommunelov](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-4/id2478743/) (http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-4/id2478743/)
- [Prop. 76 L \(2015-2016\) Endringer i inndelingslova og kommunelova \(behandling av kommunesamanslåingar mv.\) Kap. 3](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-76-l-20152016/id2480122/?ch=3) (http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-76-l-20152016/id2480122/?ch=3)

Kommunal- og distriktsdepartementet

TEMA

Kommuneøkonomi

RELATERT

- [Kommuner som er oppført i ROBEK](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/kommuner-som-er-oppført-i-registeret/id415422/) (http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/kommuner-som-er-oppført-i-registeret/id415422/)
- [ROBEK - Inn- og utmelding og statlig kontroll](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/robek-inn-og-utmelding-og-statlig-kontroll/id3022345/) (http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/robek-inn-og-utmelding-og-statlig-kontroll/id3022345/) Brev | 03.01.2024
- [Administrasjon av registeret](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/administrasjon-av-registeret-2/id489164/) (http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/administrasjon-av-registeret-2/id489164/)

- **Historikk 2001-2023** (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/robek-2001-2015/id415536/>)
- **Spørsmål om ROBEK-regler og lovlighetskontroll**
(<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/sporsmal-om-robek-regler-og-lovlighetskontroll/id2916731/>)
Brev | 01.06.2022
- **ROBEK - kort vei inn, lang vei ut** (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/robek---kort-vei-inn-lang-vei-ut/id2624900/>)
Rapport | 09.01.2019

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kdd.dep.no (<mailto:postmottak@kdd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for Kommunal- og distriktsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Jenny Kanestrøm Trøite

Nettredaktør: Magnus Skaara Drabløs

Personvernerklæring for Kommunal- og distriktsdepartementet

Tlf. + 47 22 24 90 90

E-post: postmottak@kdd.dep.no

Ansatte i KDD: Depkatalog

Organisasjonsnummer: 972 417 858

Regjeringen.no

Kommuner som er oppført i ROBEK

Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Dato: 22.04.2024 | [Kommunal- og distriktsdepartementet](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/id504/>)

[Read in English](#) (<http://www.regjeringen.no/en/topics/kommuner-og-regioner/municipal-economy/register-for-governmental-approval-of-fi/register-for-governmental-approval-of-fi/id415422/>)

Kommunene i listen nedenfor er registrert i ROBEK med hjemmel i kommuneloven [§ 28-1 første ledd](#) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§28-1>). Kolonnen til høyre viser hvilken bokstav i § 28-1 første ledd som er grunnlaget for registreringen.

En kommune som er registrert i ROBEK vil først bli meldt ut av registeret når det følger av [kommuneloven § 28-5](#) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§28-5>).

Inn- og utregistrering av kommuner i ROBEK skjer i hovedregel to ganger i året.

Registeret er sist oppdatert **22.04.2024**.

Antall registrerte kommuner nå: **16**

[Se historisk oversikt fra 2001 til 2023](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/robek-2001-2015/id415536/>).

Siste endringer:

Inn:

19.02.2024 Bø
19.02.2024 Kautokeino
19.02.2024 Nordkapp

Ut:

18.04.2024 Lavangen
06.02.2024 Stranda
02.02.2024 Våler

Endringer:

22.04.2024 Gamvik
18.03.2024 Fauske
19.02.2024 Hammerfest

Kommuner som er registrert

Fylke	Kommune- nummer	Kommune	Lovhjemmelbokstav
Akershus	0 kommuner		
Buskerud	1 kommune		
	3334	Flesberg	a og b
Østfold	0 kommuner		
Innlandet	1 kommuner		
	3418	Åsnes	c og d
Telemark	0 kommuner		
Vestfold	0 kommuner		
Agder	1 kommune		
	4212	Vegårshei	b
Rogaland	0 kommuner		
Vestland	1 kommune		
	4638	Høyanger	d
Møre og Romsdal	1 kommune		
	1539	Rauma	c og d
Trøndelag	0 kommuner		
Nordland	5 kommuner		
	1837	Meløy	c
	1841	Fauske	a, b, c og d
	1851	Lødingen	c og d
	1867	Bø	f
	1874	Moskenes	a, b, c og d

Troms	1 kommune		
	5512	Tjeldsund	a og b
Finnmark	5 kommuner		
	5603	Hammerfest	a, b og f
	5612	Kautokeino	f
	5620	Nordkapp	f
	5622	Porsanger	c, d og f
	5626	Gamvik	c, d og f

Kommunal- og distriktsdepartementet

TEMA

Kommuneøkonomi

RELATERT

- [Administrasjon av registeret](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/administrasjon-av-registeret-2/id489164/) (http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/administrasjon-av-registeret-2/id489164/)
- [Historikk 2001-2023](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/robek-2001-2015/id415536/) (http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/robek-2001-2015/id415536/)
- [ROBEK](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/id449305/) (http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/robek-2/id449305/)

Regjeringen.no

Ansvarlig for Kommunal- og distriktsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Jenny Kanestrøm Trøite

Nettredaktør: Magnus Skaara Drabløs

Personvernerklæring for Kommunal- og distriktsdepartementet

Tlf. + 47 22 24 90 90

E-post: postmottak@kdd.dep.no

Ansatte i KDD: Depkatalog

Organisasjonsnummer: 972 417 858

Utdrag fra kommuneloven

Kapittel 28. Statlig kontroll med kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse

§ 28-1. Innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Departementet skal føre et register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner hvor minst ett av følgende forhold har inntruffet:

- a. Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.
- b. Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.
- c. Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.
- d. Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.
- e. Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- f. Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- g. Departementet har fattet et vedtak etter inndelingslova § 16 a.

Hvis det åpenbart ikke er behov for å kontrollere kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett og låneopptak, kan departementet bestemme at kommunen eller fylkeskommunen likevel ikke skal føres inn i ROBEK-registeret.

§ 28-2. ROBEK-registerets betydning for tredjeperson

ROBEK-registeret skal være allment tilgjengelig.

Når det er avgjørende for en tredjepersons rettsstilling om denne kjente til eller ikke kjente til et forhold, skal det som står i registeret, regnes som kjent for denne personen.

§ 28-3. Departementets kontroll med årsbudsjett og låneopptak mv.

Departementet skal kontrollere lovligheten av vedtak om årsbudsjett truffet av kommuner eller fylkeskommuner som er ført inn i ROBEK-registeret.

Hvis minst ett av forholdene nevnt i § 28-1 første ledd har inntruffet, er et vedtak om å ta opp lån ikke gyldig før det er godkjent av departementet. Et vedtak om å inngå en avtale om leie av varige driftsmidler hvor leieavtalen kan påføre kommunen eller fylkeskommunen utgifter ut over de fire neste budsjettårene, er heller ikke gyldig før det er godkjent av departementet hvis minst ett av forholdene nevnt i § 28-1 første ledd har inntruffet. Departementet kan ikke godkjenne vedtak etter første og andre punktum før kommunen eller fylkeskommunen er ført inn i ROBEK-registeret. Første og andre punktum gjelder ikke hvis departementet etter § 28-1 andre ledd har bestemt at kommunen eller fylkeskommunen ikke skal føres inn i ROBEK-registeret.

Departementet godkjenner vedtak om å ta opp lån etter andre ledd første punktum ved å fastsette en øvre ramme for låneopptak for budsjettåret. Departementet kan fastsette vilkår for bruken av lånerammen hvis det er nødvendig av hensyn til kommunens eller fylkeskommunens økonomi.

En avtale om lån er ikke gyldig hvis långiveren forsto eller burde ha forstått at låneopptaket går ut over lånerammen eller er i strid med vilkår for bruk av lånerammen som departementet har fastsatt etter tredje ledd. En leieavtale som nevnt i andre ledd andre punktum er ikke gyldig før departementet har godkjent vedtaket om å inngå avtalen.

§ 28-4. Kommunens og fylkeskommunens orienteringsplikt og plikt til å vedta en tiltaksplan

Hvis minst ett av forholdene nevnt i § 28-1 første ledd har inntruffet, skal kommuner og fylkeskommuner, før de inngår avtaler, orientere avtaleparten om at vedtak om lån og langsiktige leieavtaler skal godkjennes av departementet. Før disse kommunene og fylkeskommunene inngår avtaler om lån, skal de også dokumentere overfor avtaleparten at avtalen er innenfor lånerammen, og at eventuelle vilkår for bruken av lånerammen som departementet har fastsatt, er oppfylt.

Kommunestyret eller fylkestinget skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse.

Tiltaksplanen skal fastsettes senest 30. juni hvis ett av forholdene nevnt i § 28-1 første ledd bokstav a, b, e eller g har inntruffet, og senest 31. desember hvis ett av forholdene nevnt i § 28-1 første ledd bokstav c, d eller f har inntruffet.

Tiltaksplanen skal sendes departementet så snart som mulig.

§ 28-5. Utmelding fra ROBEK-registeret

Kommuner og fylkeskommuner som er ført inn i ROBEK-registeret etter § 28-1 første ledd bokstav a skal meldes ut av registeret hvis driftsbudsjettet for påfølgende år er vedtatt uten merforbruk.

Kommuner og fylkeskommuner som er ført inn i ROBEK-registeret etter § 28-1 første ledd bokstav b skal meldes ut av registeret hvis driftsdelen i økonomiplanen for påfølgende år er vedtatt uten merforbruk.

Kommuner og fylkeskommuner som er ført inn i ROBEEK-registeret etter § 28-1 første ledd bokstav c, d eller g skal meldes ut av registeret hvis merforbruket i driftsregnskapet er dekket inn i sin helhet.

Kommuner og fylkeskommuner som er ført inn i ROBEEK-registeret etter § 28-1 første ledd bokstav e eller f skal meldes ut av registeret hvis økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen for påfølgende år er vedtatt innen fristen.

§ 28-6.Lovlighetskontroll av vedtak om årsregnskap ved negativ revisjonsberetning

Hvis det er avgitt en revisjonsberetning med negativ konklusjon om årsregnskapet, og årsregnskapet ikke er endret for å rette opp det som er grunnlaget for denne konklusjonen, skal departementet kontrollere lovligheten av vedtaket om årsregnskap.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01306

Sak 24/24

ORIENTERING OM FORELØPIG REVISJONSBERETNING - HAMMERFEST KOMMUNE - REGNSKAPSÅRET 2023

Saksdokumenter:

- Foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune – regnskapsåret 2023, datert 15. april 2024 (vedlagt)
- Diverse epost-korrespondanse mellom kontrollutvalgets sekretariat (Kusek IKS), økonomisjefen i Hammerfest kommune og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i KomRev Nord IKS (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune – regnskapsåret 2023 (datert 15. april 2024), der det framgår at kommunedirektøren ikke har avgitt årsregnskap og årsberetning for Hammerfest kommune, samt konsolidert årsregnskap for regnskapsåret 2023, innen den frist som følger av kommuneloven.

Som følge av dette registrerer kontrollutvalget at revisor ikke har vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avggi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Kontrollutvalget ser med bekymring på at kommunen heller ikke for regnskapsåret 2023 har avgitt kommunens årsregnskap og årsberetning til revisjonen innenfor kommunelovens frister.

Kontrollutvalget tar sikte på å behandle sin uttalelse til Hammerfest kommunes årsregnskap og årsberetning for 2023, på møte i utvalget 6. juni 2024. Dette under forutsetning av at det foreligger ordinær revisjonsberetning, samt revidert årsregnskap og årsberetning, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling i kontrollutvalget. Alternativt tar kontrollutvalget sikte på å avholde et ekstraordinært møte. På samme møte skal kontrollutvalget behandle sin uttalelse til Hammerfest Havn KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023, samt sin uttalelse til Hammerfest Parkering KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets sekretariat mottok den 15. april 2024 foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune for regnskapsåret 2023, fra kommunens revisjon v/oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, datert 15. april 2024.

I den foreløpige revisjonsberetningen framgår det følgende:

Kommunedirektøren har ikke avgitt et årsregnskap og årsberetning for Hammerfest kommune, samt konsolidert årsregnskap for regnskapsåret 2023 innen den frist som følger av kommuneloven. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsberetning er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapene.

Kontrollutvalget v/sekretariatet har ikke mottatt ny revisjonsberetning for Hammerfest kommune per 29. april 2024.

I epost fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor - datert 25. april 2024 – skives det følgende:

«Vi regner med å være ferdige med revisjonen av regnskap 2023 for kommunen innen neste møte i kontrollutvalget. Vi anser det derfor mest hensiktsmessig å behandle årsberetning, årsregnskap samt endelige revisjonsberetninger for alle de kommunale foretakene og kommunen samlet i neste møte. Dette gjelder også Hammerfest Parkering selv om vi har avgitt revisjonsberetning.

Ettersom avgivelse av foreløpig revisjonsberetning blir kalt tilbake når vi avgir endelig revisjonsberetning mener vi det vil være hensiktsmessig at også de foreløpige revisjonsberetningene behandles i neste møte.»

Sekretariatet har etter dette fått presisert fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor at det med «neste møte i kontrollutvalget» menes møte i kontrollutvalget 6. juni 2024.

I epost fra økonomisjefen i Hammerfest kommune – datert 26. april 2024 – skrives det følgende:

«Hei

Er det mulig å ha et ekstraordinært møte i kontrollutvalget i mai for å behandle regnskapet for 2023? Jeg tenker om vi kan få en dato i slutten av uke 20 eller begynnelsen av uke 21.

Ideen ved å behandle regnskapet 2023 tidligere i kontrollutvalget er at vi når alle hovedutvalg og råd i kommunen (Helse og omsorg; Næring, miljø og utvikling; oppvekst og kultur; eldreråd; ungdomsråd og rådet for personer med funksjonsnedsettelse).

Dersom kontrollutvalget behandle regnskapet 2023 den 6. juni. Da sender vi sakene direkte til formannskapet den 13. juni.»

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren til å orientere kontrollutvalget på møte 6. mai 2024.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune – regnskapsåret 2023 (datert 15. april 2024), der det framgår at kommunedirektøren ikke har avgitt årsregnskap og årsberetning for Hammerfest kommune, samt konsolidert årsregnskap for regnskapsåret 2023, innen den frist som følger av kommuneloven.

Som følge av dette har ikke revisor vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget i vedtak uttrykker bekymring for at kommunen heller ikke for regnskapsåret 2023 har avgitt kommunens årsregnskap og årsberetning til revisjonen innenfor kommunelovens frister.

Sekretariatet tilrår videre at kontrollutvalget tar sikte på å behandle sin uttalelse til Hammerfest kommunes årsregnskap og årsberetning for 2023, på møte i utvalget 6. juni 2024. Dette under forutsetning av at det foreligger ordinær revisjonsberetning, samt revidert årsregnskap og årsberetning, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling både fra sekretariatets og kontrollutvalgets side. På samme møte skal kontrollutvalget behandle sin uttalelse til Hammerfest Havn KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023, samt sin uttalelse til Hammerfest Parkering KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023. Vi viser forøvrig til egne saker om dette i kontrollutvalgets møte 6. mai 2024.

Alternativt kan det være aktuelt å avholde et ekstraordinært møte i kontrollutvalget for behandling av kontrollutvalgets tre uttalelser. Men også dette kan kun skje under forutsetning av at det foreligger ordinære revisjonsberetninger, samt reviderte årsregnskap og årsberetninger, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling både fra sekretariatets og kontrollutvalgets side

Til kommunestyret i Hammerfest kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Kommunedirektøren har ikke avgitt et årsregnskap og årsberetning for Hammerfest kommune, samt konsolidert årsregnskap for regnskapsåret 2023 innen den frist som følger av kommuneloven. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsberetning er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapene.

Tromsø, 15. april 2024

Tove Kronstad Sundstrøm
Oppdragsansvarlig revisor

Tove Kronstad Sundstrøm

From: Tove Kronstad Sundstrøm <tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no>
Sent: 15 April 2024 23:28
To: Luis Alejandro Vargas Molerés
<Luis.Alejandro.Vargas.Molerés@hammerfest.kommune.no>; Tom Øyvind Heitmann
<tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Cc: solfrid.mortensen@hammerfest.kommune.no
<Solfrid.Mortensen@hammerfest.kommune.no>; Sissel Rasmussen
<sissel.rasmussen@komrevnord.no>
Subject: VS: Vedtatte møtetidspunkter for kontrollutvalgene i Hammerfest, Loppa, Porsanger og Nordkapp

Hei

Her følger en liten oppdatering basert på samtale vi hadde tidligere i dag mht ferdigstillelse av revisjon for Hammerfest kommune, konsolidert regnskap samt for Hammerfest Havn:

Basert på status revisjon per i dag, så er det stor usikkerhet mht om vi rekker å ferdigstille vår revisjon før KU møte 6. mai.

Med vennlig hilsen

Tove Kronstad Sundstrøm

Oppdragsansvarlig/Statsautorisert revisor
KomRev NORD IKS

E-post: tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no

Tlf: 917 97 657

Adresse: Vestregt. 33

9008 TROMSØ

www.komrevnord.no

Fra: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>

Sendt: mandag 15. april 2024 16:04

Til: Tove Kronstad Sundstrøm <tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no>; Laina Karlsen <lk@komrevnord.no>; Margrete Mjølhus Kleiven <margrete.kleiven@komrevnord.no>; Astrid Indrebø <astrid.indrebo@komrevnord.no>

Kopi: Post <post@komrevnord.no>; Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>

Emne: Vedtatte møtetidspunkter for kontrollutvalgene i Hammerfest, Loppa, Porsanger og Nordkapp

Hei.

Her er oversikt over vedtatte møtetidspunkter for kontrollutvalgene i Hammerfest, Loppa, Porsanger og Nordkapp - perioden april-desember 2024:

Vi tar forbehold om at det kan skje endringer i møtetidspunktene.

Hammerfest:

Mandag 6. mai
Torsdag 6. juni
Torsdag 19. september
Onsdag 30. oktober
Onsdag 27. november

Loppa:

Torsdag 30. mai
Torsdag 5. september
Onsdag 13. november

Porsanger:

Onsdag 17. april
Tirsdag 28. mai
Tirsdag 24. september
Tirsdag 19. november

Nordkapp:

Tirsdag 30. april
Onsdag 22. mai
Tirsdag 10. september
Tirsdag 5. november

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Tove Kronstad Sundstrøm

From: Tove Kronstad Sundstrøm <tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no>
Sent: 25 April 2024 19:27
To: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Cc: Sissel Rasmussen <sissel.rasmussen@komrevnord.no>; Margrete Mjølhus Kleiven <margrete.kleiven@komrevnord.no>; Luis Alejandro Vargas Molerés <Luis.Alejandro.Vargas.Molerés@hammerfest.kommune.no>; solfrid.mortensen@hammerfest.kommune.no <Solfrid.Mortensen@hammerfest.kommune.no>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>
Subject: Re: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

Hei

Mener 6. juni.

Med vennlig hilsen
Tove Kronstad Sundstrøm
Mobil 917 97 657
Statsautorisert revisor
KomRev NORD IKS

E-post: tks@komrevnord.no
Tlf: 917 97 657
Adresse: Vestregt. 33
9008 TROMSØ
www.komrevnord.no

Fra: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Sendt: Thursday, April 25, 2024 5:46:51 PM
Til: Tove Kronstad Sundstrøm <tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no>
Kopi: Sissel Rasmussen <sissel.rasmussen@komrevnord.no>; Margrete Mjølhus Kleiven <margrete.kleiven@komrevnord.no>; Luis Alejandro Vargas Molerés <Luis.Alejandro.Vargas.Molerés@hammerfest.kommune.no>; solfrid.mortensen@hammerfest.kommune.no <Solfrid.Mortensen@hammerfest.kommune.no>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>
Emne: SV: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

Hei.

Ble litt usikker på hva dere mener med «neste møte» i kontrollutvalget.
Mener dere konrollutvalgsmøte som er 6. mai eller kontrollutvalgsmøte som er 6. juni?

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Fra: Tove Kronstad Sundstrøm <tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no>
Sendt: torsdag 25. april 2024 15.52
Til: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Kopi: Sissel Rasmussen <sissel.rasmussen@komrevnord.no>; Margrete Mjølhus Kleiven <margrete.kleiven@komrevnord.no>; Luis Alejandro Vargas Moleres <Luis.Alejandro.Vargas.Moleres@hammerfest.kommune.no>; solfrid.mortensen@hammerfest.kommune.no
Emne: SV: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

Hei

Vi regner med å være ferdige med revisjonen av regnskap 2023 for kommunen innen neste møte i kontrollutvalget. Vi anser det derfor mest hensiktsmessig å behandle årsberetning, årsregnskap samt endelige revisjonsberetninger for alle de kommunale foretakene og kommunen samlet i neste møte. Dette gjelder også Hammerfest Parkering selv om vi har avgitt revisjonsberetning.

Ettersom avgivelse av foreløpig revisjonsberetning blir kalt tilbake når vi avgir endelig revisjonsberetning mener vi det vil være hensiktsmessig at også de foreløpige revisjonsberetningene behandles i neste møte.

Med vennlig hilsen

Tove Kronstad Sundstrøm

Oppdragsansvarlig/Statsautorisert revisor
KomRev NORD IKS

E-post: tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no
Tlf: 917 97 657
Adresse: Vestregt. 33
9008 TROMSØ
www.komrevnord.no

Fra: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Sendt: torsdag 25. april 2024 15:28
Til: Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>; SylviJane Husebye <sylvijane@yahoo.com>; Le-smaab@online.no; Ellen Birgitta Johansen <Ellenbirgitta@hotmail.com>; Grete Svendsen <Gretesvendsen6@gmail.com>
Kopi: 'vidar.antonsen@mento.no' <vidar.antonsen@mento.no>; peterjohannesmuller@icloud.com; randicaspersenbratland@gmail.com; 'kristina.grundt@gmail.com' <kristina.grundt@gmail.com>;

'asherett@gmail.com' <asherett@gmail.com>; cstensbye@gmail.com; Bentehansen7@gmail.com; eglantina.molosiu@gmail.com; Fred Johansen <Fred.Johansen@em1nn.no>; Margrete Mjølhus Kleiven <margrete.kleiven@komrevnord.no>; Tove Kronstad Sundstrøm <tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no>; Post <post@komrevnord.no>; Astrid Indrebø <astrid.indrebo@komrevnord.no>; Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>; postmottak@hammerfest.kommune.no
Emne: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

I henhold til vedtatt møteplan skal det være møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune **mandag 6. mai 2024 kl. 10.00**.

Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer bes sette av tid til møtet.
Varamedlemmer innkalles særskilt ved forfall.

Ordinær innkalling med endelig saksliste vil bli sendt ut nærmere møtedato, så snart saksliste er klar og saksdokumentene er klare for publisering på vårt nettsted kusek.no.

Eventuelt kjent forfall til møtet bes meldt snarest til sekretariatet til post@kusek.no eller telefon 918 72 937 slik at varamedlem kan innkalles i rimelig tid før møtet.

Foreløpig saksliste – med forbehold

- Orientering om foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune – regnskapsåret 2023
- Orientering om foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF – regnskapsåret 2023
- Orientering om revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF – regnskapsåret 2023
- Oppfølgingssak - Orientering om innmelding av Hammerfest kommune i ROBEK, jf. vedtak i sak 12/24
- Oppfølgingssak - Orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest og leieavtalene, jf. vedtak i sakene 13/24 og 4/24
- Oppfølgingssak - Spørsmål om revisors uavhengighet til Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak, jf. sak 15/23
- Rapport etter forvaltningsrevisjon – Avvik og varsling, jf. sak 40/23 (dersom mottatt fra revisjonen)
- Rapport etter undersøkelse – Saksbehandling i Hammerfest Parkering KF, jf. sakene 16/24 og 6/24 (dersom mottatt fra revisjonen)
- Prosjektskisse – Eierskapskontroll – Eierskapsforvaltning i nye Hammerfest kommune, jf. sak 17/24 (dersom mottatt fra revisjonen)
- Utredning av alternativ revisjonsordning og valg av revisor for Hammerfest kommune, jf. sak 42/23 i kontrollutvalget og sak 88/23 i kommunestyret
- Kontrollutvalgets årsmelding for 2023
- Referatsaker
- Prosessmøte 2 i kontrollutvalget - i tilknytning til arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurdering, som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028
 - Valg av tema/områder

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Luis Alejandro Vargas Molerés

From: Luis Alejandro Vargas Molerés
<Luis.Alejandro.Vargas.Molerés@hammerfest.kommune.no>
Sent: 26 April 2024 15:20
To: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>; Ole Ingvald Hansen
<oleingvaldo@gmail.com>
Subject: SV: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024 - samt informasjon om kontrollutvalgets behandling av sine uttalelser til årsregnskap/årsberetninger

Hei

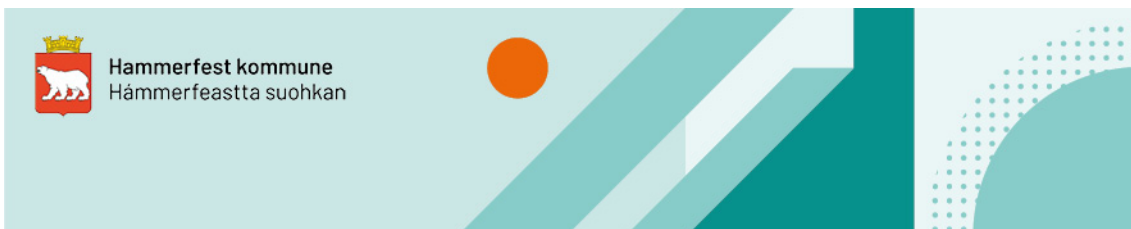
Er det mulig å ha et ekstraordinært møte i kontrollutvalget i mai for å behandle regnskapet for 2023? Jeg tenker om vi kan få en dato i slutten av uke 20 eller begynnelsen av uke 21.

Ideen ved å behandle regnskapet 2023 tidligere i kontrollutvalget er at vi når alle hovedutvalg og råd i kommunen (Helse og omsorg; Næring, miljø og utvikling; oppvekst og kultur; eldreråd; ungdomsråd og rådet for personer med funksjonsnedsettelse).

Dersom kontrollutvalget behandle regnskapet 2023 den 6. juni. Da sender vi sakene direkte til formannskapet den 13. juni.

Vennlig hilsen
Alejandro Vargas
Økonomisjef
Økonomiavdeling

Hammerfest kommune
T 78 40 25 30 | M 944 72 872
hammerfest.kommune.no

Fra: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Sendt: fredag 26. april 2024 10:34
Til: Elisabeth Paulsen <Elisabeth.Paulsen@hammerfest.kommune.no>
Kopi: Luis Alejandro Vargas Molerés <Luis.Alejandro.Vargas.Molerés@hammerfest.kommune.no>; Terje Rogde <Terje.Rogde@hammerfest.kommune.no>; Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>; Ellen Birgitta Johansen <Ellenbirgitta@hotmail.com>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>
Emne: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024 - samt informasjon om kontrollutvalgets behandling av sine uttalelser til årsregnskap/årsberetninger

Hei.

Videresender den foreløpige innkallingen til kommunedirektøren med flere til orientering.

Som dere ser nedenfor, så er ikke kontrollutvalgets uttalelser til årsregnskap/årsberetning for henholdsvis Hammerfest kommune, Hammerfest Havn KF og Hammerfest Parkering KF tatt med på den foreløpige sakslisten til møte i kontrollutvalget 6. mai 2024. Det som er tatt med i den foreløpige sakslisten er tre saker med orienteringer om status per i dag for disse.

Dette skyldes at kontrollutvalget v/sekretariatet per dags dato ikke mottatt blant annet ordinære revisjonsberetninger for Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF.

I følge kontrollutvalgets vedtatte møteplan er det i utgangspunktet heller ikke lagt opp til at kontrollutvalget skal behandle disse uttalelsene på møte 6. mai.

Ifølge vedtatt møteplan for kontrollutvalget skal disse uttalelsene behandles i kontrollutvalgets møte 6. juni. Denne møtedato er vedtatt med utgangspunkt i møteplanen for formannskapet og kommunestyret, slik at kontrollutvalgets tre uttalelser når å bli oversendt til formannskapet som har møte 13. juni og kommunestyret som har møte 20. juni.

I epost av 25. april 2024 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor skrives det følgende:

«Hei

Vi regner med å være ferdige med revisjonen av regnskap 2023 for kommunen innen neste møte i kontrollutvalget. Vi anser det derfor mest hensiktsmessig å behandle årsberetning, årsregnskap samt endelige revisjonsberetninger for alle de kommunale foretakene og kommunen samlet i neste møte. Dette gjelder også Hammerfest Parkering selv om vi har avgitt revisjonsberetning.

Ettersom avgivelse av foreløpig revisjonsberetning blir kalt tilbake når vi avgir endelig revisjonsberetning mener vi det vil være hensiktsmessig at også de foreløpige revisjonsberetningene behandles i neste møte.»

I senere epost har vi på forespørsel fått presisert fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor at det med «neste møte» menes møte i kontrollutvalget 6. juni.

Jeg har i tidligere telefonsamtale med økonomisjefen sagt at det kan bli aktuelt med et ekstraordinært møte i kontrollutvalget.

Dette må vi da avklare med leder i kontrollutvalget, dersom et slikt møte skulle bli aktuelt.

Slik det ser ut per i dag, så vil kontrollutvalget ikke kunne behandle sine uttalelser før på møte i utvalget 6. juni.

På møte 6. mai vil imidlertid følgende fire orienteringssaker innenfor temaet økonomi/regnskap være aktuelle:

- Orientering om foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune – regnskapsåret 2023
- Orientering om foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF – regnskapsåret 2023
- Orientering om revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF – regnskapsåret 2023
- Oppfølgingssak - Orientering om innmelding av Hammerfest kommune i ROBEK, jf. vedtak i sak 12/24

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Fra: Tom Øyvind Heitmann

Sendt: torsdag 25. april 2024 15.28

Til: Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>; SylviJane Husebye <sylvijane@yahoo.com>; Le-smaab@online.no;
Ellen Birgitta Johansen <Ellenbirgitta@hotmail.com>; Grete Svendsen <Gretesvendsen6@gmail.com>

Kopi: 'vidar.antonsen@mento.no' <vidar.antonsen@mento.no>; peterjohannesmuller@icloud.com;
randicaspersenbratland@gmail.com; 'kristina.grundt@gmail.com' <kristina.grundt@gmail.com>;
'asherett@gmail.com' <asherett@gmail.com>; cstensbye@gmail.com; Bentehansen7@gmail.com;
eglantina.molosi@gmail.com; Fred Johansen <Fred.Johansen@em1nn.no>; Margrete Mjølhus Kleiven
<margrete.kleiven@komrevnord.no>; tove.kronstad.sundstrom@komrevnord.no; post@komrevnord.no; Astrid
Indrebø <astrid.indrebo@komrevnord.no>; Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>; Kate M. Larsen
<kate.m.larsen@kusek.no>; postmottak@hammerfest.kommune.no

Emne: Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 6. mai 2024

I henhold til vedtatt møteplan skal det være møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune **mandag 6. mai 2024 kl. 10.00**.

Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer bes sette av tid til møtet.
Varamedlemmer innkalles særskilt ved forfall.

Ordinær innkalling med endelig saksliste vil bli sendt ut nærmere møtedato, så snart saksliste er klar og saksdokumentene er klare for publisering på vårt nettsted kusek.no.

Eventuelt kjent forfall til møtet bes meldt snarest til sekretariatet til post@kusek.no eller telefon 918 72 937 slik at varamedlem kan innkalles i rimelig tid før møtet.

Foreløpig saksliste – med forbehold

- Orientering om foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest kommune – regnskapsåret 2023
- Orientering om foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF – regnskapsåret 2023
- Orientering om revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF – regnskapsåret 2023
- Oppfølgingssak - Orientering om innmelding av Hammerfest kommune i ROBEK, jf. vedtak i sak 12/24
- Oppfølgingssak - Orientering om nedleggelse av ASCO i Hammerfest og leieavtalene, jf. vedtak i sakene 13/24 og 4/24
- Oppfølgingssak - Spørsmål om revisors uavhengighet til Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak, jf. sak 15/23
- Rapport etter forvaltningsrevisjon – Avvik og varslings, jf. sak 40/23 (dersom mottatt fra revisjonen)
- Rapport etter undersøkelse – Saksbehandling i Hammerfest Parkering KF, jf. sakene 16/24 og 6/24 (dersom mottatt fra revisjonen)
- Prosjektskisse – Eierskapskontroll – Eierskapsforvaltning i nye Hammerfest kommune, jf. sak 17/24 (dersom mottatt fra revisjonen)
- Utredning av alternativ revisjonsordning og valg av revisor for Hammerfest kommune, jf. sak 42/23 i kontrollutvalget og sak 88/23 i kommunestyret
- Kontrollutvalgets årsmelding for 2023
- Referatsaker

- Prosessmøte 2 i kontrollutvalget - i tilknytning til arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurdering, som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028
 - Valg av tema/områder

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01307

Sak 25/24

ORIENTERING OM FORELØPIG REVISJONSBERETNING - HAMMERFEST HAVN KF - REGNSKAPSÅRET 2023

Saksdokumenter:

- Foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF – regnskapsåret 2023, datert 15. april 2024 (vedlagt)
- Diverse epost-korrespondanse mellom kontrollutvalgets sekretariat (Kusek IKS), økonomisjefen i Hammerfest kommune og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i KomRev Nord IKS (vedlagt i sak 24/24)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF – regnskapsåret 2023 (datert 15. april 2024), der det framgår at styret i Hammerfest Havn KF ikke har avgitt årsberetning for regnskapsåret 2023, innen den frist som følger av kommuneloven.

Som følge av dette registrerer kontrollutvalget at revisor ikke har vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgitt revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Kontrollutvalget ser med bekymring på at styret i Hammerfest Havn KF heller ikke for regnskapsåret 2023 har avgitt årsberetning til revisjonen innenfor kommunelovens frist.

Kontrollutvalget tar sikte på å behandle sin uttalelse til Hammerfest Havn KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023, på møte i utvalget 6. juni 2024. Dette under forutsetning av at det foreligger ordinær revisjonsberetning, samt revidert årsregnskap og årsberetning, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling i kontrollutvalget. Alternativt tar kontrollutvalget sikte på å avholde et ekstraordinært møte. På samme møte skal kontrollutvalget behandle sin uttalelse til Hammerfest kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2023, samt sin uttalelse til Hammerfest Parkering KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets sekretariat mottok den 15. april 2024 foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF for regnskapsåret 2023, fra kommunens revisjon v/oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, datert 15. april 2024.

I den foreløpige revisjonsberetningen framgår det følgende:

Styret har ikke avgitt årsberetning for Hammerfest Havn KF for regnskapsåret 2023 innen den frist som følger av kommuneloven. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsberetning og korrigert årsregnskap er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet.

Kontrollutvalget v/sekretariatet har ikke mottatt ny revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF per 29. april 2024.

I epost fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor - datert 25. april 2024 – skives det følgende:

«Vi regner med å være ferdige med revisjonen av regnskap 2023 for kommunen innen neste møte i kontrollutvalget. Vi anser det derfor mest hensiktsmessig å behandle årsberetning, årsregnskap samt endelige revisjonsberetninger for alle de kommunale foretakene og kommunen samlet i neste møte. Dette gjelder også Hammerfest Parkering selv om vi har avgitt revisjonsberetning.

Ettersom avgivelse av foreløpig revisjonsberetning blir kalt tilbake når vi avgir endelig revisjonsberetning mener vi det vil være hensiktsmessig at også de foreløpige revisjonsberetningene behandles i neste møte.»

Sekretariatet har etter dette fått presisert fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor at det med «neste møte i kontrollutvalget» menes møte i kontrollutvalget 6. juni 2024.

I epost fra økonomisjefen i Hammerfest kommune – datert 26. april 2024 – skrives det følgende:

«Hei

Er det mulig å ha et ekstraordinært møte i kontrollutvalget i mai for å behandle regnskapet for 2023? Jeg tenker om vi kan få en dato i slutten av uke 20 eller begynnelsen av uke 21.

Ideen ved å behandle regnskapet 2023 tidligere i kontrollutvalget er at vi når alle hovedutvalg og råd i kommunen (Helse og omsorg; Næring, miljø og utvikling; oppvekst og kultur; eldreråd; ungdomsråd og rådet for personer med funksjonsnedsettelse).

Dersom kontrollutvalget behandle regnskapet 2023 den 6. juni. Da sender vi sakene direkte til formannskapet den 13. juni.»

Sekretariatet har invitert styreleder i Hammerfest Havn KF til å orientere kontrollutvalget på møte 6. mai 2024.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til foreløpig revisjonsberetning for Hammerfest Havn KF – regnskapsåret 2023 (datert 15. april 2024), der det framgår at styret i Hammerfest Havn KF ikke har avgitt årsberetning for Hammerfest Havn KF for regnskapsåret 2023, innen den frist som følger av kommuneloven.

Som følge av dette har ikke revisor vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget i vedtak uttrykker bekymring for at styret i Hammerfest Havn KF heller ikke for regnskapsåret 2023 har avgitt årsberetning til revisjonen innenfor kommunelovens frist.

Sekretariatet tilrår videre at kontrollutvalget tar sikte på å behandle sin uttalelse til Hammerfest Havn KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023, på møte i utvalget 6. juni 2024. Dette under forutsetning av at det foreligger ordinær revisjonsberetning, samt revidert årsregnskap og årsberetning, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling både fra sekretariatets og kontrollutvalgets side. På samme møte skal kontrollutvalget behandle sin uttalelse til Hammerfest kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2023, samt sin uttalelse til Hammerfest Parkering KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023. Vi viser forøvrig til egne saker om dette i kontrollutvalgets møte 6. mai 2024.

Alternativt kan det være aktuelt å avholde et ekstraordinært møte i kontrollutvalget for behandling av kontrollutvalgets tre uttalelser. Men også dette kan kun skje under forutsetning av at det foreligger ordinære revisjonsberetninger, samt reviderte årsregnskap og årsberetninger, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling både fra sekretariatets og kontrollutvalgets side

Til kommunestyret i Hammerfest kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Styret har ikke avgitt årsberetning for Hammerfest Havn KF for regnskapsåret 2023 innen den frist som følger av kommuneloven. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsberetning og korrigert årsregnskap er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet.

Tromsø, 15. april 2024

Tove Kronstad Sundstrøm
Oppdragsansvarlig revisor

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01339

Sak 26/24

ORIENTERING OM REVISJONSBERETNING FOR HAMMERFEST PARKERING KF - REGNSKAPSÅRET 2023

Saksdokumenter:

- Revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF – regnskapsåret 2023, datert 11. april 2024 (vedlagt)
- Diverse epost-korrespondanse mellom kontrollutvalgets sekretariat (Kusek IKS), økonomisjefen i Hammerfest kommune og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i KomRev Nord IKS (vedlagt i sak 24/24)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF – regnskapsåret 2023, til foreløpig orientering.

Kontrollutvalget tar sikte på å behandle sin uttalelse til Hammerfest Parkering KF sitt årsregnskap og årsberetning for regnskapsåret 2023, på møte i utvalget 6. juni 2024. Dette under forutsetning av at det også foreligger ordinær revisjonsberetning, samt revidert årsregnskap og årsberetning for henholdsvis Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling i kontrollutvalget. Dersom dette ikke lar seg gjøre tar kontrollutvalget sikte på å avholde et ekstraordinært møte.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets sekretariat mottok den 23. april 2024 revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF for regnskapsåret 2023, fra økonomisjefen i Hammerfest kommune, datert 11. april 2024. Revisjonsberetningen er en såkalt ren beretning, det vil si en revisjonsberetning uten merknader fra revisjonen.

Kontrollutvalget skal behandle sak om utvalgets uttalelser til årsregnskap og årsberetning for Hammerfest Parkering KF på et senere møte, mest sannsynlig på møte i utvalget 6. juni 2024.

Dette fordi saken må ses i sammenheng med saker om kontrollutvalgets uttalelser til årsregnskap og årsberetninger for henholdsvis Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF - regnskapsåret 2023. Sekretariatet viser i den sammenheng til sakene 24/24 og 25/24 på møte i utvalget 6. mai 2024.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget tar revisjonsberetning for Hammerfest Parkering KF – regnskapsåret 2023, til foreløpig orientering.

Sekretariatet tilrår videre at kontrollutvalget tar sikte på å behandle sin uttalelse til Hammerfest Parkering KF sitt årsregnskap og årsberetning for regnskapsåret 2023, på møte i utvalget 6. juni 2024. Dette under forutsetning av at det også foreligger ordinær revisjonsberetning, samt revidert årsregnskap og årsberetning for henholdsvis Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF, på et tidspunkt som sikrer forsvarlig saksbehandling i kontrollutvalget.

Alternativt kan det være aktuelt å avholde et ekstraordinært møte i kontrollutvalget.

Til kommunestyret i Hammerfest kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Hammerfest Parkering KF som viser et netto positivt driftsresultat på kr 3 070 216. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i foretakets årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon datert 09.04.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelser av revisors oppgaver ved revisjon av årsregnskapet vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Hammerfest Parkering KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelser av styrets og daglig leders ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Tromsø, 11. april 2024

Tove Kronstad Sundstrøm
Oppdragsansvarlig revisor

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01027

Sak 27/24

ORIENTERING OM OPPFØLGINGSSAK - SPØRSMÅL OM REVISORS UAVHENGIGHET TIL HAMMERFEST KOMMUNE OG DENS TO KOMMUNALE FORETAK

Saksdokumenter:

- Svar på spørsmål om revisors uavhengighet og kontrollutvalgets håndtering – fra Kommunal- og distriktsdepartementet, datert 17. februar 2023
- Brev til Kommunal- og distriktsdepartementet med spørsmål om revisors uavhengighet til en kommune og dens to kommunale foretak, datert 28. september 2022

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering, og avventer sak fra sekretariatet på et senere møte.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune har ved flere anledninger behandlet saker med spørsmål om kommunens revisor (Vefik IKS) sin uavhengighet til Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak.

Først gjaldt det spørsmål om revisors uavhengighet sett i forhold til at Hammerfest kommune sin daværende rådmann (kommunedirektør) ble valgt inn som styremedlem i Vefik IKS sitt styre, samtidig som vedkommende var rådmann (kommunedirektør) Hammerfest kommune.

Senere ble en virksomhetsleder i Hammerfest kommune valgt inn som styremedlem i Vefik IKS sitt styre, - etter det vi har forstått samtidig som vedkommende var virksomhetsleder i Hammerfest kommune.

Etter dette framgår det at tidligere rådmann (kommunedirektør) i Hammerfest kommune er foreslått som styremedlem i KomRev Nord IKS, som er Hammerfest kommunes nåværende revisor.

Etter planen var det meningen at sekretariatet skulle legge fram en sak overfor kontrollutvalget med forslag om hva som bør være kontrollutvalget og kommunestyret sitt standpunkt til de forhold som er nevnt ovenfor, jf. svaret fra departementet.

I og med at tidligere rådmann (kommunedirektør) i Hammerfest kommune, i skrivende stund er foreslått – eventuelt valgt – som styremedlem i KomRev Nord IKS, finner sekretariatet det riktig å avvente en endelig sak om dette til kontrollutvalget.

Vi legger derfor saken fram til foreløpig orientering.

Vi viser forøvrig til brev fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune til Kommunal- og distriktsdepartementet med spørsmål om revisors uavhengighet til Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak, datert 28. september 2022.

Vi viser videre til svar fra departementet der det blant annet sies at departementet ikke kan gjøre en konkret vurdering av revisors uavhengighet, og heller ikke gi konkrete føringer for hvordan kontrollutvalget skal følge opp en eventuell manglende oppfyllelse av kravet om uavhengighet, samt at denne konkrete vurderingen må kontrollutvalget og kommunestyret selv foreta.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar informasjonen til orientering, og avventer sak fra sekretariatet på et senere møte.

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/6499-2

Dato
17. februar 2023

Svar på spørsmål om revisors uavhengighet og kontrollutvalgets håndtering

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til brev 30. september 2022 fra Forum for kontroll og tilsyn hvor dere oversender et brev fra Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS til departementet med spørsmål om krav til revisors uavhengighet og hvordan kontrollutvalget skal håndtere saker der revisor vurderes å ikke oppfylle kravene til uavhengighet. Vi beklager at det har tatt noe tid å besvare henvendelsen.

Kort om henvendelsen

Situasjonen som beskrives i brevet er at kommunedirektøren i Hammerfest kommune den 6. april 2022 ble valgt til styremedlem i Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Dette selskapet er også revisor for Hammerfest kommune og to av kommunens kommunale foretak. Kommunedirektøren har ifølge brevet sagt opp sin stilling, og skulle etter planen fratre i desember 2022. I saksdokumentene til møte i kontrollutvalget i Hammerfest kommune 5. desember 2022 fremgår det at vedkommende kommunedirektør ikke lenger er styremedlem i revisjonsselskapet.

Spørsmålene i brevet handler i hovedsak om kommunedirektørens styreverv påvirker revisors uavhengighet overfor kommunen og dens kommunale foretak. Det opplyses at revisjonssjefen i selskapet ved to anledninger, i april og august 2022, har avgitt uttalelser/erklæringer om at revisjonen anser seg uavhengig. Departementet vil også vise til at det fremgår av saksdokumentene til møte 5. desember 2022 i kommunens kontrollutvalg, at revisor også har levert en erklæring 1. november 2022 hvor revisor sier at det ikke foreligger forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet til kommunen. Kontrollutvalgssekretariatet påpeker imidlertid at de første uttalelsene ikke konkret omtaler kommunedirektørens styreverv i selskapet som del av vurderingsgrunnlaget.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Edvard Thorolf
Aspelund
22 24 72 20

Det er uklart om den siste uttalelsen nevner dette, men den er avgitt etter at kontrollutvalssekretariatet eksplisitt har tatt opp dette forholdet med revisjonsselskapet slik at departementet legger til grunn forholdet er vurdert av revisor. Videre stilles det blant annet spørsmål om hvordan kontrollutvalget skal følge opp saken dersom kontrollutvalget vurderer at revisor ikke oppfyller kravene til uavhengighet.

Departementets vurdering

Revisors uavhengighet

Departementet kan ikke gjøre en konkret vurdering av revisors uavhengighet, og heller ikke gi konkrete føringer for hvordan kontrollutvalget skal følge opp en eventuell manglende oppfyllelse av kravet om uavhengighet. Denne konkrete vurderingen må kontrollutvalget og kommunestyret selv foreta. Departementet vil i det følgende gi en kort og generell vurdering av hvordan vi forstår kravene til revisors uavhengighet i kommuneloven § 24-4 første ledd og forskrift om kontroll og revisjon kapittel 3.

Kommuneloven § 24-4 første ledd slår fast at revisor skal være uavhengig og ha godandel. Kommunens revisor har etter kommuneloven også et selvstendig ansvar for revisjonen, se kommuneloven § 24-2 som oppstiller rettigheter og plikter som skal bidra til at revisor utfører et selvstendig arbeid.

Verken kommuneloven eller IKS-loven regulerer direkte spørsmålet om kommunedirektøren kan være medlem av et styret i et IKS, og heller ikke hvordan en situasjon skal løses hvis dette selskapet er valgt revisor for den aktuelle kommunen hvor kommunedirektøren er ansatt. Det er heller ikke regulert direkte om en revisor i et IKS kan være revisor for en kommune hvis kommunedirektør er styremedlem i dette IKS-et. Departementet ser at en kommunedirektørs verv i selskapet som er valgt revisor for kommunen kan ha noen uheldige sider, og viser til brevet fra Finanstilsynet og KS' anbefalinger som det vises til på side 4 i brevet hit. Som et rettslig utgangspunkt kan det imidlertid ikke på generelt grunnlag legges til grunn at kommunedirektørens verv som styremedlem *i seg selv* medfører mangler ved revisors uavhengighet.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19 har nærmere regler om krav til den enkelte revisors uavhengighet, grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha, og krav til egenvurdering av uavhengighet. I forskriftens § 16 første ledd fremkommer det at revisor ikke kan utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Hovedregelen er at det er revisor selv som vurderer sin egen uavhengighet, jf. forskriften § 19. Oppdragsansvarlig revisor skal etter denne forskriftsbestemmelsen løpende vurdere sin uavhengighet, og hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Utgangspunktet etter forskriften § 19 er altså at det er revisor selv som skal vurdere sin uavhengighet.

Det kan likevel være slik at det foreligger objektive forhold som gjør at revisor ikke kan anses som uavhengig, selv om en revisor selv anser seg uavhengig. Tilknytningsforholdene som er opplistet i forskriften § 17, er objektive forhold som medfører at revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen. Utover dette må en konkret vurdering av revisors uavhengighet ta utgangspunkt i den generelle bestemmelsen i forskriften § 16 første ledd. Den slår fast at revisor ikke kan utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen «hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet». Vurderingene etter denne bestemmelsen likner vurderingstemaet i forvaltningsloven § 6 andre ledd. Dette innebærer for eksempel at selv om revisor ikke er automatisk mangler uavhengighet etter forhold i forskriften § 17, kan det at et søskenbarn er kommunedirektør i kommunen medføre at revisor ikke er uavhengig selv om revisor selv vurderer seg som uavhengig. Det må altså gjøres en konkret vurdering av tilknytningsforholdet.

Et spørsmål vil være om kommunedirektørens styreverv i revisjonsselskapet er et særegent forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet. Et særlig relevant moment i vurderingen av revisors uavhengighet vil være tilknytningen mellom en kommunedirektørs styreverv i et revisjons-IKS og gjennomføringen av selskapets revisjon av kommunen. Den reviderte kommunen er eier av revisjonsselskapet og deltar i representantskapet i selskapet. Det er derfor allerede en tilknytning mellom kommunen og det interkommunale revisjonsselskapet. Departementet legger til grunn at de ansatte i revisjonsselskapet, som f.eks. oppdragsansvarlige revisorer og andre medarbeidere, i liten grad forholder seg til styret som sådan i selve gjennomføringen av en revisjon, og i alle fall ikke til et enkelt styremedlem. I det daglige og løpende arbeidet vil de ansatte forholde seg til daglig leder, som er ansvarlig for og forestår den daglige ledelsen av selskapet, jf. IKS-loven § 14.

En kommunes revisor kan være ansatt i kommune, se kommuneloven 24-1. Forskriften § 16 andre ledd slår fast at dette ikke i seg selv medfører at revisoren mangler nødvendig uavhengighet. Den slår også fast at det samme gjelder ansettelse som revisor i en interkommunal samarbeidsordning. Dette taler for at organisatorisk tilknytning mellom en kommunedirektør og revisor som hhv. styremedlem og ansatt i et interkommunalt selskap, ikke i seg selv vil medføre at revisor mangler den nødvendige uavhengigheten.

En kommunedirektør som har et verv som et styremedlem i et IKS, kan i teorien fremme forslag om retningslinjer og pålegg som har betydning for revisjonen av kommunen vedkommende er kommunedirektør i. Departementet mener imidlertid at denne teoretiske muligheten ikke vil utgjøre et særegent forhold som i tilstrekkelig grad er egnet til å svekke tilliten til en revisors uavhengighet, jf. forskriftens § 16. Hvordan de ansatte revisorene utfører sitt arbeid, må i all hovedsak anses høre hjemme under daglig leders ansvar, se IKS-loven § 14, og ligge utenfor styrets ansvar etter IKS-loven § 13. Vi viser også til revisor har et selvstendig faglig ansvar.

Departementet mener det, på bakgrunn av det ovennevnte, som et utgangspunkt kan legges til grunn at tilknytningen mellom et styremedlem som også er kommunedirektør, og en ansatt revisor i selskapet som reviderer kommunen der kommunedirektøren er ansatt, ikke direkte er et særegent forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet. Det må likevel foretas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

De ovennevnte momentene vil i all hovedsak også være relevante når det gjelder vurderingen av om revisjon av ett eller flere av kommunens kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9 er tilstrekkelig uavhengig. Kommuneloven gir regler om forhold mellom kommunedirektøren og et kommunalt foretak og foretakets administrasjon, blant annet ved at det skal ansettes en daglig leder direkte underlagt styret i selskapet som er ansvarlig for den daglige ledelsen av foretaket og er ansvarlig for interkontrollen, se § 9-12 og § 9-13 første ledd andre punktum. Kommunedirektørens rolle og ansvar for virksomheten i et kommunalt foretak er dermed redusert, og kommunedirektøren har f.eks. ikke instruksjons- og omgjøringsrett overfor foretakets daglige leder, se kommuneloven § 9-16 første ledd. Denne reguleringen kan tale for at det er enda mindre tilknytning mellom kommunedirektøren (som styremedlem i revisjonsselskapet) og revisjonen av et kommunalt foretak enn når revisoren reviderer delen av kommunens administrasjon som er kommunedirektørens ansvar.

Kontrollutvalgets og kommunestyrets håndtering av eventuelle saker der revisor vurderes å ikke oppfylle krav til uavhengighet og habilitet.

Verken kommuneloven eller forskrift om kontroll og revisjon regulerer den situasjonen der kontrollutvalget er uenig med revisors egenvurdering av uavhengigheten, eller der hvor kommunestyret synes være uenige med kontrollutvalgets vurdering av revisors uavhengighet.

Kontrollutvalget fører løpende kontroll på kommunestyret sin vegne, se kommuneloven § 23-1, jf. § 22-1. Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet, og det kommunestyret som avgjør hvordan rapporter og saker fra kontrollutvalget skal følges opp. Siden det er kommunestyret selv som velger revisjonsordning og revisor, se kommuneloven § 24-1 første og andre ledd, legger departementet også til grunn at et eventuelt bytte av revisor grunnet manglende uavhengighet må avgjøres av kommunestyret. En innstilling om endringer i valg av revisor må komme fra kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 24-1 tredje ledd.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Edvard Thorolf Aspelund
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kommunal- og distriktsdepartementet
Kommunalavdelingen

Saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Tom Øyvind Heitmann	KUSEK00551		28.09.2022

SPØRSMÅL OM REVISORS UAVHENGIGHET TIL EN KOMMUNE OG DENNE KOMMUNENS TO KOMMUNALE FORETAK

Bakgrunn

Hammerfest kommunes valgte revisor (revisjonsselskap) er det interkommunale revisjonsselskapet Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS (Vefik IKS). Samme revisjonsselskap er også revisor for Hammerfest kommunes to kommunale foretak – Hammerfest Havn KF og Hammerfest Parkering KF.

I protokoll fra møte i eierorganet (representantskapet) i revisjonsselskapet Vefik IKS den 6. april 2022 framgår det at kommunedirektøren (rådmannen) i Hammerfest kommune på dette møtet ble valgt som styremedlem i dette revisjonsselskapets styre. Dette har kommunedirektøren bekreftet i epost til kontrollutvalgets sekretariat, datert 24. juni 2022.

Kommunedirektøren har sagt opp sin stilling som kommunedirektør, og etter det vi erfarer trår vedkommende ut av stillingen som kommunedirektør i desember 2022.

Dette innebærer at kommunedirektøren fra 6. april 2022 til desember 2022 på samme tid både er øverste administrative leder i Hammerfest kommune (som på sin side har to kommunale foretak) og er styremedlem i styret i det revisjonsselskap som reviderer Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak. Etter desember 2022 vil kommunedirektøren sitte i styret i revisjonsselskapet, som reviderer tilbake i tid da vedkommende var kommunedirektør i kommunen (for eksempel regnskapsåret 2022, men også tidligere år).

Kontrollutvalget skulle behandle sak om spørsmålet om revisors uavhengighet på møte 29. juni 2022, men møtet ble avlyst.

Som en del av saksforberedelsen til neste møte i kontrollutvalget sendte kontrollutvalgets sekretariat en forespørsel til revisjonsselskapet (datert 17. august 2022) med spørsmål revisjonsselskapet har gjort noen vurderinger av sin uavhengighet til Hammerfest kommune og dens kommunale foretak sett i lys av at kommunens øverste administrative leder – kommunedirektøren (rådmannen) fra 6. april 2022 er valgt som medlem i revisjonsselskapets styre.

Kontrollutvalgets sekretariat hadde ikke mottatt noe svar fra revisjonsselskapet før neste møte i kontrollutvalget, som fant sted 6. september 2022, og har heller ikke mottatt noe skriftlig svar fra revisjonsselskapet etter dette tidspunkt (per 27. september 2022).

På kontrollutvalgets møte 6. september 2022 behandlet kontrollutvalget i sak 13/22 spørsmål om revisors uavhengighet. Til grunn for behandlingen av denne saken var sekretariatets saksframlegg med vedlegg, muntlig orientering fra sekretariatet, samt muntlig orientering fra revisjonsselskapet v/revisjonssjefen.

I dette møtet uttrykte revisjonssjefen blant annet at «*revisjonen er uavhengig til Hammerfest kommune og kommunens to kommunale foretak*» (jf. protokollen fra møtet).

I dette møtet orienterte sekretariatet kort om at revisjonsselskapet har avgitt to skriftlige uttalelser/erklæringer vedrørende sin uavhengighet etter den 6. april 2022 da kommunedirektøren ble valgt som styremedlem i revisjonsselskapet.

Den ene uttalelsen/erklæringen framgår av forordet til en rapport etter forvaltningsrevisjon i Hammerfest kommune, datert 19. august 2022. Her sier revisjonen følgende om sin vurdering av uavhengighet:

«Revisjonen har før igangsetting av forvaltningsrevisjonen og ved gjennomføring av undersøkelsen vurdert sin uavhengighet, jfr. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort.»

Uttalelsen/erklæringen nevner ikke det forhold at kommunedirektøren i Hammerfest kommune er valgt som styremedlem i revisjonsselskapet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for denne forvaltningsrevisjonen er revisjonsselskapets daglige leder/revisjonssjefen.

Den andre uttalelsen/erklæringen er gitt i oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet, datert 29. april 2022. Her gjør oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vurdering av sin uavhengighet til Hammerfest kommune - til den samme forvaltningsrevisjonen som er nevnt ovenfor. Vurderingen består av en rekke punkter, og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor konkluderer med at det ikke foreligger forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet. Heller ikke denne uttalelsen/erklæringen nevner det forhold at kommunedirektøren i Hammerfest kommune er valgt som styremedlem i revisjonsselskapet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for denne forvaltningsrevisjonen er revisjonsselskapets daglige leder/revisjonssjefen.

Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige vedtak i saken (sak 13/22):

«Kontrollutvalget viser til protokoll fra møte i eierorganet (representantskapet) i revisjonsselskapet Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS (Vefik IKS) den 6. april 2022. I denne protokollen framgår det at rådmannen (kommunedirektøren) i Hammerfest kommune ble valgt som styremedlem i dette revisjonsselskapet, som er Hammerfest kommunes valgte revisor.

På grunnlag av dette finner kontrollutvalget grunn til å stille spørsmål ved om kommunens valgte revisor - Vefik IKS – oppfyller de rettslige vilkår og yrkesetiske krav, som stilles til revisors uavhengighet til revidert(e) enhet(er), i dette tilfellet revisors uavhengighet til Hammerfest kommune, samt kommunens to kommunale foretak. Det samme gjelder spørsmålet om revisors habilitet.

Som følge av dette vedtar kontrollutvalget å gjøre følgende:

- *Kontrollutvalgets ber sekretariatet sende henvendelse til Vefik IKS der utvalget ber om at revisjonsselskapet gjør en vurdering av sin uavhengighet til Hammerfest kommune og dets 2 av 7 to kommunale foretak, som følge av at Hammerfest kommunes rådmann er valgt til styremedlem i revisjonsselskapet fra 6. april 2022.*
- *Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til Kommunal- og distriktsdepartementet, som omhandler spørsmål om revisors uavhengighet i tilfeller der kommunens rådmann (kommunedirektøren) er valgt til styremedlem i det revisjonsselskap som reviderer kommunen og dens kommunale foretak med mer. Sekretariatet kan også sende slik forespørsel til andre relevante instanser.*

I brevet til departementet må det også framgå at rådmannen skal slutte i stillingen som rådmann i desember 2022.

Leder i kontrollutvalget godkjenner brevet før det sendes til departementet.

- *På grunnlag av utredning fra sekretariatet behandler kontrollutvalget denne saken på nytt i et senere møte.»*

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Finanstilsynet kan utføre tilsynet med revisorer og revisjonsselskaper på ulike måter, blant annet som stedlig tilsyn, kontorbasert tilsyn, dokumentbasert tilsyn, tematisyn og annet tilsynsarbeid.

Det aktuelle revisjonsselskapet (Vefik IKS) er imidlertid ikke underlagt statlig tilsyn – gjennom Finanstilsynet, jf. lov om revisjon og revisorer (revisorloven).

Tilsynsrollen for revisjonsselskap som reviderer kommuner, og samtidig ikke reguleres av revisorloven, er per i dag overlatt til kommunestyre og kontrollutvalget. Vi viser i den sammenheng til lovforarbeidene til gjeldende kommunelov (NOU 2016: 4 Ny kommunelov) der kommunelovutvalget blant annet sier følgende om kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar for å ha en betryggende revisjon:

«Utvalget legger til grunn at i kommunestyrets og kontrollutvalgets ansvar for å ha en betryggende revisjon, ligger det også et selvstendig ansvar for å vurdere om revisors arbeid er et faglig og uavhengig grunnlag for å utøve tilsynet med den kommunale forvaltning.

I praksis betyr dette at kontrollutvalget må skaffe seg informasjon om revisor og revisjonsarbeidet, slik at utvalget kan gjøre seg en oppfatning av om arbeidet er uavhengig og i tråd med lov og forskrift.»

Krav til revisors uavhengighet

I henhold til lov, forskrift og yrkesetisk rammeverk stilles det krav om at revisor skal være uavhengig av revidert(e) enhet(er), som i dette tilfellet gjelder Hammerfest kommune og dens to kommunale foretak.

Vi viser i den sammenheng til (blant annet) følgende rettslige grunnlag som regulerer krav til revisors uavhengighet ved revisjon av kommuner og fylkeskommuner:

- I kommuneloven § 24-4 stilles det krav om at revisor skal være uavhengig.

- I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16 stilles det krav til revisors uavhengighet.

Her fremgår det at revisor ikke kan utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

- I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 17 settes det grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten. Her fremgår det at revisor ikke kan utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Vi kjenner ikke til noen uttalelser i konkrete saker/prinsipputtalelser fra Kommunal- og distriktsdepartementet som gjelder spørsmål om revisor uavhengighet.

I tillegg til de krav som stilles i lov og forskrift, finnes det bransjeetiske/yrkesetiske krav til revisors uavhengighet. I etiske retningslinjer for medlemmer i organisasjonen NKRF –Kontroll og revisjon i kommunene, som Hammerfest kommunes revisjon er medlem i, sies det for eksempel i punkt 1 at et medlem skal opptre slik at det ikke er tvil om vedkommendes uavhengighet, habilitet og integritet. Det sies videre at for å ha nødvendig tillit må medlemmene være uavhengige av oppdragsgiver og andre utenforstående interessegrupper. Et annet sted i retningslinjene sies det også at et annet forhold som kan oppfattes som en trussel mot objektiviteten er når det er eller oppleves å være for tette bånd mellom revisjonen og revidert enhet.

Vi vil videre vise til brev fra Finanstilsynet til KS Bedrift (datert 2. juli 2010) der det uttales følgende:

«Sett hen til departementets uttalelse om at revisjonsselskapet må ha avstand til forvaltningen av den kommunale virksomheten, bør heller ikke rådmenn eller andre med ledende stillinger innen den kommunale administrasjonen sitte i styret i revisjonsselskapet som reviderer foretak som kommunen har eierinteresser i».

Det kan videre nevnes at i KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll (2020) punkt 15 anbefales at ordfører og kommunedirektør (rådmann) ikke bør sitte i styret i selskaper.

Vi viser også i denne sammenheng til blant annet følgende rettslige grunnlag for krav til revisors uavhengighet regulert etter lov om revisjon og revisorer (revisorloven), som må antas å ha analogisk betydning for tolkningen av uavhengighetskravet til revisorer som reviderer kommuner, men som samtidig ikke er underlagt revisorloven:

- I revisorloven § 8-1 (overordnede krav til uavhengighet) sies det at revisor skal være uavhengig av den reviderte i hele oppdragsperioden. Det sies videre at revisor ikke skal utføre lovfestet revisjon hvis det foreligger en tilknytning mellom revisor og den reviderte som utgjør en risiko for egenkontroll, egeninteresse, partiskhet, fortrolighet eller press som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet. Det sies også at revisor heller ikke skal utføre en lovfestet revisjon hvis et foretak i revisors nettverk eller noen som deltar i eller kan påvirke utfallet av revisjonen, har en slik tilknytning til den reviderte.
- I revisorloven § 8-4 (deltakelse i beslutningstaking. Interessekonflikter) sies det at revisor eller noen som deltar i eller kan påvirke utfallet av revisjonen, skal ikke delta i den revidertes beslutningstaking. Det sies videre at revisor, et foretak i revisors nettverk, eller noen som deltar i eller kan påvirke utfallet av revisjonen, kan ikke ha et ansettelsesforhold, forretningsforhold eller annen forbindelse til den reviderte som kan medføre eller oppfattes å medføre en interessekonflikt.

Det må videre antas at Finanstilsynets lovforståelse i tilknytning til revisors uavhengighet til den revisjonspliktige i henhold til revisorloven har relevans og vekt også ved forståelsen av kravene til uavhengighet for et revisjonsselskap som reviderer kommuner (men likevel ikke er regulert av revisorloven).

Krav til revisors habilitet

I lovforarbeidene (Ot.prp. nr. 70 (2002-2003) Kommunal revisjon) legges det til grunn at interkommunale revisjonsselskap og dets ansatte er underlagt forvaltningslovens regler om habilitet. I lovproposisjonen sies det blant annet følgende:

«Kommunelovens krav til uavhengighet for revisor vil også omfatte eventuelle interkommunale revisjonsselskaper. For interkommunale selskaper etter lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6, vil i tillegg forvaltningslovens habilitetsregler komme til anvendelse, jf. lov om interkommunale selskaper § 15 første ledd og kommuneloven § 40 nr. 3. Den som er ansatt som revisor i et interkommunalt revisjonsselskap vil dermed også være underlagt de samme uavhengighets- og inhabilitetsregler som en revisor ansatt i den enkelte kommune.»

I forvaltningsloven § 6 framgår følgende:

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a. når han selv er part i saken;
- b. når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- c. når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;
- d. når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- e. når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for
 - 1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller
 - 2. et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Litteratur om revisors uavhengighet

Vi vil også trekke fram følgende fra en masteroppgave om revisors uavhengighet og objektivitet:¹

«Det skilles ofte mellom formell og materiell (reell) uavhengighet.² Formell uavhengighet mangler når revisor har en slik tilknytning til den revisjonspliktige at tilknytningens karakter gir omverdenen grunn til å være i tvil om at kravene til objektivitet kan ivaretas. Materiell uavhengighet mangler når revisor lar utenforliggende hensyn påvirke sine vurderinger og ikke strengt holder seg til god revisjonsskikk inkludert de etiske regler. Revisorlovens §4-1 definerer en del tilknytninger, direkte og indirekte mellom revisor og den revisjonspliktige hvor den gir et forbud for revisor mot å påta seg revisjonsoppdrag. Det er to motiveringer for dette. Tilknytningen er slik at omverdenen kan være i tvil om revisjonen foretas med den nødvendige objektivitet, eller den er slik at det foreligger en betydelig risiko for at kravet til objektivitet ikke blir ivaretatt.»

Et annet sted i masteroppgaven sies det følgende:

«I tillegg til de veldefinerte tilknytninger mellom revisor og den daglige ledelse hos den revisjonspliktige som er beskrevet i revisjonslovens kapitel 4, og som forhindrer at revisor kan påta seg revisjonsoppdraget, kan det oppstå andre former for tilknytninger som kan representere trusler mot revisors objektivitet.³ Et langvarig og friksjonsløst samarbeid kan lede til redusert aktsomhet. Det kan utvikle seg et vennskap med revisjonsklientens nøkkelpersoner som kan føre til at revisor vegrer seg for å reise ubehagelige problemstillinger. For selskaper av allmenn interesse vil dette langt på vei kunne motvirkes ved de bestemmelser som nå er tatt inn i revisorloven om utskifting av ansvarlig revisor og forbudet mot at ansvarlig revisor innen to år etter avsluttet revisjonsoppdrag tiltrer ledende stilling hos den revisjonspliktige.»

Kommuneloven § 24-1 Valg av revisor – ved ansettelse av egen revisor

At det ikke skal være en under-/overordningsrelasjon mellom kommunens øverste administrative leder (kommunedirektøren) og de som reviderer kommunen finner man et klart eksempel på i det tilfelle der en kommune velger å ha egne ansatte revisorer.

I kommuneloven § 24-1 heter det blant annet at kommunestyret og fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor.

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 8 om ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor heter det at «når kommunen eller fylkeskommunen har egen revisjon, er det kommunestyret eller fylkestinget selv som ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens leder. Det her videre at kontrollutvalget innstiller i slike saker, samt at revisjonens leder ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens øvrige ansatte.

Disse lov- og forskriftsbestemmelsene er ment å sikre at de som reviderer kommunen ikke er formelt (og reelt) underordnet kommunedirektøren. Dette for å sikre revisors uavhengighet til den de reviderer.

¹ Revisors uavhengighet og objektivitet. Masteroppgave – Det juridiske fakultet – Universitetet i Oslo, 2010: <https://core.ac.uk/download/pdf/30870362.pdf>

² Revisors uavhengighet og objektivitet. Masteroppgave – Det juridiske fakultet – Universitetet i Oslo, 2010, på side 11: <https://core.ac.uk/download/pdf/30870362.pdf>

³ Revisors uavhengighet og objektivitet. Masteroppgave – Det juridiske fakultet – Universitetet i Oslo, 2010, på side 41: <https://core.ac.uk/download/pdf/30870362.pdf>

Kommunedirektørens myndighet og oppgaver i kommunen

En kommunedirektørs ansvar og oppgaver i en kommune er vel kjent for departementet, men vi nevner likevel følgende:

I kommuneloven § 13-1 om kommunedirektørens myndighet og oppgaver heter det at kommunestyret og fylkestinget ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon. Det heter videre at kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir. Det heter også følgende:

- Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.
- Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.
- Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne.
- Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet.
- Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Kommunedirektørens oppgaver og myndighet overfor kommunale foretak

En kommunedirektørs ansvar og oppgaver overfor kommunale foretak er vel kjent for departementet, men vi nevner likevel følgende:

I kommuneloven § 9-1 om opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak heter det at kommunestyret eller fylkestinget skal selv treffe vedtak om opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak og skal velge styre og fastsette vedtekter for foretaket.

Til dette vil vi nevne at det er kommunedirektøren som skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, samt skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Dette gjelder også for opprettelse og nedleggelse av kommunale foretak.

I kommuneloven § 9-1 heter det videre at kommunale og fylkeskommunale foretak er en del av kommunen eller fylkeskommunen.

Til dette vil vi nevne at kommunale foretaks virksomhet (herunder økonomi) er en del av kommunens virksomhet og økonomi. Dette medfører at kommunedirektøren i sin saksforberedelse og i sin iverksetting av vedtak, både formelt og uformelt, samt direkte og indirekte har innflytelse på et kommunalt foretaks virksomhet gjennom de beslutninger som tas i kommunen administrasjon og folkevalgte organer.

I kommuneloven § 9-10 om vedtak som må godkjennes av kommunestyret eller fylkestinget heter det at det i vedtektene kan det fastsettes at styrets vedtak i nærmere angitte saker må godkjennes av kommunestyret eller fylkestinget selv for å være bindende for kommunen eller fylkeskommunen.

Til dette vil vi nevne at det er kommunedirektøren som skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, samt skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Dette gjelder også for opprettelse og nedleggelse av kommunale foretak.

I kommuneloven § 9-16 om forholdet til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon heter det at kommunedirektøren i kommunen eller fylkeskommunen ikke har instruksjons- eller omgjøringsrett overfor foretakets daglige leder. Imidlertid heter det videre at kommunedirektøren kan instruere styret og daglig leder om at et vedtak i foretaket ikke skal iverksettes før kommunestyret eller fylkestinget har behandlet saken.

Kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før styret treffer vedtak i saker som også skal behandles av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen skal legges fram for styret i foretaket når styret skal behandle saken. Styrets vedtak skal sendes til kommunestyret eller fylkestinget via kommunedirektøren.

I kommuneloven § 14-6 om årsregnskap og bokføring framgår det at kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a. regnskap for kommunekassen eller fylkeskommunekassen
- b. regnskap for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak
- c. regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift
- d. samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet.

Til dette vil vi nevne at det er kommunedirektøren som skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Det er videre slik at kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir. Utarbeidningen av de regnskap som er nevnt ovenfor tilligger i all hovedsak kommunedirektøren.

Styrets funksjoner i et interkommunalt selskap

Som tidligere nevnt er den personen som er kommunedirektør i den kommunen som det interkommunale revisjonsselskapet reviderer, valgt som styremedlem i dette selskapet.

Dette betyr at vedkommende skal utfylle en formell funksjon (verv) i et kollegialt organ (styret) som har et vist ansvar og oppgaver i selskapet, også overfor daglig leder (som i det nevnte selskapet også har tittelen revisjonssjef og er oppdragansvarlig revisor i flere kommuner).

I lov om interkommunale selskap (IKS-loven) § 13 om styrets myndighet heter det at forvaltningen av selskapet hører under styret, som har ansvar for en tilfredsstillende organisasjon av selskapets virksomhet. Det heter videre at styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Det heter også at styret skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

Vi vil også nevne at forståelsen av bestemmelsene i aksjeloven og selskapsloven, herunder bestemmelsene om styrets ansvar i aksjeloven, vil ha betydning for tolkningen av styrets ansvar etter IKS-loven.⁴

I IKS-loven § 14 om daglig leder heter det blant annet at selskapet skal ha en daglig leder som ansettes av styret med mindre det er fastsatt i selskapsavtalen at daglig leder ansettes av representantskapet. Det heter videre at daglig leder forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt.

Generelt sett har altså et styre i et interkommunalt selskap både et forvaltningsansvar overfor selskapet, et tilsynsansvar overfor daglig leder (og ansatte) i selskapet, samt instruksjons- og omgjøringsrett overfor beslutninger foretatt av den daglige ledelsen.⁵ I tillegg må det ikke glemmes at den formelle funksjonen også ofte utfylles av mer uformelle funksjoner og relasjoner.

Spørsmål til departementet

Da det aktuelle interkommunale revisjonsselskapet, som tidligere nevnt, ikke er gjenstand for tilsyn hos Finanstilsynet (jf. revisorloven), retter vi følgende spørsmål til Kommunal- og distriktsdepartementet:

Spørsmål vedrørende revisors uavhengighet til kommunen:

1. Vil det interkommunale revisjonsselskapet oppfylle kravet til revisors uavhengighet overfor kommunen dersom personen som er ansatt som kommunens kommunedirektør på samme tid er valgt som medlem i styret i det interkommunale revisjonsselskapet som reviderer kommunen?
2. Personen som er ansatt som kommunedirektør i kommunen ble ansatt som kommunedirektør i kommunen 1. januar 2009, har sagt opp stillingen og trår visstnok ut av stillingen i desember 2022. Vedkommende ble valgt som styremedlem i det interkommunale revisjonsselskapet den 6. april 2022.

Dersom man legger til grunn at revisor ikke oppfyller kravet til uavhengighet i dette tilfellet:

2.1

For hvilket tidsrom vil revisor ikke være uavhengig overfor kommunen – både tilbake i tid og framover i tid?

Spørsmål vedrørende revisor uavhengighet til kommunalt foretak:

3. Vil det interkommunale revisjonsselskapet oppfylle kravet til revisors uavhengighet overfor en kommunes kommunale foretak dersom kommunens kommunedirektør på samme tid er valgt som medlem i styret i det interkommunale revisjonsselskapet som reviderer det kommunale foretaket?
4. Personen som er ansatt som kommunedirektør i kommunen ble ansatt som kommunedirektør i kommunen 1. januar 2009, har sagt opp stillingen og trår visstnok ut av stillingen i desember 2022. Vedkommende ble valgt som styremedlem i det interkommunale revisjonsselskapet den 6. april 2022.

⁴ Bjelle, Knudsen og Arbakke. Kommunale selskaper og foretak – Kommentarutgave. 2001. Kommuneforlaget, på side 156.

⁵ Woxholt. Selskapsrett. Gyldendal Norsk Forlag, 2007, på side 167-169.

Dersom man legger til grunn at revisor ikke oppfyller kravet til uavhengighet i dette tilfelle

4.1

For hvilket tidsrom vil revisor ikke være uavhengig overfor det kommunale foretaket – både tilbake i tid og framover i tid?

Spørsmål vedrørende kontrollutvalgets og kommunestyrets håndtering av slike saker:

- 5.** På hvilken måte skal kontrollutvalget forholde seg til det eventuelle tilfelle at revisor fra kontrollutvalgets side vurderes å ikke oppfylle kravene til revisors uavhengighet?

5.1 Skal kontrollutvalget da utrede og sende sak med innstilling om dette til kommunestyret (herunder valg av ny revisor)?

5.2 Hvordan skal kontrollutvalget forholde seg til det eventuelle tilfelle at kommunestyret gjør en annen vurdering av dette enn det kontrollutvalget gjør (altså at kommunestyret i motsetning til kontrollutvalget vurderer at revisor oppfyller kravene til revisors uavhengighet)?

5.3 Hvordan skal man på generelt grunnlag forholde seg til det eventuelle tilfelle at revisor på åpenbart objektivt grunnlag ikke oppfyller kravene til revisors uavhengighet, men at kontrollutvalget og/eller kommunestyret likevel ikke ser grunn til å gjøre noe i sakens anledning?

Spørsmål vedrørende eventuell karenstid:

- 6.** Styret i Vefik er nærmeste utøvende leder for revisjonssjefen og fungerer også som saksbehandler og møtesekretær for styret. Revisjonssjefen i selskapet Vefik har også rollen som oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjoner i Hammerfest kommune (herunder de kommunale foretakene).

6.1 Hvis Kommunal- og distrikts departementet mener at det er uheldig sammenblanding av roller, hvor lang karenstid er det naturlig at rådmannen har etter at han er gått ut av sin stilling.

Med vennlig hilsen

På vegne av kontrollutvalget i Hammerfest kommune

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01293

Sak 28/24

UTREDNING AV REVISJONSORDNING FOR HAMMERFEST KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Utredning av revisjonsløsning for Hammerfest kommune v/Kusek IKS, datert 29. april 2024

Sekretariatets tilrådning – forslag til kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

Med henvisning til kommunestyrets vedtak i sak 88/23 oversender kontrollutvalget sak til kommunestyret vedrørende fremtidig revisjonsordning for Hammerfest kommune med innstilling til vedtak slik det framgår nedenfor:

1. Kommunestyret vedtar å starte en prosess med skifte av revisjonsordning fra dagens løsning med interkommunalt samarbeid gjennom KomRev Nord IKS til avtalefestet kjøp av tjenester fra annen revisor.
2. Kommunestyret ber kontrollutvalget gjennomføre anbudsprosess for anskaffelse av revisjonstjenestene i samsvar med regelverket for offentlige anskaffelser.

Det legges til grunn at tjenestene skal være i funksjon senest ved opphøret av nåværende revisjonsordning.

Det skal i utgangspunktet inngås avtale med varighet på to år med opsjon på forlengelse med ytterligere to år.

3. Kontrollutvalget avgir innstilling til kommunestyret på endelig valg av revisor (leverandør) i henhold til kommuneloven § 24-1 tredje ledd.
4. Kommunestyre vedtar å avslutte Hammerfest kommune sin deltakelse i KomRev Nord IKS ved kommunens iverksettelse av ny revisjonsordning.

Oppsigelse sendes når kommunen har inngått avtale med ny revisor.

Saksopplysninger:

Kommunestyret i Hammerfest kommune vedtok på møte 28. september 2023 i sak 88/23 - Vurdering av bytte av revisjonsselskap, å be kontrollutvalget gjennomføre en utredning av alternativer til dagens revisjonsløsning. Vedtaket har følgende ordlyd:

«Kommunestyret ber kontrollutvalget om å starte arbeidet med en sak om å vurdere bytte av revisjonsselskap. Det bes om en konsekvensutredning av bytte og hvilke alternativer som best vil passe. En vurdering av avvikling av eierskap i Komrev Nord må også være en del av saksframlegget samt en tidslinje for når et skifte av revisjonsselskap, eventuelt overgang til egenrevisjon kan være fullført. Saksframlegget bør også ta med historikken i sakskomplekset, og det avviket det er mellom beregnet refusjon i budsjett og faktisk innvilget refusjon i regnskapet.»

Kontrollutvalget fulgte opp kommunestyrets vedtak med å be utvalgets sekretariat om å gjøre utredningen i møte 28.11.2023, sak 42/23. Dette vedtaket lyder som følger:

«Kontrollutvalget viser til vedtak i kommunestyret i sak 88/23, samt kommuneloven § 24-1.

På grunnlag av kommunestyrets vedtak ber kontrollutvalget om at utvalgets sekretariat utreder alternative revisjonsordninger for Hammerfest kommune, herunder vurdere bytte av revisjonsselskap. Utredningen skal også omfatte følgende:

- konsekvensutredning av bytte og hvilke alternativer som best vil passe ut fra Hammerfest kommunes ønske om forutsigbare kostnader, forutsigbare leveranser og muligheter for å klage på manglende/mangelfull revisjon dersom dette skulle forekomme*
- vurdering av avvikling av eierskapet i Komrev Nord IKS må også være en del av saksframlegget samt en tidslinje for når et skifte av revisjonsselskap, eventuelt overgang til egenrevisjon kan være fullført*
- historikken i sakskomplekset, og det avviket det er mellom beregnet refusjon i budsjett og faktisk innvilget refusjon i regnskap.*

Kontrollutvalget forutsetter at kommunens administrasjon ved behov bidrar med relevante opplysninger og dokumenter i dette arbeidet, jf. kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

Kontrollutvalget behandler resultatet av utredningen, samt vedtar innstilling til kommunestyret, på utvalgets møte i mars 2024.»

Sekretariatet for kontrollutvalget igangsatte arbeidet like etter at kontrollutvalget gjorde sitt vedtak og sin bestilling. Sekretariatet har fortløpende orientert kontrollutvalget om status i dette arbeidet.

I tilknytning til sekretariatets arbeid med utredningen har vi forespurt om opplysninger fra Hammerfest kommune v/kommunedirektøren, ordfører og varaordfører. Vi har også forespurt om opplysninger fra KomRev Nord IKS. Deler av de mottatte opplysninger har vi lagt til grunn i denne utredningen.

Sekretariatet viser forøvrig til den vedlagte utredningen.

Sekretariatets vurdering:

Kommunestyret i Hammerfest kommune vedtok på møte 28. september 2023 i sak 88/23 - Vurdering av bytte av revisjonsselskap, å be kontrollutvalget gjennomføre en utredning av alternativer til dagens revisjonsløsning.

Det går fram av kommuneloven § 24-1 at kontrollutvalget skal innstille til kommunestyret på valg av revisjonsordning og valg av revisor.

I en faglig veileder om utredning om og valg av revisjonsordning m.m., sies et følgende om kontrollutvalgets innstillingsrett til kommunestyret, samt ansvaret for saksutredning:¹

«Det er viktig å gjøre det klart for alle involverte parter at det er kontrollutvalget som skal foreta innstilling til kommunestyret i saker som gjelder kommunens revisjonsordning og valg av revisor. Utredningen om alternative revisjonsordninger skal derfor ikke saksbehandles av kommunens administrasjon, men skal utredes og saksbehandles av kontrollutvalgets sekretariat.»

Kommuneloven åpner for at kommunen kan velge mellom tre alternative revisjonsordninger:

1. Ansette egne revisorer
2. Delta i et interkommunalt samarbeid
3. Inngå avtale med annen revisor

Sekretariatets nærmere vurderinger av revisjonsordninger for Hammerfest kommune framgår av den vedlagte utredningen.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget med henvisning til kommunestyrets vedtak i sak 88/23 oversender sak til kommunestyret vedrørende fremtidig revisjonsordning for Hammerfest kommune med innstilling til vedtak slik det framgår nedenfor:

1. Kommunestyret vedtar å starte en prosess med skifte av revisjonsordning fra dagens løsning med interkommunalt samarbeid gjennom KomRev Nord IKS til avtalefestet kjøp av tjenester fra annen revisor.
2. Kommunestyret ber kontrollutvalget gjennomføre anbudsprosess for anskaffelse av revisjonstjenestene i samsvar med regelverket for offentlige anskaffelser.

Det legges til grunn at tjenestene skal være i funksjon senest ved opphøret av nåværende revisjonsordning.

Det skal i utgangspunktet inngås avtale med varighet på to år med opsjon på forlengelse med ytterligere to år.

¹ NKRF – Kontroll og revisjon i kommunene – Veileder - Utredning om og valg av revisjonsordning m.m. (2012).

3. Kontrollutvalget avgir innstilling til kommunestyret på endelig valg av revisor (leverandør) i henhold til kommuneloven § 24-1 tredje ledd.
4. Kommunestyret vedtar å avslutte Hammerfest kommune sin deltakelse i KomRev Nord IKS ved kommunens iverksettelse av ny revisjonsordning.

Oppsigelse sendes når kommunen har inngått avtale med ny revisor.

UTREDNING OG VURDERING AV REVISJONSLØSNING FOR HAMMERFEST KOMMUNE

VALG AV REVISJONSORDNING – VALG AV REVISOR

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune, 06.05.2024:

- [Sak xx/2024-Valg av revisjonsløsning](#)

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
Postboks 80 ,9501 ALTA
post@kusek.no
www.kusek.no

INNHOILDSFORTEGNELSE

1	BAKGRUNN	4
1.1	BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET TIL KONTROLLUTVALGET	4
1.2	BESTILLING FRA KONTROLLUTVALGET TIL SEKRETARIATET	5
1.3	BAKGRUNNEN FOR KOMMUNESTYRETS BESTILLING MED MER	6
2	VALG AV REVISJONSORDNING	12
2.1	DAGENS ORDNING	12
2.2	ALTERNATIVER TIL DAGENS ORDNING	13
3	DE ULIKE REVISJONSORDNINGENE.....	14
3.1	ANSETTE EGNE REVISORER.....	14
3.2	DELTA I INTERKOMMUNALT SAMARBEID.....	14
3.3	INNGÅ AVTALE MED EN ANNEN REVISOR.....	17
3.4	KOMBINASJONSLØSNING	19
4	VALG AV REVISJONSORDNING – SEKRETARIATETS VURDERING.....	19
5	VALG AV REVISOR.....	21
5.1	INNLEDNING	21
5.2	UTTREDEN AV KOMREV NORD IKS	22
5.3	GJENNOMFØRING AV KONKURRANSE OM ANSKAFFELSE AV REVISJONSTJENESTER	22
5.4	OVERGANGEN MELLOM NÅVÆRENDE OG NY REVISOR	23
5.5	TIDSLINJE	23

1 Bakgrunn

1.1 Bestilling fra kommunestyret til kontrollutvalget

Formannskapet i Hammerfest kommune vedtok i møte 21. september 2023 følgende (med 6 mot 5 stemmer) i sak 91/23 - Vurdering av bytte av revisjonsselskap:

«Kommunestyret ber administrasjon om å starte arbeidet med en sak om å vurdere bytte av revisjonsselskap. Det bes om en konsekvensutredning av bytte og hvilke alternativer som best vil passe. En vurdering av avvikling av eierskapet i Komrev Nord må også være en del av saksframlegget samt en tidslinje for når et skifte av revisjonsselskap, eventuelt overgang til egenrevisjon kan være fullført. Saksframlegget bør også ta med historikken i sakskomplekset, og det avviket det er mellom beregnet refusjon i budsjett og faktisk innvilget refusjon i regnskap.»

I formannskapets behandling av sak 91/23 ble det også fremmet følgende alternative forslag, som falt med 5 mot 6 stemmer:

«Kommunestyret finner det svært bekymringsfullt at regnskap for 2022 fortsatt ikke er revidert. Kommunestyret ber derfor kommunedirektør utrede alternativer til dagens revisjon. Deriblant andre interkommunale revisjonsselskap, private selskaper, egenrevisjon mv.»

Bakgrunnen for saken i formannskapet er beskrevet som følger i saksframlegget til formannskapet i sak 91/23:

«Hammerfest kommune har gjennom mange år opplevd manglende leveranser på avtalte forvaltningsrevisjoner fra det interkommunale selskapet Vefik AS. Det vises her til gjentatte bekymringer fra kontrollutvalget. Selskapet er i dag fusjonert inn i Komrev Nord som har overtatt revisjonstjenestene til kommunen. Revisjonen som har vært gjort frem til 2021 har gjort at kommunen har budsjettet og planlagt de ressurskrevende tjenestene på feil grunnlag, som da har gitt lavere refusjon. Gjennom nye revisorer fra Komrev Nord viser det seg at tidligere års revisjon fra Vefik antakelig ikke har vært gjort korrekt av disse tjenestene. Dette har gjort at kommunens praksis rundt dette har ført til lavere refusjon enn budsjettet for årene etter 2020. Nå er i tillegg regnskapet for 2022 ytterligere forsinket og leveranse forventes ikke før oktober 2023.

Det vises også til siste saker om revisjon 68/23, 69/23 og 70/23 samt interpellasjon 73/23 fra kommunestyremøte den 20. juni 2023 for ytterligere informasjon i sakens anledning.

Kommunestyret i Hammerfest kommune vedtok på møte 28. september 2023 i sak 88/23 - Vurdering av bytte av revisjonsselskap, å be kontrollutvalget gjennomføre en utredning av alternativer til dagens revisjonsløsning. Vedtaket har følgende ordlyd:

«Kommunestyret ber kontrollutvalget om å starte arbeidet med en sak om å vurdere bytte av revisjonsselskap. Det bes om en konsekvensutredning av bytte og hvilke alternativer som best vil passe. En vurdering av avvikling av eierskap i Komrev Nord må også være en del av

saksframlegget samt en tidslinje for når et skifte av revisjonsselskap, eventuelt overgang til egenrevisjon kan være fullført. Saksframlegget bør også ta med historikken i sakskomplekset, og det avviket det er mellom beregnet refusjon i budsjett og faktisk innvilget refusjon i regnskapet.»

Bakgrunnen for saken til kommunestyret er i saksframlegget beskrevet tilsvarende det som framgår av saksframlegget til formannskapet i sak 91/23.

Fra debatten i kommunestyret i sak 88/23 kan det blant annet nevnes følgende utsagn fra talerstolen:

- «best å ha en revisjon som er uavhengig av eierne – kommunen»
- «viktig å ha en revisjonstjeneste som fungerer, og at vi opererer med tall som både vi og innbyggerne kan stole på»
- «vi har forsinket årsregnskap... sakskomplekset har vært løftet til kommunestyret flere ganger»
- «Revisjonen leverte ikke forvaltningsrevisjoner»
- «Vi er helt enig i at Vefik IKS ikke har gjort jobben sin, både når det gjelder regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon»
- «Viktig å gjøre en utredning siden KomRev Nord er et nytt selskap»
- «Her er en stemning i salen for å få utredet»
- «Hva har de forvaltningsrevisjonene vi ikke har fått, kostet kommunen?»
- «Vi hadde et håp om at Vefik skulle klare å levere i forhold til årsregnskap for 2021 og 2022, men det klarte dem ikke»

1.2 Bestilling fra kontrollutvalget til sekretariatet

Kontrollutvalget fulgte opp kommunestyrets vedtak med å be utvalgets sekretariat om å gjøre utredningen i møte 28.11.2023, sak 42/23. Dette vedtaket lyder som følger:

Kontrollutvalget viser til vedtak i kommunestyret i sak 88/23, samt kommuneloven § 24-1.

På grunnlag av kommunestyrets vedtak ber kontrollutvalget om at utvalgets sekretariat utreder alternative revisjonsordninger for Hammerfest kommune, herunder vurdere bytte av revisjonsselskap. Utredningen skal også omfatte følgende:

- *konsekvensutredning av bytte og hvilke alternativer som best vil passe ut fra Hammerfest kommunes ønske om forutsigbare kostnader, forutsigbare leveranser og muligheter for å klage på manglende/mangelfull revisjon dersom dette skulle forekomme*
- *vurdering av avvikling av eierskapet i Komrev Nord IKS må også være en del av saksframlegget samt en tidslinje for når et skifte av revisjonsselskap, eventuelt overgang til egenrevisjon kan være fullført*
- *historikken i sakskomplekset, og det avviket det er mellom beregnet refusjon i budsjett og faktisk innvilget refusjon i regnskap.*

Kontrollutvalget forutsetter at kommunens administrasjon ved behov bidrar med relevante opplysninger og dokumenter i dette arbeidet, jf. kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

Kontrollutvalget behandler resultatet av utredningen, samt vedtar innstilling til kommunestyret, på utvalgets møte i mars 2024.

Sekretariatet for kontrollutvalget igangsatte arbeidet like etter at kontrollutvalget gjorde sitt vedtak og sin bestilling. Sekretariatet har fortløpende orientert kontrollutvalget om status i dette arbeidet.

I tilknytning til sekretariatets arbeid med utredningen har vi forespurt om opplysninger fra Hammerfest kommune v/kommunedirektøren, ordfører og varaordfører. Vi har også forespurt om opplysninger fra KomRev Nord IKS. Deler av de mottatte opplysninger har vi lagt til grunn i denne utredningen.

1.3 Bakgrunnen for kommunestyrets bestilling med mer

Noe av bakgrunnen for kommunestyrets bestilling framgår ovenfor i kapittel 1.1.
Vi finner imidlertid også grunn til å nevne følgende:

Kontrollutvalget har over flere år gitt uttrykk for bekymring både for den økonomiske situasjonen i Hammerfest kommune og for manglende leveranser fra kommunens revisor. Revisjonen har vært ivarettatt av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS (Vefik) fram til 1. juli 2023. Da ble virksomheten i Vefik IKS overdratt til KomRev Nord IKS.

På grunn av manglende leveranser fra revisor ble det, som følge av et vedtak i kommunestyret i september 2020 (sak 81/20), gjennomført en utredning av alternative revisjonsordninger høsten 2021. På bakgrunn av utredningen vedtok kontrollutvalget i november 2021 (sak 34/2021) å innstille til kommunestyret at kommunen skulle legge revisjonstjenestene ut på anbud. Saken ble imidlertid ikke behandlet i kommunestyret, fordi det framkom informasjon om at det skulle skje en virksomhetsoverdragelse til KomRev Nord IKS. Kommunestyret gikk i møte 6. juni 2022 (sak 53/22) med på denne virksomhetsoverdragelsen.

I oktober 2022 trakk revisor tilbake sin godkjenning av kommunens refusjonskrav for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester for 2021, og stilte også spørsmål ved refusjonskravene for tidligere år. Revisor opplyste samtidig at det ikke kunne avlegges revisjonsberetning for 2021 før det var mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på refusjonskravet. Kontrollutvalget behandlet denne saken i desember 2022. I den forbindelse ga kommunedirektøren uttrykk for kritikk av revisjonens håndtering av saken, og viste blant annet til at kommunens praksis har vært godkjent i flere år.

I framlegg til formannskapetets møte 21. september 2023 om Hammerfest kommunes årsrapport for 2021 (sak 133/23) opplyser kommunedirektøren følgende:

«Regnskap for 2021 ble ikke godkjent av revisjon på grunn av refusjon for ressurskrevende brukere. Dette arbeidet har vært krevende for kommunen og til slutt måtte Helsedirektoratet avgjøre omfanget av tilskuddet. Refusjon for ressurskrevende brukere var opprinnelig beregnet til kr. 125

mill. Refusjonen har i ettertid blitt redusert med kr. 17,2 mill. og endelig refusjon ble dermed kr 107,8 mill.»

I et debattinnlegg publisert 17. juni 2023¹ påpekte nåværende varaordfører at det må være minst en armlengdes avstand mellom kommunen og kommunens revisor. Han argumenterer i innlegget for at kommunen ikke skal eie dem som skal kontrollere kommunen, og begrunner det med at kommunen gjennom sin styrerepresentasjon har direkte innvirkning på revisjonssjefens situasjon og rolle, og at det blir rart om kommunen som medeier skulle stille revisor til ansvar og kreve erstatning for feil revisor har begått.

I kommunestyrets møte 20. juni 2023 var en av sakene på sakslisten sak PS 73/23 - Interpellasjon – revisjonstjenester. Vi gjengir interpellasjonen i sin helhet nedenfor:

«Ordfører,

Hammerfest kommune står nå i ei kostbar hengemyr når det gjelder revisjon. Selv om vi har vedtatt å melde oss ut av Vefik, betaler vi fremdeles 2,4 millioner per år for tjenester vi ikke får.

Årlig betaler Hammerfest forskudd for revisjon av regnskapet, og et visst antall forvaltningsrevisjoner (1-2) per år. Revisjonsselskapet har ikke klart å levere i henhold til disse bestillingene. Vefik skylder Hammerfest kommune nå i hvert fall 10 forvaltningsrapporter ble det sagt i siste kontrollutvalgsmøte.

I desember 2021 vedtok kommunestyret å avslutte samarbeidet med Vefik IKS og inngå samarbeid, herunder eierskap, i KomRevNord IKS.

Jeg vil spørre ordføreren hvor langt denne prosessen har kommet? Er Hammerfest kommune ennå medeier i Vefik? Har Hammerfest kommune signert en ny avtale om medeierskap i KomRevNord?

Da Vefik skulle slutføre sitt arbeid for kommunen, å revidere regnskapet for 2021, kom det frem at Vefik har revidert kommunens regnskaper feil slik at kommunen sannsynligvis må betale tilbake en formidabel sum. Dette vil kunne gå direkte ut over våre innbyggere i Hammerfest kommune. Mange andre kommuner i Finnmark som Vefik også har revidert feil med hensyn til regnskapsføring for ressurskrevende brukere, er i samme situasjon.

I og med at Vefik er et interkommunalt selskap (IKS), kan i praksis Hammerfest kommune og de andre kommunene ikke anlegge sak om erstatningskrav mot Vefik. Dersom Vefik blir dømt til å betale, blir det negativt driftsresultat, og Hammerfest kommune og de andre kommunene som er medeiere, sitter på andre siden av bordet og må dermed dekke dette.

Jeg vil spørre ordføreren om det har vært kontakt med de andre eierkommunene i Vefik om dette spørsmålet og hva konklusjonen har blitt? Stemmer det, ordfører, at om vi hatt et privat revisorselskap som hadde gjort en slik feil, så kunne man gått til erstatningssøksmål i og med at slike selskaper og deres revisorer har forsikring for slikt?

Det revisjonsfirmaet som kommunestyret har vedtatt at vi skal melde Hammerfest kommune inn i, KomRevNord, er også et interkommunalt selskap, eid av flere kommuner i Troms og stadig flere kommuner i Finnmark. I og med at mange kommuner ønsker å melde seg ut av Vefik, har Vefik

¹ <https://www.ifinnmark.no/hammerfest-kommune-ma-bytte-til-en-uavhengig-revisor/o/5-81-1826430>

gjennom forhandlinger kommet til enighet med KomRev Nord om at de to selskapene skal fusjoneres. Vil det i praksis si at Hammerfest kommune risikerer å bli revidert av de samme revisorer (ex-Vefik revisorer) som i en årrekke har revidert kommunen feil?

Det er kjent at Vefik og KomRev Nord etter planen skal slås sammen fra 1. juli 2023. Hvor langt har denne prosessen kommet per i dag?

I interkommunale selskaper sitter representanter fra eierkommuner både i representantskapet og i styret. Når et IKS er et revisjonsselskap, betyr det at representanter fra administrasjonen eller fra kommunestyret kan sitte i styret og direkte samhandle med og bestemme over revisjonsselskapets direktør som oftest også er oppdragsansvarlig for mange kommuners revisjoner.

Hvordan ser ordføreren problematikken i forhold til den revisjonsansvarliges uavhengighet i forhold til de kommunene som skal revideres?

Etter det man kjenner til, skal den kommende saken om sammenslåingen av Vefik og KomRev Nord til kommunestyret, men det er ikke lagt opp til at Kontrollutvalget er innstillingsorgan til den saken fordi det ikke er en revisjonssak, men en sak om eierskap. Kontrollkomiteen er vårt fagorgan når det gjelder revisjon. Kan ordføreren forklare hvilke vurderinger som er gjort av hvilke organer for å avgjøre dette?

Situasjonen med kommunens nåværende og kommende revisjonsselskaper er, som vi alle ser, svært innfløkt og vanskelig å komme seg ut av. Vil det være en mulig løsning at kommunestyret vedtar at kommunen skal vurdere på nytt valg av revisor, be kontrollutvalget gjøre en saksforberedelse og i saksfremlegg diskutere:

- *habilitetsspørsmål og uavhengighet ved å gå inn som medeier i et IKS*
- *mulighet for å gå til erstatningskrav dersom revisor har gjort en stor og vedvarende feil (slik som i sak om ressurskrevende brukere)*
- *kommunens erfaringer med avtroppende revisjonsselskaps arbeid og oppfølging av Hammerfest som kunde og som eierkommune*
- *kommunens erfaringer med påtroppende revisjonsselskaps arbeid og oppfølging av Hammerfest som kunde og som kommende eierkommune*
- *om det vil medføre noen kostnader, eller bagatellmessige sådanne ved å stanse prosessen med innmelding i KomRev Nord*
- *hvilke private leverandører av revisjonstjenester som vil kunne være aktuelle leverandører til kommunen»*

Daværende ordfører ga følgende svar på interpellasjonen:

«Svar fra ordfører:

Representanten Jan Tore Kvalnes sendte 29. mai en interpellasjon til ordføreren. Interpellasjonen inneholder spørsmål som det var behov for å utrede nærmere, og det lot seg derfor ikke gjøre å behandle den i kommunestyremøtet 8. juni. Interpellanten ble informert om dette på forhånd.

Interpellasjonen tar opp forskjellig forhold rundt kommunens revisjonstjeneste Vefik IKS og den forestående sammenslåingen med KomRev Nord IKS.

Flere av de forholdene som tas opp i interpellasjonen hadde vært mer naturlig å diskutere da spørsmålet om sammenslåing ble behandlet. Sammenslåingen ble besluttet av et enstemmig Representantskap i Vefik i april 2022, og dette ble fulgt opp med positive vedtak i kommunestyrene hos alle deltakerne sommeren 2022. Kommunestyret i Hammerfest fattet et enstemmig vedtak om sammenslåing den 9. juni 2022, og det fremgår av protokollen at interpellant Kvalnes selv var til stede under møtet. Ordføreren stiller seg derfor noe undrende til at disse spørsmålene rundt

sammenslåingen kommer opp nå.

Jeg vil besvare de foreliggende spørsmålene så langt det er mulig ut fra den informasjonen jeg har pr. i dag:

Vedtaket om sammenslåing av revisjonsselskapene innebærer at Vefik skal oppløses og avvikles etter reglene i lov om interkommunale selskaper. Denne prosessen er godt i gang og det er oppnevnt et avviklingsstyre som arbeider med de praktiske sider ved avviklingen. Virksomhetsoverdragelsen skal være fullført og det nye, sammenslåtte selskapet skal være i drift fra 1. juli. De ansatte i Vefik vil da være overført til det nye selskapet. Hammerfest kommune er fra samme tidspunkt deltaker i det nye selskapet.

Interpellanten spør om det er mulig å vurdere valget av revisor på nytt. Dette ser jeg ikke som realistisk. En ting er at dette potensielt kan føre til krav mot kommunen ettersom vi har bundet oss til å gå inn i det nye selskapet. En annen ting er det rent praktiske; de ansatte er overført til nytt selskap fra 1. juli, og det betyr at kommunen vil stå uten revisor fra samme tidspunkt. Forberedelse og gjennomføring av en anskaffelsesprosess for å få ny revisjonstjeneste, som både skal behandles i kontrollutvalg og kommunestyre, vil ta tid, og vi kan ikke stå uten revisor i denne perioden. Det er jo uansett sånn at vi kan tre ut av det nye selskapet med ett års varsel hvis vi skulle bli misfornøyd med tjenesteleveransen.

Vedtaket om sammenslåing ble truffet på bakgrunn av innstilling fra formannskapet. Det har vært diskutert om innstillingen i stedet skulle vært gitt fra kontrollutvalget, og kontrollutvalgets sekretariat har tatt opp dette i mange sammenhenger. Statsforvalteren har uttalt at spørsmålet er usikkert, men at en eventuell feil mht. innstillingsretten uansett ikke har hatt betydning for sammenslåingsvedtakets gyldighet. Dette spørsmålet blir for øvrig berørt i to andre saker under dagens møte.

Interpellanten kommer med noen påstander om manglende avtaleoppfyllelse fra Vefik sin side. Det påstås bl.a. at kommunen «betaler 2,4 millioner pr. år for tjenester vi ikke får» og at «Vefik skylder kommunen nå i hvert fall 10 forvaltningsrapporter».

Å påstå at vi betaler 2,4 mill. for ingenting er en drøy påstand når vi vet at Vefik har revidert kommunens regnskaper og har levert jevnlig forvaltningsrapporter. Siste året er det levert rapporter om Sikkerhet og beredskap, Rus og psykiatri og Klima og miljø.

Så kan man selvsagt diskutere om Vefik skulle ha levert mer enn det vi har fått. Dette avhenger av hvilke prosjekter som er inntatt i planen for forvaltningsrevisjon som ble vedtatt av kommunestyret i desember 2020, hva kontrollutvalget faktisk har bestilt av disse prosjektene, og hva som har vært avsatt i budsjettene til faktisk gjennomføring av prosjektene.

Pr. i dag har jeg ikke grunnlag for å fastslå at Vefik ikke har levert det de har fått betalt for. Men: I forbindelse med avviklingen av Vefik skal kreditorene varsles og gis 6 ukers frist til å melde eventuelle krav. Jeg har anmodet kommunedirektøren om å undersøke påstanden om skyldige forvaltningsrapporter og melde krav til selskapet dersom det viser seg at kommunen skulle ha krav på tilbakebetaling av penger fra selskapet.

I forbindelse med revidering av kommunens regnskaper for 2021 og 2022 ser det ut til at Vefik har foretatt en feiltolking når det gjelder regelverket om kompensasjon for særlig ressurskrevende brukere. Dette er beklagelig.

Slik jeg forstår jussen i dette, så vil det likevel ikke gi grunnlag for et erstatningskrav mot Vefik. Direktoratet har foretatt en ny tolking av regelverket og kommet til at det ikke er refusjonsrett for de beløpene som har vært omstridt. Dette betyr at kommunen heller ikke har lidt noe tap når beløpene må tilbakeføres. Jeg har derfor ikke tatt dette opp med de andre kommunene.

Dersom kommune hadde hatt et krav, så har interpellanten rett i at dette i realiteten ville vært delvis et krav mot kommunen selv ettersom et slikt krav måtte rettes mot et selskap som vi selv har en eierandel i.

Det er spurt om vi vil bli revidert av de samme revisorene etter sammenslåingen. Dette er et spørsmål om selskapets disponering av egne ressurser og ansatte, og ikke noe som ordføreren eller kommunen kan ta avgjørelser om. Vi har imidlertid fått opplyst at det nye selskapet allerede har tildelt oppdragsansvarlige revisorer til de enkelte kommunene, og at oppdragsansvarlig for Hammerfest ikke vil være en av de som tilhører Vefik i dag.

Det er også spurt om revisors uavhengighet i forhold til de kommuner som skal revideres. Det er mange kommuner som har brukt IKS-modellen for å dekke eiernes behov for revisjonstjenester. Dette er en ordning som fremgår direkte av kommuneloven som en av de lovlige måtene å ivareta revisjon på, og det er ansett som uproblematisk i forhold til habilitet og uavhengighet. I den forbindelse kan jeg også nevne at kommunene faktisk har adgang til å ansette egne revisorer. Det følger av kommuneloven og forskriften om kontrollutvalg og revisjon. Når det er sagt, så må selvsagt representantskapet ha habilitet i bakhodet når det skal velges styremedlemmer i selskapet. Det er også sånn at alle revisorer som skal jobber inn mot en kommune har plikt til å vurdere egen uavhengighet og signere uavhengighetserklæring.

Oppsummert så vil det være risikabelt av mange grunner å trekke seg fra prosessen nå. Det har vært full enighet om sammenslåingen hele veien. Det stod et enstemmig kommunestyre bak beslutningen om sammenslåing, og det ble lagt vekt på at det nye selskapet vil gi eierne et styrket og helhetlig tilbud innen kommunal revisjon. Størrelsen på selskapet vil gi større fleksibilitet i forhold til oppdrag, og det vil være mindre sårbart for fravær. Skulle vi likevel ikke bli fornøyd kan vi tre ut med ett års varsel.»

I en avisartikkel publisert 18.9.2023² framkommer det at daværende ordfører er svært kritisk til revisor KomRev Nord IKS, fordi revisor ikke blir ferdig med sin revisjon av regnskapet og årsrapporten for 2022 i tide til behandling i formannskapet inneværende uke og kommunestyret påfølgende uke. Administrerende direktør i KomRev Nord IKS forklarer ifølge artikkelen at de bare er ansvarlig for det som skjer fra 2023 og framover og ikke i 2022. Vest-Finnmark kommunerevisjon har ansvaret for 2022. Han sier videre at tiden har vært for kort til å få alt klart. **Daværende** ordfører svarer med at kommunen forholder seg til at de to selskapene er slått sammen, at jobben ikke er gjort, og at forsinkelsen er brudd på en avtale med revisjonsselskapet.

Revisor skal også utføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for kommunen. Flere forvaltningsrevisjoner som er å finne i kommunestyrets vedtatte planer for forvaltningsrevisjon for planperiodene 2013-2016 og 2017-2020, ble ikke levert innenfor planperiodene, noe som har medført at en rekke forvaltningsrevisjoner for planperioden 2021-2024 heller ikke har blitt levert i henhold til denne planen. Som følge av dette har det heller ikke vært noe poeng for kontrollutvalget å bestille disse forvaltningsrevisjonene.

I Plan for forvaltningsrevisjon for 2021-2024 er de fleste forvaltningsrevisjoner ikke igangsatt. Dette gjelder følgende forvaltningsrevisjoner:

² <https://www.mitthammerfest.no/kommunen-far-ikke-behandlet-arsrapporten-fra-2022-det-er-veldig-uheldig/s/5-81-1882990>

Informasjonssikkerhet og personvern (2022)	Kommunens ansvar for pårørende (2023)
PP-tjenesten (2022)	Kultur, idrett og friluftsliv (2023)
Grunnskole (Fuglenes skole) (2022)	Pol. og adm. organisering og struktur, styringssystemer og internkontroll (2024)
Vefik IKS (2022, men vedtatt utsatt)	NAV og sosiale tjenester (2024)
Helsetjenester i hjemmet (2023)	Samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten med mer (2024)
Økonomi (2023)	Digitalisering (2024)
Legetjenesten (2023)	

Som det framgår av tabellen ovenfor så er det 13 forvaltningsrevisjoner i planperioden 2021-2024, som per i dag ikke er igangsatt. Økonomisk sett utgjør disse en verdi på om lag kroner 2,6 millioner. Da har vi lagt til grunn en timepris på kr 1000, samt at hver enkelt forvaltningsrevisjon i gjennomsnitt utgjør 200 arbeidstimer. Av disse 13 forvaltningsrevisjonene skulle åtte forvaltningsrevisjoner vært igangsatt/bestilt/levert i henholdsvis 2022 og 2023. Det nevnte etterslepet på levering av forvaltningsrevisjoner fra planperiodene 2013-2016 og 2017-2020 har forhindret dette. I økonomisk verdi utgjør disse åtte forvaltningsrevisjonene om lag kroner 1,6 millioner.

Dersom en deltakerkommune – i dette tilfellet Hammerfest kommune – skulle finne grunnlag for å kreve tilbakebetalt de utgifter som kommunen har hatt til revisjonsselskapet for ikke-leverte rapporter etter forvaltningsrevisjon, så vil dette i praksis bety at regningen vil føre til økte utgifter for selskapet, og dermed også for deltakerkommunene. Det samme gjelder dersom Hammerfest kommune skulle finne grunnlag å rette erstatningskrav mot slikt selskap. Dette er en av de økonomiske risikoene ved å være deltaker i et interkommunalt selskap. Vi viser i den sammenheng til lov om interkommunale selskap § 3 om deltakeransvar. Her heter det som følger:

Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelser svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet fremgår av selskapsavtalen.

En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren direkte for deltakerens andel av forpliktelsen.

En deltaker som helt eller delvis har dekket en fordring på selskapet, kan straks søke tilbake sitt utlegg av selskapet.

2 Valg av revisjonsordning

2.1 Dagens ordning

Revisjon av Hammerfest kommune ivaretas i dag av det interkommunale selskapet KomRev Nord IKS. Før 1. juli 2023 ble revisjonen utført av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS (Vefik). På det tidspunktet skjedde det en virksomhetsoverdragelse som innebar at ansatte, eiendeler og forpliktelser i Vefik IKS ble overtatt av KomRev Nord IKS.

I kommunedirektørens saksframlegg til kommunestyret vedrørende sak 53/22 - Sammenslåing av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS og KomRev Nord IKS, er det ikke gjort noen nærmere utredning av fordeler og ulemper for Hammerfest kommune ved at kommunen skulle slutte seg til en sammenslåing av Vefik IKS og KomRev Nord IKS. I den grad det er gjort vurderinger, så er disse avgrenset til noen fordeler, slik de blant annet er beskrevet av de to revisjonsselskapene selv.

Vedtakene i kommunestyrene i Vest-Finnmark om en slik virksomhetsoverdragelse innebærer at Vefik IKS skal avvikles som selskap. Per 29. april 2024 er det ikke kunngjort i Brønnøysundregistret at Vefik IKS er formelt avviklet. Det er heller ikke kunngjort valg av avviklingsstyre. Den ferskeste kunngjøringen i Brønnøysundregistret er fra 1. januar 2024 og gjelder forretningsadresse. Hammerfest kommune har opplyst at daglig leder for Vefik IKS har informert kommunen om at selskapet ikke er helt avsluttet. Siden Hammerfest kommune fungerte som regnskapsfører for Vefik IKS fram til sein sommer 2023, har kommunen videre opplyst at det er sendt en null-oppgave på moms på vegne av selskapet. Etter dette har ikke Hammerfest kommune hatt andre oppgaver for Vefik IKS. KomRev Nord IKS har opplyst at det - slik dem har forstått det - er sittende styre som er avviklingsstyre i Vefik IKS. Også KomRev Nord IKS har opplyst om at det ikke er fortsatt drift i Vefik IKS, samt at det foregår en pågående prosess for å få avviklet selskapet.

Ifølge KomRev Nords selskapsavtale er 3 fylkeskommuner og 51 kommuner deltakere i selskapet. Kommunene ligger i fylkene Nordland, Troms og Finnmark. Hammerfest kommune har en eierandel på 2,5 %. KomRev Nord har hovedkontor i Harstad og avdelingskontorer i ti andre kommuner, blant annet Hammerfest.

Som nevnt i forrige kapittel opplevde kommunen i 2022 at revisor trakk tilbake sin godkjenning av kommunens refusjonskrav for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, og at kommunedirektøren var kritisk til revisors håndtering av saken. Dette forholdet har ført til forsinkelse i levering av revisjonsberetning og dermed kommunestyrets mulighet til å behandle årsregnskap og årsrapport. Da kommunestyret ikke kunne vedta årsregnskap innen kommunelovens frister, ble Hammerfest kommune meldt inn i ROBEK.

Det kan også nevnes at det har vært mye medieomtale av en sak som involverer KomRev Nord IKS og Tromsø kommune. Saken dreier seg om at revisor skal ha foreslått en regnskapsmessig løsning som var ulovlig. Generaldirektør i Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund har stilt seg kritisk til revisors rolle i saken, og at han selv skal ha vært brukt til å gå god for løsningen.³

³ Berglund, E.L. og Endresen, R. (2024, 16. april). Økonomieksperter slakter Tromsø kommunes omstridte regnskapsgrep – Det er ulovlig. *Nord24.no*. <https://www.nord24.no/okonomieksperter-slakter-tromso-kommunes-omstridte-regnskapsgrep-det-er-ulovlig/s/5-32-198326>

Det er bokført følgende revisjonskostnader i Hammerfest kommunes regnskap de siste årene:

År	Beløp i kr
2020	2 046 616
2021	1 873 250
2022	1 923 500
2023	1 913 000
2024 – pr. 9.4.2024	842 000

Sekretariatet har fått opplyst av KomRev Nord IKS at Hammerfest kommune vil bli fakturert med kr. 1 683 000 i revisjonshonorar for 2024.

2.2 Alternativer til dagens ordning

Det går fram av kommuneloven § 24-1 at kontrollutvalget skal innstille til kommunestyret på valg av revisjonsordning og valg av revisor.

I en faglig veileder om utredning om og valg av revisjonsordning m.m., sies et følgende om kontrollutvalgets innstillingsrett til kommunestyret, samt ansvaret for saksutredning:⁴

«Det er viktig å gjøre det klart for alle involverte parter at det er kontrollutvalget som skal foreta innstilling til kommunestyret i saker som gjelder kommunens revisjonsordning og valg av revisor. Utredningen om alternative revisjonsordninger skal derfor ikke saksbehandles av kommunens administrasjon, men skal utredes og saksbehandles av kontrollutvalgets sekretariat.»

Kommuneloven åpner for at kommunen kan velge mellom tre alternative revisjonsordninger:

- 1) Ansette egne revisorer
- 2) Delta i et interkommunalt samarbeid
- 3) Inngå avtale med annen revisor

Det kan enten velges en løsning som omfatter alle revisjonstjenester eller en kombinasjonsløsning. En kombinasjonsløsning innebærer som regel én løsning for regnskapsrevisjon og en annen for forvaltningsrevisjon.

Alternativ 1 faller innenfor kategorien «*egenregi*» og alternativ 2 faller inn under kategorien «*utvidet egenregi*». For disse alternativene er det ikke krav om at tjenestekjøpet blir gjenstand for anbudskonkurranse slik som ved alternativ 3 – *Avtale med annen revisor*.

Revisjon kan deles inn i to kategorier: regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll. Regnskapsrevisjon er revisjon av kommunens regnskaper, og følger et fast årshjul. Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er prosjekter som bestilles av kontrollutvalget i henhold til kommunestyrets vedtatte planer om dette. Revisjonsprosjektene bygger i hovedsak på en risiko- og vesentlighetsvurdering av alle kommunens tjenesteområder. Revisor utfører forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i samsvar med kontrollutvalgets bestilling.

⁴ NKRF – Kontroll og revisjon i kommunene – Veileder - Utredning om og valg av revisjonsordning m.m. (2012).

3 De ulike revisjonsordningene

3.1 Ansette egne revisorer

Kommunen kan velge å ansette egne revisorer. Denne ordningen benyttes av store kommuner som Oslo og Trondheim. Revisorene er da ansatt direkte i kommunen, og den som skal fylle den formelle rollen «kommunerevisor» velges av kommunestyret. Egen ansatt revisor er revisjon i egen regi og er å regne som et forvaltningsorgan.

Selv om revisor er ansatt i kommunen, kan han/hun ikke instrueres om revisjonsfaglige forhold og er ikke underlagt kommunedirektørens instruksjonsmyndighet. I andre sammenhenger er revisor underlagt samme regelverk som øvrige ansatte i kommunen.

Fordeler med en slik organisering kan være:

- Revisor får god kjennskap til kommunen og dens organisasjon, og ved å være tett på kommunen er sannsynlighet for at revisor oppdager feil og mangler større.
- Revisor er lett tilgjengelig for kommunen, og kan tilby kontinuerlig oppfølging og rådgivning.
- Kommunen har til en viss grad mulighet til å regulere kostnadsnivået gjennom å øke eller minke antall ansatte, regulering av lønnsforhold, samt omfanget av kjøp av blant annet forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Ulemper ved en slik organisering kan være:

- I en liten kommune med få revisjonsansatte er det begrenset mulighet for å skape et fagmiljø rundt revisjonsarbeidet.
- I en liten revisjonsavdeling blir sårbarheten stor og leveringssikkerheten mindre, med mulige kapasitetsproblemer i perioder med større arbeidsmengde.
- Uavhengighet til administrasjonen er utfordrende ved denne løsningen og krever tydelige rammer som sikrer uavhengigheten.
- Kommunen har forpliktelser som arbeidsgiver med alt det innebærer i forhold til økonomiske og personalmessige forhold.

3.2 Delta i interkommunalt samarbeid

Kommuner kan utføre felles oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid. Kommunelovens kapittel 17 til 21 omhandler interkommunalt samarbeid, og i § 17-1 står det:

Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom interkommunale politiske råd, kommunalt oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på annen måte som det er rettslig adgang til.

Ikke alle formene egner seg til samarbeid om revisjon. De fleste kommuner i Norge har en revisjonsordning organisert som et samarbeid med flere deltakende kommuner. Medlemsregisteret til Norges kommunerevisorforbund viser at av 17 interkommunale virksomheter er 13

interkommunale selskaper (IKS), 2 er samvirkeforetak (SA) og 2 er kommunale oppgavefellesskap (KO).

Interkommunalt selskap

Organiseringen som interkommunalt selskap er en egnet, velprøvd og gjennomregulert løsning når det gjelder samarbeid. Selskapsformen er regulert i IKS-loven. Kun kommuner, fylkeskommuner og andre IKS kan være medlemmer i slike selskaper.

Slikt samarbeid skjer i såkalt utvidet egenregi. Deltakerkommunene må i den sammenheng være oppmerksom på at ikke det interkommunale selskapet har omsetning fra andre enn deltakerkommunene, som kan komme i strid med reglene om offentlige anskaffelser.

Et IKS er et eget rettssubjekt med et representantskap som øverste myndighet, og er å regne som revisjon i egenregi og forvaltningsorgan. Som hovedregel er forvaltningens saksdokumenter offentlige. Loven stiller krav til at deltakerne må inngå en selskapsavtale, som gjelder som vedtekter for selskapet. Kommunen er representert i selskapets representantskap med minimum 1 medlem og utøver sin myndighet i dette organet ved å instruere medlemmet om hvordan det skal stemme. Deltakerne har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av selskapets forpliktelser.

Samvirkeforetak

Også organisasjonsformen samvirkeforetak (SA) brukes i interkommunalt samarbeid om revisjon. Lov om samvirkeforetak gjelder for denne organisasjonsformen. Det har ingen betydning for det praktiske revisjonsarbeidet om arbeidet foregår i et samvirkeforetak eller i et interkommunalt selskap, men noen formelle prosesser er enklere i samvirkeforetak enn i interkommunale selskaper. Hvem som er medlemmer framgår ikke av vedtektene i samvirkeforetak, og det betyr at inn- og uttreden av medlemmer ikke krever vedtektsendring som må behandles av kommunestyret i medlemskommunene. Medlemmene har indirekte økonomisk ansvar for foretakets forpliktelser, men dette kommer til uttrykk på en annen måte enn i IKS. Det er krav om forsvarlig egenkapital i foretaket, og i en situasjon hvor egenkapitalen ikke er tilstrekkelig kan et tiltak være å pålegge medlemmene å øke sitt andelsinnskudd.

Kommunalt oppgavefellesskap

Kommunalt oppgavefellesskap (KO) er en tredje variant av interkommunalt samarbeid om revisjon. Denne ordningen er hjemlet i kommuneloven kapittel 19. Forholdet mellom deltakerne reguleres av en samarbeidsavtale som skal vedtas av kommunestyret i deltakerkommunene. Ordningen har mange likhetstrekk med interkommunalt selskap. Blant annet har deltakerne ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av oppgavefellesskapets forpliktelser.

Generelt om interkommunalt samarbeid

Revisjonstjenestene i interkommunale samarbeid leveres etter selvkostprinsippet, og deltakerne/medlemmene betaler inn årlige bidrag basert på revisjonsenhetens budsjett for gjeldende år.

Fordeler ved denne ordningen kan være:

- Større interkommunale revisjonsenheter har i hovedsak bred og spesialisert kompetanse innenfor kommuneregnskap og kommunal sektor.
- Kommunale revisorer er underlagt kvalitetskontroll i regi av NKRF – kontroll og revisjon av kommunene.
- Et stort, veldrevet revisjonsselskap kan innebære
 - kontinuitet, bedre ressursutnyttelse og konkurransedyktige priser
 - stabilitet for de ansatte
 - mindre sårbarhet og større leveringssikkerhet
 - sterkt faglig miljø, som kan bidra med kompetanseoverføring til kommunen
 - tid og ressurser til å yte bistand ved behov
- Som deltaker i et interkommunalt samarbeid har kommunen mulighet til å påvirke blant annet strategi, kompetanse, ressurser og hvordan selskapet utøver sin oppgave til det beste for eierkommunenenes egenkontroll, gjennom en god og aktiv eierstyring.
- Uavhengighet til kommuneadministrasjonen er i utgangspunktet ivaretatt ved denne løsningen, fordi et interkommunalt samarbeid ikke er en del av kommuneorganisasjonen. Over tid vil det likevel kunne oppstå uavhengighetsproblematikk, med mindre revisor har rutiner for regelmessig skifte av oppdragsansvarlig og andre som har tett kontakt med kommunens administrasjon.

Ulemper ved denne ordningen kan være:

- Deltakerkommunene har både et selskapsrettslig ansvar og er samtidig oppdragsgiver. Ulike ansvarsforhold og behov kan bli stående i motsetningsforhold.
- Selskapets størrelse og kommunens eierandel kan være avgjørende for graden av kommunens innflytelse og påvirkningskraft. En liten eierandel vil trolig innebære begrenset mulighet til innflytelse.
- Deltakerkommunene i IKS og KO har ubegrenset økonomisk ansvar i forhold til eierandel, og medlemmene i SA har plikt til å bidra til at foretaket har forsvarlig egenkapital.
- Manglende leveranser av revisor når det gjelder kvalitet og leveringstid kan i liten grad sanksjoneres. Det er videre lite hensiktsmessig å søke erstatning for økonomisk tap forårsaket av revisor når kommunen er en av deltakerne/medlemmene av revisjonsenheten.

For kommunene i Finnmark er det ingen åpenbare alternativer til KomRev Nord når det gjelder interkommunalt samarbeid om revisjon. De to nærmeste alternativene er lokalisert i Nordland og Trøndelag. Dette er følgende revisjonsenheter:

Salten Kommunerevisjon IKS	Revisor for 9 kommuner i Salten-regionen. Hovedkontor i Fauske, avdelingskontor i Bodø.
Revisjon Midt-Norge SA	Revisor for 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune. Hovedkontor i Steinkjer, avdelingskontorer i 9 andre kommuner i Trøndelag og Nordland.

3.3 Inngå avtale med en annen revisor

Denne løsningen innebærer å kjøpe revisjonstjenester ved å innhente tilbud fra flere leverandører eller ved å lyse ut anbud tilsvarende det kommunen gjør med andre anskaffelser som overstiger visse terskelverdier.

Det kan gjennomføres separate anskaffelser for henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll eller en felles anskaffelse som omfatter alle revisjonsoppgaver. I og med at regnskapsrevisjon er en oppgave som følger et bestemt årshjul, med lovhjemlede frister, er det trolig mest hensiktsmessig å inngå avtale om fast pris for dette oppdraget. Det er større grad av fleksibilitet når det gjelder forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, som gjør denne tjenesten mer egnet for rammeavtale. Man kan dermed tenke seg en situasjon hvor kommunen enkelte år ikke har kostnader til forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll.

Revisorforeningen⁵ navngir 38 kommuner og 1 fylkeskommune som bruker privat revisor. Dette er både små, mellomstore og store kommuner, samt en fylkeskommune.

I forbindelse med utredningen sekretariatet gjorde høsten 2021⁶ ble det gjennomført en sammenligning av budsjetterte revisjonskostnader for kommuner som hadde IKS som revisor (blant annet daværende Vefik) og kommuner som brukte privat revisor. I analysen ble revisjonskostnadene sett i forhold til kommunens folketall. Denne analysen viste følgende:

- At kommunene som bruker privat revisor – med noen få unntak – har lavere kostnader til revisjon enn kommunene som har valgt å la et interkommunalt selskap ta seg av den lovpålagte revisjonen.
- At forskjellen i kostnadsnivå mellom kommuner som bruker privat revisor og kommuner som bruker IKS øker med kommunens folketall. Det vil si at potensialet for innsparing ved å gå over til å bruke privat revisor er større i folkerike kommuner enn i kommuner med lavt folketall.

Sekretariatet har gjort en sammenlikning av Hammerfest kommunes budsjetterte utgifter til revisjonstjenester i 2024, sett i forhold til budsjetterte utgifter til revisjonstjenester for 2024 i tre kommuner som har inngått avtale med annen revisor gjennom anbudsprosess.⁷ Sammenlikningen framgår av tabellen nedenfor:⁸

⁵ <https://www.revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjon-i-kommuner/kommuner-med-privat-revisjon/>

⁶ Utredningen er tilgjengelig på sekretariatets nettsted på følgende adresse (sak 34-2021):
<https://kusek.no/hammerfest-kommune/#35-218-mote-5-den-25-november>

⁷ Alle de tre kommunene Bergen, Bærum og Asker har inngått avtale med annen revisor (anbud) om både levering av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

⁸ Vi tar forbehold om feilkilder, som i noen grad kan ha innvirkning på tallene.

	HAMMERFEST	BERGEN	BÆRUM	ASKER
BUDSJETTERTE UTGIFTER TIL REVISJONSTJENESTER I 2024	1 683 000	10 225 549	4 585 000	4 300 000
ANTALL INNBYGGERE I KOMMUNEN PER 4. KVARTAL 2023	11 338	291 940	130 921	98 815
BUDSJETTERTE UTGIFTER TIL REVISJONSTJENESTER FORDELT PÅ ANTALL INNBYGGERE I KOMMUNEN	148,4	35	35	43,5

Som det framgår av tabellen ovenfor så har Hammerfest kommune med dagens revisjonsordning (IKS) om lag fire ganger høyere budsjetterte utgifter i 2024 til revisjonstjenester enn de tre kommunene Bergen, Bærum og Asker.

Fordeler ved denne ordningen kan være:

- Sikrer en revisjonstjeneste med bred fagkompetanse, større fleksibilitet og spesialisering.
- Private revisorer er underlagt kvalitetskontroll i regi av Revisorforeningen. De er også underlagt tilsyn fra Finanstilsynet, men ikke for jobben som gjøres som kommunal revisor. At revisor som sådan er under tilsyn av myndighetene må likevel anses å være en betydelig styrke, som bidrar til å sikre en profesjonell opptreden og høy standard på arbeidet som utføres.
- Kvalitet er et kriterium som vektlegges ved tildeling av kontrakt.
- Liten sårbarhet og større leveringssikkerhet, og tilstrekkelig kapasitet til å håndtere perioder med større arbeidsmengde.
- Større revisjonsselskaper kan tilby tjenester innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og et større selskap har ofte spisskompetanse på flere områder innen forvaltningsrevisjon.
- De ulike aktørene konkurrerer delvis på pris.
- Eventuell rammeavtale for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll gjør at kommunen i større grad kan regulere kostnadene til denne type revisjon.
- Manglende oppfyllelse av kontraktsforpliktelsene, for eksempel at det er sviktende kvalitet eller at frister ikke overholdes, kan sanksjoneres når det er åpnet for det i avtalen. I tillegg kan det kreves erstatning dersom feil revisor har begått har ført til et økonomisk tap for kommunen.
- Uavhengighet til kommuneadministrasjonen er ivaretatt fordi revisor ikke har noen tilknytning til kommuneorganisasjonen. Tidsbegrensede kontrakter gjør det sannsynlig med jevnlig utskiftning av revisjonsselskap.

Ulemper ved denne ordningen kan være:

- Kan føre til manglende kontinuitet. Anbudskonkurransen gjentas gjerne hvert fjerde år og kan bety jevnlig utskiftning av revisjonsselskap.
- Det er kostnader og ressurser forbundet med gjennomføring av innkjøpsprosessen og oppfølging av leverandør (transaksjonskostnader).
- Det må regnes med at arbeid som faller utenfor det som omfattes av avtalen blir særskilt fakturert.
- Private revisjonsselskaper er private rettssubjekt og omfattes i hovedsak ikke av offentlighetsloven, som innebærer at verken allmennheten eller kommunen selv kan kreve innsyn i de dokumenter den private revisoren selv innehar. Korrespondansen mellom kontrollutvalg og revisjonsenheten er imidlertid omfattet av offentlighetsloven, jf. offl. § 16 første ledd.

Eksempler på private aktører som utfører tjenester innenfor kommunal regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

BDO AS: Hovedkontor i Oslo. Nærmeste avdelingskontorer i Tromsø og Båtsfjord.

PwC Norge: Hovedkontor i Oslo. Nærmeste avdelingskontor i Tromsø.

KPMG Norge: Hovedkontor i Oslo. Nærmeste avdelingskontorer i Alta og Tromsø.

Kommunale revisjonsenheter (som for eksempel KomRev Nord IKS) kan i utgangspunktet delta i konkurranse om kjøp av revisjonstjenester på samme vilkår som private revisjonsselskaper.

3.4 Kombinasjonsløsning

Kombinasjonsløsninger kan være når en velger ulike revisjonsordninger til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, for eksempel å ha egne revisorer ansatt til å utføre regnskapsrevisjon og legge forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll ut på anbud.

4 Valg av revisjonsordning – sekretariatets vurdering

Fordelene og ulempene som er beskrevet i forrige kapittel kan plasseres i følgende kategorier:

- Tjenestekvalitet
- Leveringstid / overholdelse av frister
- Kostnad og økonomisk risiko
- Mulighet for å påvirke eller sanksjonere når leveransen ikke er tilfredsstillende (mht. kvalitet eller leveringstid)
- Uavhengighet til kommuneadministrasjonen

Manglende uavhengighet til kommuneadministrasjonen vil kunne gå ut over kvaliteten på revisjonsarbeidet, men vi har valgt å skille dette ut som et eget kriterium fordi det er et grunnleggende vilkår for revisors yrkesutøvelse.

Også andre kriterier kan trekkes inn i vurderingen av revisjonsløsningene, for eksempel graden av offentlighet. Basert på vår erfaring med kontrollarbeidet i kommunene vi er sekretariat for, mener vi imidlertid at de nevnte kriteriene er de faktorene som i størst grad spiller en rolle i hvordan man lykkes med å få til en velfungerende og kostnadseffektiv revisjon.

For å gjøre det enkelt å sammenligne de ulike løsningene har vi forsøkt å tallfeste i hvor stor grad løsningene tilfredsstiller kriteriene. Vi bruker tre forskjellige grader, med tilhørende poengsetting:

- I liten grad – 1 poeng
- I middels grad – 2 poeng
- I stor grad – 3 poeng

Vi bruker også halve poeng når graderingen anses å være for grovmasket.

Man kan selvsagt vekte kriteriene ulikt, men vi ser det ikke som nødvendig i denne sammenhengen. Vi bruker poengsettingen kun for å illustrere forskjellen mellom de forskjellige løsningene på en lettfattelig måte.

Ansette egne revisorer

Kriterium	Poeng	Begrunnelse
Tjenestekvalitet	1,5	+ Nærhet til kommuneorganisasjonen – Lite fagmiljø – Krevende å holde seg oppdatert på alle områder
Leveringstid / overholdelse av frister	1,5	+ Manglende/forsinket levering kan få personalmessige konsekvenser – Sårbart ved uforutsette hendelser/fravær
Kostnad og økonomisk risiko	2	+ Kan til en viss grad regulere kostnadsnivået – Forpliktelser som arbeidsgiver (økonomisk, personalmessig mv.)
Mulighet for å påvirke eller sanksjonere	3	+ Stor påvirkningsmulighet for kontrollutvalg og kommunestyre
Uavhengighet	1	– En del av kommuneorganisasjonen
Poengsum	9	

Interkommunalt samarbeid (stor enhet)

Kriterium	Poeng	Begrunnelse
Tjenestekvalitet	3	+ Stort fagmiljø + Gjenstand for ekstern kvalitetskontroll
Leveringstid / overholdelse av frister	2	+ Stor organisasjon bidrar til leveringssikkerhet – Fristoverskridelser/manglende levering får ingen direkte konsekvenser for revisor
Kostnad og økonomisk risiko	2	+ Stordriftsfordeler – Kostnader til forvaltning av eierskap – Økonomisk ansvar for enhetens forpliktelser

Mulighet for å påvirke eller sanksjonere	1	– Kommunen er en av mange eiere (liten eierandel) – Svært begrenset mulighet for sanksjonering. Lite hensiktsmessig å kreve erstatning for konsekvensene av eventuelle feil.
Uavhengighet	2	+ Ikke en del av kommuneorganisasjonen – Over tid kan den reelle uavhengigheten svekkes
Poengsum	10	

Avtale med en annen revisor (kjøp av revisjonstjenester)

Kriterium	Poeng	Begrunnelse
Tjenestekvalitet	3	+ Stort fagmiljø + Gjenstand for ekstern kvalitetskontroll/tilsyn + Kvalitet er et tildelingskriterium
Leveringstid / overholdelse av frister	3	+ Stor organisasjon bidrar til leveringssikkerhet + Manglende/forsinket levering kan sanksjoneres iht. kontrakt og kan i tillegg medføre omdømmetap
Kostnad og økonomisk risiko	2,5	+ Konkurrerer delvis på pris + Fleksibilitet mht. gjennomføring av forvaltningsrevisjon + Kommunen pådrar seg ingen økonomisk risiko – Kostnader ifm. gjennomføring av konkurranse og kontraktsoppfølging (transaksjonskostn.) – Tilleggsfakturering for arbeid som går ut over avtalen
Mulighet for å påvirke eller sanksjonere	3	+ Kontraktsregulert kunde- og leverandørforhold + Kan kreve erstatning for konsekvensene av eventuelle feil
Uavhengighet	3	+ Ekstern enhet + Ikke uvanlig med jevnlig skifte av leverandør
Poengsum	14,5	

Basert på den vurdering som er gjort av de ulike revisjonsordningene framstår avtale med en annen revisor – kjøp av revisjonstjenester – som det beste valget. Denne løsningen scorer høyt på alle relevante kriterier. Vi kan ikke se at det er noen fordeler med å kombinere flere ordninger. Vi finner derfor grunn til å anbefale at kommunen velger å inngå avtale med en annen revisor ved å sette revisjonstjenestene ut på anbud. I en anbudskonkurranse står kommunens nåværende revisor fritt til å delta.

5 Valg av revisor

5.1 Innledning

Følgende stegvise prosess må gjennomføres ved skifte av revisjonsordning i samsvar med sekretariatets anbefaling om å inngå avtale med en annen revisor (kjøp av revisjonstjenester):

- 1) Innstille til kommunestyret om ny revisjonsordning – Kontrollutvalget
- 2) Fatte vedtak om ny revisjonsordning – Kommunestyret
- 3) Fatte vedtak om oppsigelse av deltakelse i KomRev Nord IKS – Kommunestyret
- 4) Gjennomføre konkurranse om anskaffelse av revisjonstjenester – KU-sekretariatet
- 5) Innstille til KS om valg av revisor – Kontrollutvalget
- 6) Fatte vedtak om valg av revisor – Kommunestyret
- 7) Si opp kommunens deltakelse i KomRev Nord IKS – Kommunestyret

5.2 Uttreden av Komrev Nord IKS

Ved en eventuell beslutning om skifte av revisjonsordning/revisor må det skje en oppsigelse av deltakerforholdet i KomRev Nord IKS. I selskapsavtalens § 22 står det at oppsigelse må varsles minimum ett år før uttredelse.

Ved en deltakers uttreden skal det beregnes en utløsningssum. Det framgår av selskapsavtalen at deltaker skal tilbakebetales sin andel av egenkapitalen på uttredelsestidspunktet – jf. selskapsavtalen § 5. Deltakeren må på den andre siden gjøre opp sin andel av fremtidige pensjonsforpliktelser⁹ på uttredelsestidspunktet. Denne forpliktelsen beregnes av aktuar tilknyttet selskapets pensjonsselskap.

Ifølge selskapsavtalen har Hammerfest kommune en eierandel på 2,5 % i KomRev Nord. Fra kommunen har vi fått opplyst at de er fakturert med kr 200 000 i egenkapitalinnskudd. I selskapsavtalen og selskapets årsregnskap for 2023 er det opplysninger om samlet egenkapitalinnskudd, men tallene samsvarer ikke. Basert på disse tallene utgjør Hammerfest kommunes andel enten i overkant eller underkant av kr 200 000. Vi legger til grunn at kommunens innskudd er kr 200 000.

Vi har videre fått opplyst at engangspremie til sikringsordningen ved eventuell avvikling av KomRev Nord IKS beløper seg til kr 35 601 115 per 1.1.2024.

Vi kan dermed gjøre følgende beregning av utløsningssum dersom uttredelse hadde vært 1.1.2024:

Tilbakebetaling av innskudd:		200 000
- Andel av framtidige pensjonsforpliktelser:	$35\,601\,115 \cdot 2,5\% =$	890 028
= Å betale ved uttreden per 1.1.2024:		690 028

Det må regnes med at pensjonsforpliktelsene øker fram til faktisk uttredelsestidspunkt.

5.3 Gjennomføring av konkurranse om anskaffelse av revisjonstjenester

Før det skjer en anbudsutlysning må noen forhold avklares. Det første er om kommunen skal velge en alminnelig avtale med fast årlig honorar (fastprisavtale) eller en rammeavtale. Som nevnt

⁹ For virksomheter som er tilsluttet avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter (overføringsavtalen), skal det i forbindelse med avvikling kreves en engangspremie for forventede framtidige tilleggspremie (§ 9, 3 ledd) til sikringsordningen. Dette skal dekke framtidige G-reguleringer, mulig uttak av pensjon etter 85 års regelen, AFP fra 65 år eller andre mulige utslag av regelverket for offentlige tjenestepensjoner under overføringsavtalen.

tidligere er det forhold ved de to revisjonsoppgavene regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll som gjør førstnevnte egnet for fastprisavtale og sistnevnte egnet for rammeavtale. Vi foreslår at det gjennomføres konkurranse i tråd med dette.

Videre er det spørsmål om avtalens varighet. For å redusere transaksjonskostnadene og gjøre det mer attraktivt for revisorer å delta i konkurransen, bør avtalen ha så lang varighet som regelverket tillater. Rammeavtaler kan i utgangspunktet være på høyst fire år. På den andre siden har Hammerfest kommune ingen erfaring med å kjøpe revisjonstjenester og bruke privat revisor, noe som trekker i retning av kontrakt med kortere varighet, i tilfelle løsningen ikke fungerer som forventet. En kontrakt på to års varighet med opsjon på ytterligere to år framstår da som et godt kompromiss.

Før konkurransen lyses ut må det utarbeides nødvendige konkurransedokumenter. Dette kan omfatte blant annet følgende dokumenter:

- Konkurransesgrunnlag
- Kravspesifikasjon regnskapsrevisjon
- Kravspesifikasjon forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Avtaleutkast – Regnskapsrevisjon
- Avtaleutkast – Rammeavtale forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Avtaleutkast – Levering av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (avrop på rammeavtale)

Sekretariatet vil utarbeide konkurransedokumentene og legge disse fram for kontrollutvalget for godkjenning. Når kontrollutvalget har behandlet konkurransedokumentene vil sekretariatet kunngjøre konkurransen. Det settes en frist for å levere tilbud, og når tilbudsfristen er utløpt gjennomgås tilbudene fra leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene. Tilbudene vurderes opp mot hverandre på grunnlag av hvordan de scorer på tildelingskriteriene. Leverandøren som samlet har best score vil sekretariatet foreslå blir leverandøren kontrollutvalget innstiller som kommunens revisor. Kontrollutvalget vedtar en innstilling om valg av revisor til kommunestyret og kommunestyret fatter det endelige valget av revisor.

5.4 Overgangen mellom nåværende og ny revisor

Det er viktig at skiftet av revisor skjer på en slik måte at kommunen ikke blir uten revisjon en periode. Det er trolig mest hensiktsmessig at uttreden av KomRev Nord skjer ved fristen for å avgi revisjonsberetning – 30. juni. Da blir det overlapp med tiltredende revisor, som må påbegynne sitt arbeid med kontroll av inneværende regnskapsår før forholdet til KomRev Nord avsluttes. Det bør også påses at forvaltningsrevisjoner som må anses å være betalt for blir levert, selv om dette skjer etter kommunens uttreden av KomRev Nord.

5.5 Tidslinje

Vi ser for oss følgende tidslinje for prosessen med skifte av revisjonsordning og revisor:

Handling	Tidspunkt/periode
Kontrollutvalgets behandling av ny revisjonsordning – innstilling til KS	2. kvartal 2024

Kommunestyrets behandling av KUs innstilling om ny revisjonsordning	3. kvartal 2024
Vedtak om uttredelse av KomRev Nord IKS	3. kvartal 2024
Utarbeidelse og KU-behandling av konkurransedokumenter – anskaffelse av revisjonstjenester	3. kvartal 2024
Utlysning av konkurranse om anskaffelse av revisjonstjenester	4. kvartal 2024
Behandling av anbud/valg av leverandør	1. kvartal 2025
Kontrollutvalgets behandling av valg av leverandør/revisor – innstilling til KS	1. kvartal 2025
Kommunestyrets behandling av valg av revisor/leverandør	2. kvartal 2025
Varsel om uttredelse av KomRev Nord IKS sendes	2. kvartal 2025
Uttredelse av KomRev Nord IKS	30.06.2026
Formell tiltredelse av ny revisor	01.07.2026
Første regnskapsår som kontrolleres av ny revisor	2026

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01340

Sak 29/24

PROSESSMØTE 2 - ARBEIDET MED PLANER FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2025-2028

Saksdokumenter:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering – Grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028 – Hammerfest kommune

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til arbeidet med utarbeiding av paner for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

Kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i Plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028:

2025	2026	2027	2028
1.Hjemmetjenesten	3.Pleie og omsorg-Institusjon	5.Grunnskole	7.Klima og natur-vernede områder
2.Hammerfest Havn KF	4.Økonomi	6.Bemannning og sykefravær	

Kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i Plan for eierskapskontroll 2025-2028:

2025	2026	2027	2028
			8.Hammerfest Energi AS

Kontrollutvalget ber sekretariatet fremme sak til kontrollutvalget med forslag til planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

Kontrollutvalget behandler sak med innstilling til kommunestyret på et møtetidspunkt som gir kommunestyret anledning til å behandle de to planene innen utgangen av 2024.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune vedtok i sak 41/23 å igangsette risiko- og vesentlighetsvurdering i forbindelse med utarbeidelse av planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

I prosessmøte 1 ga kontrollutvalget innspill til risikoer/områder innenfor kommunen sine ansvarsområder og selskaper, som kommunen har eierinteresser i, basert på egne erfaringer og fra arbeidet i kontrollutvalget.

Sekretariatet viser til vedlagte risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028 i Hammerfest kommune.

I prosessmøte 2 skal kontrollutvalget prioritere hvilke områder/tema som skal tas med i utvalgets forslag til planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028. Dette skal kontrollutvalget i utgangspunktet gjøre på grunnlag av vedlagte risiko- og vesentlighetsvurdering.

I et tredje møte skal kontrollutvalget vedta sin innstilling til planer til kommunestyret.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til vedlagte risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028 i Hammerfest kommune.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i Plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028:

2025	2026	2027	2028
1.Hjemmetjenesten	3.Pleie og omsorg-Institusjon	5.Grunnskole	7.Klima og natur-vernede områder
2.Hammerfest Havn KF	4.Økonomi	6.Bemannings og sykefravær	

Sekretariatet tilrår videre at kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i Plan for eierskapskontroll 2025-2028:

2025	2026	2027	2028
			8.Hammerfest Energi AS

Som ledd i det videre arbeidet tilrår sekretariatet at kontrollutvalget ber sekretariatet fremme sak til kontrollutvalget med forslag til planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

Sekretariatet tilrår også at kontrollutvalget behandler sak med innstilling til kommunestyret på et møtetidspunkt som gir kommunestyret anledning til å behandle de to planene innen utgangen av 2024.

Mai 2024

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2025-2028

HAMMERFEST KOMMUNE

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
Postboks 80 ,9501 ALTA
post@kusek.no
www.kusek.no

INNHOUDSFORTEGNELSE

FORORD	3
1. INNLEDNING	4
1.1 BAKGRUNN OG HENSIKT MED RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING	4
1.2 ELEMENTER I RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGEN	5
1.3 DATAINNSAMLING	8
1.4 DATAGRUNNLAG	9
2. GENERELT OM KOMMUNEN	10
2.1 POLITISK OG ADMINISTRATIV ORGANISERING	10
2.2 ANTALL ANSATTE	11
2.3 FINANSIELLE NØKKELTALL	11
2.4 BEFOLKNINGSUTVIKLING	13
2.5 SELSKAPER OG EIERSKAP	13
3. VALG AV RISIKOOMRÅDER.....	14
3.1 KOMMUNEBAROMETERET	14
3.2 ANDRE OMRÅDER MED MULIG RISIKO	24
3.3 ANDRE INNSPILL	25
3.4 PRIORITERTE OMRÅDER FOR RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING.....	27
4. FORVALTNINGSREVISJON -ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET.....	28
4.1 SEKTOROVERGRIPENDE FUNKSJONER (ORGANISASJON OG UTVIKLING).....	28
4.2 OPPVEKST OG KULTUR.....	30
4.3 HELSE OG OMSORG	35
4.4 SAMFUNN, SAMFUNNSUTVIKLING, NÆRING, NATUR OG MILJØ	40
5. FORVALTNINGSREVISJON -ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS FORETAK OG SELSKAPER ...	43
5.1 KOMMUNALE FORETAK.....	43
6. EIERSKAPSKONTROLLER-ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS UTØVELSE AV EIERINTERESSER	45
7. GJENNOMFØRTE OG FORVALTNINGSREVISJONER, EIERSKAPSKONTROLLER OG STATLIGE TILSYN	48
7.1 GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER 2020-2024	48
7.2 PRIORITERTE OG IKKE GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONER I PERIODEN 2021-2024	49
7.3 VARSLEDE STATLIGE TILSYN	50
8. FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER.....	52
8.1 I PRIORITERT REKKEFØLGE	52

FORORD

Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er utarbeidet av Kusek IKS på oppdrag for kontrollutvalget i Hammerfest kommune. Dokumentet danner grunnlaget for henholdsvis plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Planene vedtas av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

25. mars 2024

Kusek IKS

Kate M. Larsen

Tom Øyvind Heitmann

Daglig leder/prosjektleder

Seniorrådgiver

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og hensikt med risiko og vesentlighetsvurdering

I forbindelse med bestilling fra kontrollutvalget i møte 28.11.2023, sak 41/23 har Kusek IKS gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering av Hammerfest kommune sin virksomhet og i selskaper der kommunen har eierinteresser. Formålet med ROV-vurderingene har vært å skaffe relevant informasjon om de delene av virksomhetene i kommunen og selskapene der kommunen har eierinteresser som det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

ROV-vurderingene er systematisert og fremstilt i dette dokumentet på et overordnet nivå. ROV-vurderingene danner grunnlaget for kontrollutvalget sitt arbeid med planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for denne planperioden.

Kontrollutvalget er pålagt å utarbeide slike planer.¹ Planene skal vedtas av kommunestyret. Kommunestyret *kan delegere* til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som Kusek IKS legger til grunne er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, det kan være kommuneloven, aksjeloven, lov om interkommunale selskaper, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer. Fokus i en forvaltningsrevisjon av selskapet er på selve selskapet, om det drives i samsvar med kommunestyret sine vedtak og betingelser, og om det drives i samsvar med lover og regler samt på en økonomisk forsvarlig måte.

I kommunelovens bestemmelser om egenkontroll framgår det at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide henholdsvis en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner, og en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

I kapittel 2 presenteres kommunens organisasjon og nøkkeltall. I kapittel 3 gjøres det rede for valg av tema/områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av. Den konkrete vurderingen presenteres i kapittel 4-6. I kapittel 7 er det en oversikt over gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, samt statlige tilsyn. I kapittel 8 er det forslag til kommende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

¹ Kommuneloven § 23-2 første ledd.

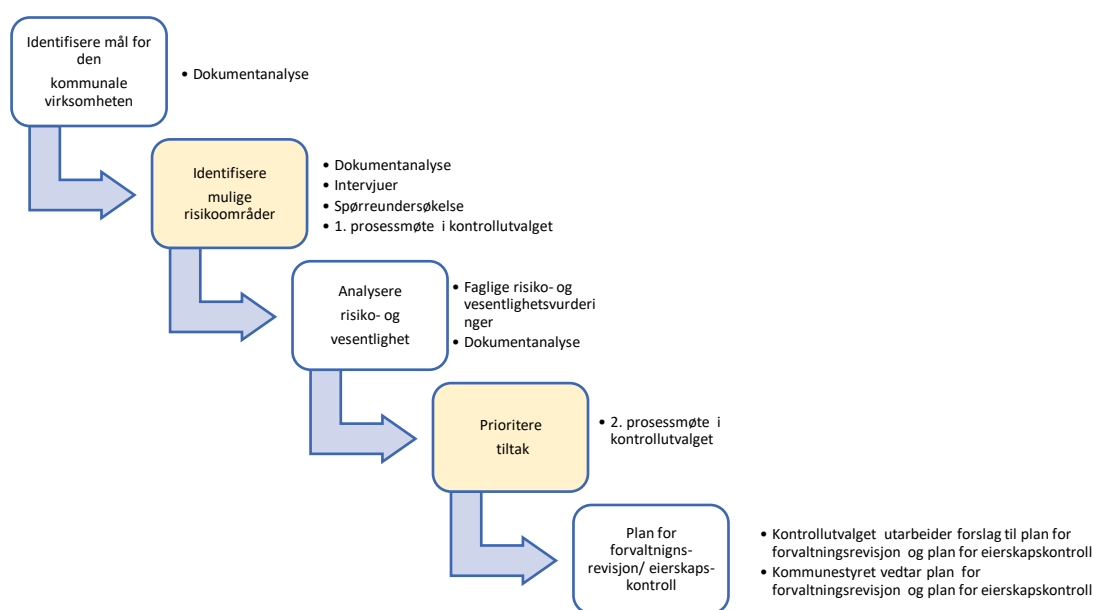
1.2 Elementer i risiko- og vesentlighetsvurderingen

Risiko- og vesentlighetsvurderingene som gjøres, er inspirert av COSO-rammeverket. COSO - rammeverkene er utarbeidet med tanke på ledelse og styring i alle typer virksomheter, og kan anvendes både i privat og offentlig sektor.²

Elementer i risiko- og vesentlighetsvurderinger er følgende:

- Mål for kommunens virksomhet
- Risikofaktorer
- Risikovurderinger
- Vesentlighetsvurderinger
- Prioritering

Elementene inngår i den helhetlige planprosessen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og kan skisseres på denne måten:

Figur 1 Skisse for planprosess

1.2.1 Identifisering av mål for kommunens virksomhet

Kusek IKS har valgt å identifisere mål for kommunens virksomhet ut ifra følgende:

² Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - en frivillig organisasjon i privat sektor som har som formål å forbedre kvaliteten på finansiell rapportering gjennom fokus på etikk i forretningslivet, effektiv intern kontroll og corporate governance.

I 2004 la COSO fram et nytt rammeverk – Enterprise Risk Management (ERM) – Integrated Framework.

- Gjeldende lover og forskrifter (krav som er lovpålagt å levere til innbyggere kan forstås som mål for den kommunale virksomhet)
- Kommunale plandokumenter (mål oppnåelse)
- Vedtak og forutsetninger i kommunestyret
- Utnytte ressursene på best mulig måte i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv

Identifiserte mål behandles i kapittel 4 til 6.

1.2.2 Identifisering av risikofaktorer og risiko-områder

Utgangspunktet for risikovurderingene er uønskede hendelser/ mangler / avvik – risikofaktorer – som kan inntreffe og true måloppnåelsen i kommunen.

Uønskede hendelser kan blant annet inntreffe med hensyn til følgende områder:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet
- Måloppnåelse

I identifiseringen av risikoområder har Kusek IKS lagt følgende kriterier til grunn for valg av tema/områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av:

1. Kommunebarometeret – områdene hvor karaktersettingen indikerer at tilstanden ikke er tilfredsstillende
2. Andre temaer/områder med risiko for avvik, mangler eller uønskede hendelser
3. Temaer/områder foreslått av kontrollutvalg, folkevalgte, revisor eller andre

Identifisering av risikoområder behandles i kapittel 3.

1.2.3 Risikovurderinger

Risikovurderinger er sammensatt av tre ulike elementer, og vurderes i betydningen av de mulige framtidige hendelsene og sannsynlighet:

- Vurdering av konsekvens
- Vurdering av sannsynlighet
- Risikoreduserende tiltak

Vurdering av konsekvens

Med konsekvens menes den betydning det vil ha for kommunens måloppnåelse, dersom de ulike risikofaktorene inntreffer og som kan utgjøre en risiko for at kommunen ikke når sine mål.

Vurdering av sannsynlighet

Med dette menes sannsynlighet for at en risikofaktor kan inntreffe. Ved vurdering av sannsynlighet er det tatt utgangspunkt i tidligere hendelser og endringer i omgivelsene som kan ha påvirkning for sannsynligheten.

Risikoreduserende tiltak

Risikoreduserende tiltak er eventuelle tiltak som kommunens ledelse har iverksatt for å redusere muligheten for at måloppnåelse ikke inntreffer, og som reduserer virkningene dersom risikofaktorene likevel slår til. På et overordnet nivå er det kartlagt hvilke tiltak som er etablert i kommunen og vurdert i hvor stor grad disse har risikoreduserende effekt, sett mot konsekvens av og sannsynlighet for at uønskede hendelser inntreffer.

Risikovurderinger beskrives i kapittel 4 til 6.

1.2.4 Vesentlighetsvurderinger

Vesentlighetsvurderinger innebærer en samlet vurdering av alvorsgraden som den enkelte faktor representerer i forhold til måloppnåelse. Aktører med ulikt ståsted kan ha svært ulik oppfatning av hva som er vesentlig.

Vesentlighet vurderes ut fra ulike perspektiv:

Fra brukerperspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentlig.

Fra medarbeiderperspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentlig.

Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til samfunnet og miljøet, herunder omdømme.

Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av tjenesteområdets driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter, samt forskjeller i forhold til sammenlignbare kommuner med mer.

Fra et organisatorisk perspektiv, vurdert ut ifra elementer som styring, kontroll, ledelse og rapportering.

Fra et politisk perspektiv, vurdert ut ifra ulike tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgte perspektiv (oppfatning av vesentlighet kan variere mellom politiske grupperinger)

Vesentlighetsvurderinger beskrives i kapittel 4 til 6.

1.2.5 Prioritering av risiko-områder

Prioriteringen av risiko-områder gjøres ut fra trafikklysmodellen etter en faglig-/skjønnsmessig vurdering, og brukes som et utgangspunkt til prioritering av tiltak.

	Høy	På områder som er merket rødt mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være høy risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.
	Middels	På områder som er merket gult mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være middels risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.
	Lav	På områder som er merket grønt mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være lav risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.

Figur 2 Trafikklysmodell

1.3 Datainnsamling

Statistikk og diverse målinger

Offentlig statistikk er hentet fra offentlige tilgjengelige databaser som for eksempel KOSTRA, kommunebarometer, åpenhetsindeksen, effektivitetsanalysen, kommunetesten og KS sin statistikk om sykefravær.

Statistikk gir mulighet for å sammenligne tall som gjelder for Hammerfest kommune med andre kommuner av tilsvarende størrelse og økonomiske rammebetingelser.

Kommunale dokumenter

Dokumentene som er gjennomgått er i hovedsak informasjon fra Hammerfest kommunes hjemmeside, herunder årsrapporter, budsjett og handlingsprogram.

Intervju og innspill

I prosessmøtene til kontrollutvalget kan for eksempel ordfører, gruppeledere, kommunedirektør, andre administrative ledere, tillitsvalgte, mv. inviteres til møtene. De inviterte får tilsendt forrige ROV og spørsmål til forberedelse før møtet. Spørsmål kan blant annet være:

- På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
- På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Det kan også være aktuelt å gjennomføres intervju runder/spørreundersøkelser.

Kontrollutvalg

Det er gjennomført prosessmøter hvor kontrollutvalget har drøftet valg av områder/tema for risiko- og vesentlighetsvurderinger som tas med i de videre vurderinger.

Kontrollutvalget diskutere informasjonen som kommer frem under prosessmøtene og informasjonen systematiseres ved hjelp av trafikklys-modellen. Kontrollutvalget prioriterer tema/områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunens revisor

Kommunens revisor sine løpende rapporteringer til kontrollutvalget tas med i vurderingene samt konkrete innspill på områder de anser det kan være risiko på.

1.4 Datagrunnlag

I arbeidet med innhenting av informasjon har Kusek IKS blant annet sett til følgende kilder:

- Årsrapporter og årsregnskap
- Årsbudsjett og økonomiplaner
- Kommuneplanens samfunnsdel og planstrategier
- Fag- og temaplaner (for eksempel kompetanseplan)
- Kommunedelplaner
- Retningslinjer og reglement
- Eierskapsmelding
- Protokoller fra møter i kommunestyret
- Drøfting i kontrollutvalg/intervju/spørreundersøkelser
- Offentlig statistikk
- Kommunebarometeret
- Statsforvalterens kommunebilde med analyse av den enkelt kommune
- Tidligere gjennomførte revisjoner
- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller
- Sekretariatets generelle kjennskap til kommunen og erfaring på områdene
- Saker i media
- Kommunens hjemmeside
- Relevant lovverk
- Statlige tilsyn

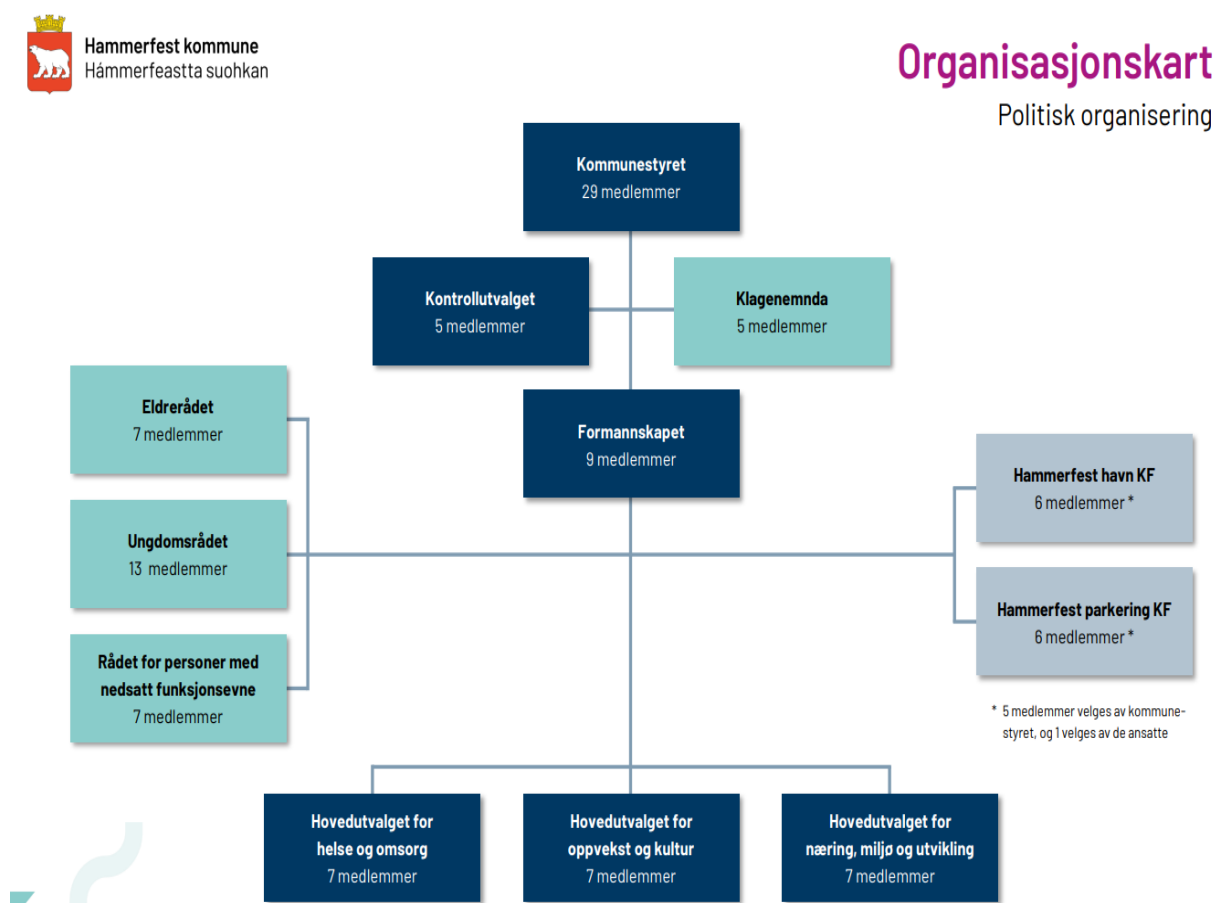
2. GENERELT OM KOMMUNEN

Her presenteres generell informasjon om kommunen, analysedelen er i kapittel 4.

2.1 Politisk og administrativ organisering

Hammerfest kommune styres etter formannskapsmodellen, som for øvrig er den mest vanlige modellen i kommunene. Dette innebærer at formannskapet som utøvende politisk organ velges av kommunestyret etter partienes forholdsmessige representasjon i kommunestyret. Delegasjon til formannskap, utvalg, råd og nemnder er gitt i kommunens delegasjonsreglement.

2.1.1 Organisasjonskartet politisk organisering

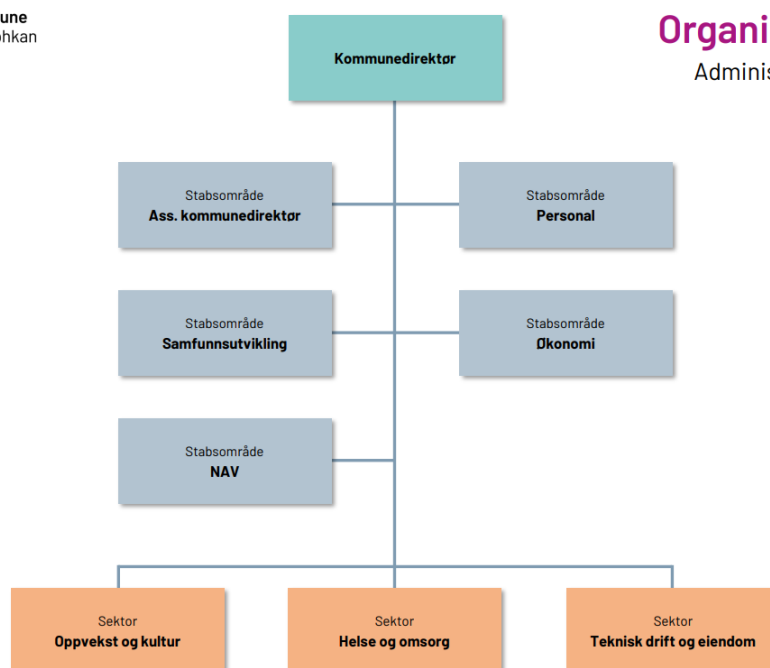
Figur 3 Organisasjonskart Politisk-Kilde: Hammerfest kommune

2.1.2 Organisasjonskartet administrativ organisering

Organisasjonskart

Administrativ organisering

Figur 3.1 Administrativ organisering - Kilde: Hammerfest kommune

2.2 Antall ansatte

Sektor	Årsverk	% Kvinner	% Kv.lønn	Ansatte	% Kvinner	% Kv.lønn
Sentraladministrasjonen	95,8	54,6	110,7	102	56,9	100,9
Oppvekst og kultur	519,1	75,6	104,1	606	75,9	102,6
Helse og omsorg	478,1	78,6	80	616	76,9	88,3
Teknisk drift og eiendom	165,9	35,7	77,9	188	33,5	85,8
Kommunen 2022	1258,9	70,1	96	1512	63,9	95,5
Kommunen 2021	1272,9	71,2	96,7	1606	68,4	97,8
Kommunen 2020	1313,8	71,4	98	1614	71,9	95,9

Kilde: Årsrapport 2022

2.3 Finansielle nøkkeltall

Følgende økonomiske handlingsregler er vedtatt av kommunestyret i Hammerfest:³

- 1) Netto driftsresultat skal for alle regnskapsårene fremover minst utgjøre 6 % av brutto driftsinntekter.

³ Vedtatt av kommunestyret i sak 101/21 på møte 23.september 2021.(Årsrapport 2022 s.94)

- 2) Disposisjonsfond skal til enhver tid minst utgjøre 5-7 % av brutto driftsinntekter.
- 3) Innen 2035 skal samlet gjeld eksklusivt pensjonsforpliktelsen reduseres med kr. 1 milliard fra kr. 2,6 til 1,6 milliarder.
- 4) Sum av rente- og avdragsutgifter skal for hvert regnskapsår framover maksimalt utgjøre inntil 8% av brutto driftsinntekter.
- 5) Det avsettes minimum kr. 60 millioner hvert år som brukes som egenkapital ved fremtidige investeringer.

Handlingsregel for netto driftsresultat

Netto driftsresultat uttrykker andelen av årets driftsinntekter som ikke er blitt benyttet til dekning av årets driftsutgifter, og som derfor er avsatt til fond, til finansiering av investeringer, eller er ubrukt. Det er netto driftsresultat som er det viktigste måltallet for kommunene. Sammen med andre indikatorer brukes det til å analysere kommunens økonomi. Generelt er et godt netto driftsresultat en indikator på at kommunen har økonomisk handlefrihet.

Kommunestyret i Hammerfest har vedtatt at netto driftsresultat for alle regnskapsårene fremover minst skal utgjøre 6 % av brutto driftsinntekter. Hammerfest kommunes netto driftsresultat i 2022 var på 0,16 %, altså langt under kommunestyrets vedtatte måltall.

I kommunens årsrapport for 2022 sies det at netto driftsresultat i 2022 er «langt unna det anbefalte minstenivået på 2 % av brutto driftsinntekter».

Handlingsregel for disposisjonsfond

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon. Kommunen bør til enhver tid ha en "buffer" til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Kommunen vil automatisk sikre denne "bufferen" dersom store deler av et positivt netto driftsresultat årlig avsettes til disposisjonsfond. Når disposisjonsfondet har nådd en viss størrelse, kan fondet bidra til at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Kommunestyret i Hammerfest har vedtatt at kommunens disposisjonsfond til enhver tid minst skal utgjøre 5-7 % av brutto driftsinntekter. I kommunens årsrapport for 2022 framgår det at kommunens disposisjonsfond var på 6,5 % dette året. Dette er i tråd med kommunestyrets vedtatte måltall på minst 5-7 % av brutto driftsinntekter.

Handlingsregel for lånegjeld

Anbefaling fra teknisk beregningsutvalg er at netto lånegjeld ikke skal overstige 80 % av brutto driftsinntekter.

Kommunestyret i Hammerfest har ikke vedtatt et finansielt måltall (angitt i prosent) som sier noe om andelen netto lånegjeld sett i forhold til brutto driftsinntekter. Kommunestyret har imidlertid vedtatt at kommunens samlede gjeld eksklusivt pensjonsforpliktelsen skal reduseres med kr. 1 milliard, fra kr. 2,6 til kr 1,6 milliarder innen 2035.

KOSTRA-tall viser at kommunens netto lånegjeld var på om lag kr 2,8 milliarder i 2022, noe som utgjør en gjeldsgrad på 200 % av kommunens brutto driftsinntekter. I kommunens årsrapport framgår det imidlertid at kommunes gjeld var på om lag 2,6 milliarder i 2022. Til sammenlikning var kommunens netto lånegjeld kr 2,9 milliarder i 2021 (en gjeldsgrad på 199 %), og på om lag kr 2,7 milliarder i 2020 (en gjeldsgrad på 193 %). Hammerfest kommunes

gjeldsgrad har dermed i flere år vært over dobbelt så høy som den anbefalte gjeldsgrad i kommuner.

I kommunens årsrapport for 2022 sies de at kommunens lånegjeld «er svært høy og med de renteøkninger som har vært gir dette store økonomiske konsekvenser», samt at «i 2022 ga det en økning i renteutgifter på 16 mill». I årsrapporten sies det også at kommunes gjeldsnivå «plasserer Hammerfest kommune som den fjerde kommunen med mest gjeld per innbygger i Norge».

I kommunens årsrapport for 2022 sies det videre at kommunen vil oppnå kommunestyrets vedtatte mål for kommunens gjeldsgrad «så lenge investeringsnivået holder seg lavt».

2.4 Befolkningsutvikling

Folketallet per 3. kvartal 2023 er 11299⁴. Det er en nedgang fra 4. kvartal 2022.

	Befolkning ved utgangen av kvartalet		
	2021-K4	2022-K4	2023-K3
K-5603 Hammerfest - Hámmerfeasta	11274	11310	11299

Kilde: SSB tabell 01222

2.5 Selskaper og eierskap

Hammerfest kommune har to kommunale foretak:

Selskapsnavn	Selskapets formål
Hammerfest Havn KF	Drift av havn og kaianlegg
Datterselskap: Hammerfest Terminalen AS	Å erverve, eie, utvikle og forvalte fast eiendom i Hammerfest til industrielle logistikkformål.
Hammerfest Parkering KF	Parkeringsvirksomhet

Eierskap i følgende *heloffentlige* eide selskap:

Selskapsnavn	Selskapets formål	Eierandel
Interkommunalt Arkiv IKS (IKA FINNMARK IKS)	Arkiv	25%
Museene for kystkultur og gjenreising i Finnmark IKS	Museumstjenester	37,5%
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS (Kusek IKS)	Sekretariats-tjenester	33,3 %
Komrev Nord IKS	Revisjon	2,5 %

⁴ 01222: Befolkning og kvartalsvise endringer, etter region, statistikkvariabel og kvartal. Statistikkbanken (ssb.no)

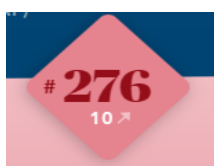
Vefik IKS Virksomhetsoverdragelse, men foretaket er ikke slettet i Foretaksregistret per april 2024	Revisjon	23 %
Finnmark ressurselskap AS	Renovasjons- tjenester	100 %
Hammerfest Energi Holding AS	Utvikle kostnadseffektiv energi løsninger	90%

Kilde: intern statistikk

3. VALG AV RISIKOOMRÅDER

3.1 Kommunebarometeret

Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres 356 kommunene etter 155 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer. Hammerfest kommune er rangert på plass:

Figur 4 Rangering av Hammerfest kommune i kommunebarometeret. Kilde Kommunalrapport

I de fleste tilfeller er målingene knyttet til kvalitet eller kapasitet på kommunens tjenestetilbud, men det kan også dreie seg om overgripende forhold som økonomisk tilstand og utvikling. Det er i den sammenheng naturlig å gjøre en nærmere vurdering av områdene hvor kommunen ifølge Kommunebarometeret presterer svakt, samt om det skal gjøres en risiko- og vesentlighetsvurdering av sektoren eller spesifikke deler av den.⁵ Kusek IKS presenterer i dette kapittelet og *prosessmøte 1 til kontrollutvalget* sektorene i sin helhet slik den er framstilt i Kommunebarometeret.

Kusek IKS anser i denne sammenhengen en **karakter lavere enn 3 som indikasjon på at kommunens prestasjon er utilfredsstillende**. Karakterer som er knyttet til mer generelle forhold i kommunen, og ikke nødvendigvis sier så mye om kvalitet eller kapasitet på kommunens tjenester (for eksempel kinobesøk per innbygger), er ikke vektlagt i risiko- og vesentlighetsvurdering.

⁵ I noen tilfeller har det ikke vært mulig å beregne nøkkeltall fordi det ikke er publisert tall av personvern hensyn eller fordi kommunen ikke har rapportert noen tall på området. På disse områdene er det ikke satt karakter.

3.1.1 Grunnskole

Tabell 1: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Grunnskole 203 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	2.19	2.1	1.86	2.9	2.91
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	3.08	3.07	3.06	3.85	3.04
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år		2.84	2.38	2.37	1.77
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³	3.48	3.47	3.44	3.88	3.87
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³	4.2	3.97	3.67	3.44	3.36
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³	4.47	3.87	3.36	3.07	2.98
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	3.31	3.41	2.56	2.74	4.78
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	3.08	5.24	4.6	4.48	4.27
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	3.15	3.44	4.59	3.55	4.13
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	4.34	5.67	4.47	2.84	4.15
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	3.17	3.44	3.56	3.33	2.7
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	3.29	3.4	3.7	3.55	4.05
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	2.39	1.24	3.59	3.51	1.5
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	3.14	3.12	3.29	3.88	4.36
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	3.26	3.28	3.44	4.25	4.7
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	3.11	3.23	3.44	3.69	3.82
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	2.19	1.44	1.6	2.11	1.84
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	2.38	2.52	1.98	2.13	2.16
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	1.89	1.98	1	1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer lavt på grunnskolepoeng, andel elever på laveste mestringsnivå på 9. trinn, trivsel på 7. trinn, fysisk aktivitet, og andel elever som får leksehjelp på 1.-10. trinn.

Kusek IKS vurdering

Det er gjennomført forvaltningsrevisjon i perioden 2021-2022, *Mobbing i Grunnskole* både for tidligere Hammerfest kommune og Kvalsund kommune. I tillegg er det i inneværende planperiode foreslått, men ikke gjennomført forvaltningsrevisjon av Fuglenes skole. Det er gjennomført statlig tilsyn på Breilia Ungdomsskole i 2020 som konkluderte med flere avvik. Det har i 2023 vært flere henvendelser til kontrollutvalget vedrørende blant annet skolemiljø, kompetanse, språkopplæring og aktivitetsplikt.

Vi ser det derfor som nødvendig å gjennomføre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.2 Pleie og omsorg

Tabell 2: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Pleie og omsorg 320 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	2.34	2.08	1.05	1	1.39
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	4.14	4.17	3.71	4.56	4.21
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	3.18	3.52	3.4	3.07	3.19
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	2.93	2.42	2.33	2.55	2.5
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	3.83	3.71	3.65	3.78	3.76
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	2.41	2.81	2.14	1.56	1.28
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	3.29	3.32	3.03	3.07	2.86
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁶					
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	1.81	1	1	1	1
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	2.34	1.71	3.59	3.7	2.78
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager	2.31	2.64	3.16	2.09	2.66
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	1	3.31	3.32	3.85	4.18
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	4.11	4.78	4.04	3.86	3.8
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år			1.18	2.01	
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	3.85	3.77	3.66	3.78	3.67
PO16 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	3.82	3.62	3.74	4.02	3.43
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	2.81	2.59	3.4	3.35	3.23
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	2.82	2.74	2.86	2.77	3.04
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	3.94	3.83	4.25	4.18	3.9

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer spesielt lavt på andel ansatte med fagutdanning, andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold, tid med fysioterapeut på sykehjem, andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc, rehabiliteringsplasser. Kommunen scorer også lavt på gjennomsnittlig antall timer i hjemmesykepleie i uka og iverksettelse av vedtak om hjemmetjenester. Tall fra Kommunebarometeret viser at Hammerfest kommune i 2023 har til dels lav score og rangeres på 320 plass av 430 for pleie og omsorg.

I den statlige Effektivitetsanalysen 2021-2022⁶ for pleie og omsorg scorer Hammerfest kommune 52 poeng av maksimalt 100 poeng (høyeste score). Dette er litt lavere enn gjennomsnittet for kommunene i Vest-Finnmark.

Kusek IKS vurdering

Hammerfest kommunes karakterer innenfor pleie- og omsorgssektoren er gjennomgående lave, spesielt på hjemmebasert hjelp, fagkompetanse og rehabiliteringsplasser. I innspillsrunden nevnes særskilt Kokelv bo og servicesenter, nedbemanner og tilnærmet ikke brukere/pasienter igjen på avdelingen.

Vi finner grunn til å gjøre en nærmere risiko- og vesentlighetsvurdering av tjenesteområdet.

⁶ Effektivitet i kommunene - regjeringen.no

3.1.3 Barnevern

Tabell 3: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Barnevern 115 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	3.61	3.79	3.49	3.49	3.66
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	6	6	6	6	4.57
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	4.34	5.11	6	6	5.58
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem					
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	3.62	3.43	3.82	3.51	3.57
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	4.43	4.48	4.69	3.43	1
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	3.47	6	6	6	6
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	5.44	6	5.1	4.53	3.72
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	5.19	6	5.85	5.85	6
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	3.72	5.08	5.31	5.42	5.19
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	3.05	3.19	3.44	3.17	2.23
BV13 Hvor mange av de siste fire årene har kommunen hatt brukerundersøkelse i barnevernet?	4.38	4.4	4.37	4.33	3.4

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer gjennomsnittlig høyt på barnevern. Der kommunen har lavt score er på barn med undersøkelse eller tiltak sett i forhold til årsverk.

Kusek IKS vurdering

I innspillsrunden har kontrollutvalget særskilt nevnt barneverntjenesten ut fra direkte henvendelser til kontrollutvalgsleder. Henvendelsen retter seg mot rutiner/prosedyrer for å hente ut barn av hjemme/skole. Akutt plasseringer/fosterhjem/beredskapshjem sorterer under den statlige delen, Bufdir, og fosterhjemstjenesten bistår kommunene. Her kan det være naturlig å følge opp innspillet med å invitere barneverntjenesten til å orientere om tjenesten og ut fra dette vurdere om område bør prioriteres inn i kommende plan. I forslag til planlagte forvaltningsprosjekt vil det være mulig å gjøre endringer i prioriteringen både i forbindelse med behandling av plan og for øvrig i perioden dersom det er behov for det.

Hammerfest kommune har svært gode karakterer på barneverntjenesten. I tillegg er det gjennomført statlig tilsyn på området i inneværende planperiode. Vi vil derfor ikke gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.4 Barnehage

Tabell 4: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Barnehage 9 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	3.88	3.91	3.78	4.15	4.73
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	3.63	3.22	3.64	3.96	3.82
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	2.7	1.75	3.64	6	6
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	2.91	1	1	2.79	2.88
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	3.34	1.95	3.38	3.66	3.92
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	3.17	2.49	3.02	2.97	3.21
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	4.13	3.73	3.89	4.16	3.91
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	3.25	3.58	3.35	3.69	3.62
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	3.13	3.41	3.12	3.54	3.59
BH10 Antall barn per barnehage	3.49	3.44	3.94	4.17	4.48
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	2.8	2.52	2.53	3.02	3.56
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	3.53	3.55	3.62	3.61	3.6
BH13 Andel 1-5-åringer med barnehageplass	3.49	3.66	3.58	3.67	3.69

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer svært godt på området.

Kusek IKS vurdering

Det har vært en del medieoppslag vedørende mangel på personell og at barnehagene har måttet stenge på grunn av mangel på folk ved sykdom, spesielt Kvalsund og Rypefjord barnehage. Svært høye karakter på sentrale nøkkeltall tilsier at barnehagen ikke bør ses nærmere på, samt at kommunen har signalisert at barnehagestrukturen skal omorganiseres, og det jobbes aktivt med tiltak for å forbedre bemanningssituasjonen i barnehagene. I budsjettet som ble vedtatt 14. desember inneholder flere tiltak for å bidra til å forbedre situasjonen. Dette var:

- 80/100 prosjekt, jobbe 80 % med 100 % lønn, i Kvalsund barnehage, som over lang tid har hatt svært store bemanningsutfordringer.
- Lønnsløft for alle ansatte i barnehagene, for å gjøre jobbene mer attraktive i et presset arbeidsmarked.
- Opprettelse av 10 faste stillinger som fastvikarer og for å styrke grunnbemanning.

Vi vil derfor ikke gjøre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av barnehagetjenesten.

3.1.5 Helse

Tabell 5: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Helse 168 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	3.8	3.8	3.71	3.93	3.65
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	1.55	2.96	2.02	1.4	1
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	1	3.5	4.67	4.61	4.89
HE04 Andel ledige listeplasser	1	1.23	1.95	1.07	1.44
HE05 Andel helsepsykeleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	3.61	3.58	3.4	3.19	3.35
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	1.39	1.36	1.15	1.15	1.09
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte			1.31	2.11	2.02
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ¹⁰	3.33	3.43	3.11	3.15	2.68
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår		6	6	6	5.01
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	3.11	3.39	3.22	3.53	3.34
HE11 Vaksine, 2-åringer	4.51	4.01	3.59	3.44	3.44
HE12 Vaksine, 9-åringer	4.93	4.88	5.02	4.71	4.07
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ¹¹	2.55	2.62	2.66	2.55	
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	2.3	2.28	2.26	2.24	2.28

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer jevnt over godt på helse. Unntakene er andel av fastlegelistene som er åpen og ledige listeplasser. I tillegg er det mangel på psykiatriske sykepleiere, årsverk til jordmødre samt lav score på forebyggende tiltak (netto utgift).

Kusek IKS vurdering

Karakterene på helse-området i Hammerfest kommune indikerer at tilstanden er jevnt over tilfredsstillende. Legetjenesten er foreslått som forvaltningsrevisjonsprosjekt i innværende planperiode, men ikke gjennomført. Kommunebarometeret viser at legetjenesten scorer jevnt over godt og planlagte prosjekt bør derav ikke videreføres inn i neste planperiode. Det er gjennomført forvaltningsrevisjon av området rus og psykiatri der blant annet mangel på ROP-sykepleiere er kartlagt og det er skissert tiltak for å rekruttere psykiatriske sykepleiere.

I innspillsrunden er det fra kontrollutvalget særskilt nevnt tjenesten for funksjonshemmede (TFF). Området tas med inn under analysen av pleie og omsorg, og at det innenfor området også spisses mot nevnte tjeneste både under hjemmetjenesten og institusjoner.

Vi ser det derfor ikke som nødvendig å gjennomføre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.6 Sosialtjenesten

Tabell 6: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Sosialtjenesten 91 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	4.12	3.67	3.81	3.67	4.04
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	3.5	3.62	3.43	3.84	3.83
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	2.95	3.29	3.07	3.81	4.26
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹⁵					4.19
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	3.73	3.7	3.66	4.06	4.07
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	4.15	3.83	4.25	4.64	4.3
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	3.3	3.32	3.38	2.93	2.84
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	2.71	2.15	1.91	2.09	3.6
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	2.58	3.45	1.72	1.66	1
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	3.68	3.38	3.53	4.79	3.92
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad			1	1	

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer jevnt over godt på sosialtjenesten. Unntakene er svak karakter på årsverk til økonomisk rådgivning.

Kusek IKS vurdering

Den svake karakteren på årsverk til økonomisk rådgivning sett opp imot utviklingen i samfunnet generelt, tilsier en økt etterspørsel etter økonomisk rådgivning. Det er varslet statlig tilsyn på Nav-Økonomisk rådgivning i 2024. Samlet sett anser vi derfor at det ikke er nødvendig å gjennomføre en risiko- og vesentlighetsvurdering av det spesifikke området for økonomisk rådgivning.

3.1.7 Kultur

Tabell 7: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Kultur 43 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
KUL01 Besøk i folkebibliotek per innbygger	3.56	3.51	3.51	3.55	3.52
KUL02 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ¹⁹	3.73	3.52	3.54	1.32	3.53
KUL03 Utlån per innbygger	2.63	3.08	2.5	2.24	2.15
KUL04 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	3.95	3.82	3.78	3.87	3.99
KUL05 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	4.07	3.74	6	3.68	3.7
KUL06 Kinobesøk per innbygger	4.11	4.03	3.78	3.94	4.06
KUL07 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger ¹⁹	3.54	3.52	3.54	1.07	3.53
KUL08 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	3.04	3.33	3.26	3.29	3.4
KUL09 Antall timer i kulturskolen, per elev ¹⁹	3.04	3.11	2.49	3.13	3.73
KUL10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	3.36	3.39	3.6	2.19	2.19
KUL11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	2.65	3.23	2.04	2.85	3.07

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer jevnt over godt på kultur-sektoren.

Unntaket er kommunale fritidssenter, der årlige besøk er nedadgående. Dette er et område under ungdomstjenesten i Hammerfest kommune. Ungdata undersøkelsen fra 2021 viser at kun 14 % i Hammerfest deltar på organisert fritid i ungdomsklubb mot 26 % i landet for øvrig.

Kusek IKS vurdering

I budsjett for 2024 er det signalisert en økning i budsjett rammen for ungdomstjenesten etter en del medieoppslag om fjerning av stillingen som utekontakt. I kommunestyremøte i desember 2023 ble vedtaket om å trekke en stilling fra ungdomstjenesten reversert. I tillegg får de nå ansette nytt personell.⁷ Vi vil derfor ikke gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av ungdomstjenesten.

3.1.8 Klima og natur

Tabell 8: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Klima og natur 68 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
KLNO1 Formålsbygg, energibruk per kvm	3.5	3.7	3.81	3.33	2.92
KLNO2 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ²⁷	3.04	3.46	5.42	6	6
KLNO3 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ²⁷	3.23		3.42	3.15	3.35
KLNO4 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra Klimasats ²⁸	2.97	2.66			
KLNO5 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb.	1.39	1.88	2.01	2.23	1.96
KLNO6 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	2.07	2.52	3.01	2.01	2.03
KLNO7 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	3.23	3.93	2.22	2.36	2.63
KLNO8 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand ²⁹	4.95	4.95	4.95	4.95	4.95
KLNO9 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial ²⁹	4.24	4.24	4.24	4.24	4.24
KLNO10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ³⁰	5.31	5.32		2.09	4.4
KLNO11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ³¹		4.86	3.55	4.42	4.07
KLNO12 Vernet areal km2 på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ³²			1.78	1.78	1.77
KLNO13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	6	6	5.98	5.88	5.83
KLNO14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	3.49	3.49	3.28	3.28	3.28
KLNO15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	3.65	3.26	2.51	2.03	2.22

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer lavt på ladepunkter for elbiler, sykkelstier, gjenvinning av husholdningsavfall og vernet areal.

Kusek IKS vurdering

På området klima, miljø og energi er det gjennomført forvaltningsrevisjon i 2023, men Hammerfest kommunen har svært lav karakter på sentrale nøkkeltall som vernet areal og dette tilsier at dette området bør ses nærmere på, ut fra et perspektiv som ivaretar både kulturelle og økologiske hensyn. Vi vil derfor gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av vernet området spesielt rettet mot om arealbruk i vernede områder og jf. 3.1.9 Saksbehandling andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner i Kvalsund.

⁷ Budsjett 2024, Bootleg | Nå kan de ansette igjen: – Har vært en tøff høst (hammerfestingen.no)

3.1.9 Saksbehandling

Tabell 9: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Saksbehandling 27 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	4.2	3.28	3.5	4.91	4.04
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	3.97	3.44	3.5	4.05	4.33
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	3.11	4.09	3.4	3.93	3.45
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn	2.12	3.51	2.18	1.66	3.51
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	4.33	4.39	4.59	4.45	4.45
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan		4.63	1	1	4.91
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner		1	1	3.76	1
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	4.58	4.46	4.67	4.73	4.82

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune har jevnt over gode karakterer på området. Unntaket er andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner i Kvalsund.

Kusek IKS vurdering

Karakterene på området indikerer en jevnt over tilfredsstillende tilstand på saksbehandlings-området foruten på innvilget byggesøknader i områder med restriksjoner. Vi ser det derfor som nødvendig å gjennomføre risiko- og vesentlighetsvurdering av det spesifikke området Kvalsund og dette tas inn under 3.1.8 Klima og natur.

3.1.10 Vann, avløp og renovasjon

Tabell 10: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Vann, avløp og renovasjon 286 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	4.13	4.34	4.77	5.24	5.54
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	6	1	6	3.56	5.25
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	6	1.02	6	3.44	6
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	6	1	5.54	5.65	4.22
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	5.59	1.02	1.3	1.26	1.31
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	3.52	5.45	1	3.4	3.38
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	3.55		2.47	1	1
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	3.03	2.38	3.5	3.62	3.56
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	3.15	3.03	3.19	3.22	3.18
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp	3.5	3.37	2.55	3.62	3.51
VA11 Alder på spillvannsnett	3.49	3.46	3.32	3.28	3.24
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekra	5.79		1.05	1.05	1.05
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett	3.08	4.37	3.25	4.73	3.5
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	3.32	6	3.48	6	3.24

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer jevnt over godt på dette området. Unntakene er områder tilhørende tidligere Kvalsund kommune vedrørende alder/kvalitet

på vannledningsnett. Det er foretatt oppgraderinger av nytt vannledningsnett i Kvalsund i 2023.⁸

Kusek IKS vurdering

Karakterene på området indikerer en jevnt over tilfredsstillende tilstand på området i Hammerfest kommune. Vi gjennomfører ikke en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av områdene.

3.1.11 Økonomi

Tabell 11: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Økonomi 331 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3.91	3.68	3.4	3.53	1.54
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	3.62	3.55	3.52	2.92	2.18
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4.03	3.87	3.68	3.61	2.56
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ⁴⁰	2.93	2.66	3.07	2.59	2.21
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	3.23	3.44	3.82	2.15	2.41
ØK06 Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	1	1	1	1	1
ØK07 Endring i netto renteesponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	3.69	3.37	3.64	3.27	4.38
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	1	1	2.33	2.76	1
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	2.68	2.71	2.85	2.9	2.77
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	3.88	3.65	3.75	3.67	3.42
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	4.26	4.16	4.12	3.37	3.24

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser særdeles lave karakterer på de fleste nøkkeltall. Unntakene er endring i renteesponert gjeld.

Kusek IKS vurdering

På dette området har det vært en betydelig svekkelse av tilstanden de siste årene. Hammerfest er i ROBEK som følge av:

- Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.
- Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.
- Årsregnskapet til kommunekassen er ikke vedtatt innen fristen 30. juni.

Vi mener derfor det er grunn til å gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

⁸ [økonomiplan-komprimert-2023-2026-formannskapetets-innstilling.pdf \(hammerfest.kommune.no\)](#)

3.1.12 Kostnadsnivå

Tabell 12: Kommunebarometeret, Hammerfest kommune, Kostnadsnivå 349 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2.84	2.67	2.54	1	2.64
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.12	3.04	2.69	2.86	1
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.4	3.38	3.24	3.43	3.43
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.38	3.42	3.07	3.2	3.23
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.12	3.06	1	1	2.4
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	1	1	1	2.83	2.66
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2.77	1	1	1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hammerfest kommune scorer lavt på flere områder.

Kusek IKS vurdering

Dette området er etter vårt syn lite hensiktsmessig å overføre direkte til en risiko- og vesentlighetsvurdering. Vi anser det mer formålstjenlig å trekke kostnadsnivået inn i vurderingen av risiko på de respektive tjenesteområdene.

3.2 Andre områder med mulig risiko

Andre områder med mulig risiko knyttet til blant annet sektorovergripende funksjoner og henvendelser til kontrollutvalget som er vurdert av Kusek IKS, og følgende områder og tema fremheves:

Område og tema	Aktuelt
Politisk og administrativ	X
Etikk	X
Styringssystemer og internkontroll	X
Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak	X
Arbeidsmiljø, HMS og sykefravær	X
Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging	X
Åpenhet, innsyn og informasjon – offentlighet	X

3.3 Andre innspill

3.3.1 Forslag fra kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune har flere forslag til områder det bør ses nærmere på. Kontrollutvalget peker på følgende områder:

Område og tema	Aktuelt	Vurderinger
Helse og omsorg:	Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)	Tas med inn i analysen og ved eventuelt gjennomføring av prosjekt så spisses det i problemstillingen mot denne tjenesten også, under tilpasset tilbud til ulike brukergrupper
	Kokelv bo og servicesenter	Tas med inn i analysen og ved eventuelt gjennomføring av prosjekt spisses problemstillingene til også å gjelde Kokelv bo og servicesenter
Oppvekst og kultur:	Barneverntjenesten	Tas ikke med inn i analysen, vurderinger er gjort under pkt 3.1.3, vi anbefaler først en orientering fra barneverntjenesten

3.3.2 Forslag fra revisor

Område og tema	Aktuelt	Observasjoner/vurderinger	
Helse og omsorg/pleie og omsorg (sykehjemstjenester, hjemmetjenester)	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet	

Barnehage	IA	Barnehagen er vurdert av sekretariatet til å ikke være aktuelt. Vurderinger er i kapittel 3 under barnehage	
Varsling	IA	Der er det vedtatt oppstart av prosjekt i nåværende periode	
Grunnskole – elevenes psykososiale skolemiljø	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet	
Grunnskole - spesialundervisning	IA	Hammerfest kommune scorer meget godt på området. Vurderes å ikke være aktuelt	
Oppfølging av politiske vedtak	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet i sektorovergripende funksjoner og tema	

3.3.3 Andre forslag

Ordfører og kommunedirektør har fått invitasjon til å komme med innspill innen 21. mars 2024, kommunedirektøren har den 3. april gitt følgende innspill på områder/temaer:

Forvaltningsrevisjon:

Område og tema	Aktuelt	Vurderinger
<i>Åpenhet og innsyn/offentlighet</i>	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet
<i>Økonomisk Internkontroll</i>	X	Uetisk atferd og korrupsjon: Temaet tas med inn under området.
<i>Forvaltning av startlån</i>	IA	Ordningen reguleres av Husbankens forskrift og retningslinjer for startlån. Før man kan søke om startlån fra kommunen må man ha vært i kontakt med bank for å avklare eventuelt banklån. Bankens vedtak må dokumenteres skriftlig. Det gjøres ikke øvrige vurderinger av sekretariatet.
<i>IKT-drift og sikkerhet</i>	X	Området tas med inn som risiko-område under Styringssystemer og internkontroll
<i>Eiendomsforvaltning/vedlikehold på boliger og formålsbygg</i>	X (IA)	Område er ikke vurdert i Hammerfest kommune av sekretariatet med er vurdert som risiko-område i Hammerfest Havn KF.
<i>Innkjøpsområdet</i>	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet

<i>Oppfølging av sårbare barn og unge, lavinntektsfamilier og utenforskap</i>	X	Deler av innspillet er alt vurdert som risiko-område under grunnskole av sekretariatet.
<i>Praksis og rutiner mht tilskudd private barnehager</i>	IA	Området er ikke vurdert av sekretariatet

Eierskapskontroll:

Område og tema	Aktuelt	Vurderinger
<i>Eierskap og eierstyring-generell eierskapsforvaltning</i>	X	Området er alt vurdert som gjenstand for eierskapskontroll av sekretariatet.
<i>Interkommunalt utvalg for akutt forurensning (IUA)</i>	IA	Ut fra timer til FR og EK må det eventuelt gjøres en omprioritering.
<i>Hammerfest Turist AS</i>	IA	Ut fra timer til FR og EK må det eventuelt gjøres en omprioritering
<i>Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS</i>	IA	Ut fra timer til FR og EK må det eventuelt gjøres en omprioritering, det ble gjennomført selskapskontroll i 2015.

3.4 Prioriterte områder for risiko og vesentlighetsvurdering

Prioriteringer er basert på innspill og vurdering av områdene ut fra innhentet informasjon/faglige vurderinger og er grunnlag for valg av områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av. *ROV avgrenses til kun å gjelde prioriterte områder som det er definert middels eller høy risiko på. Det betyr at områder det ikke eksplisitt er knyttet risiko ikke er omtalt.*

Prioriterte områder presenteres under analysedelen fra kapittel 4. Når det gjelder selskaper kommunen har eierinteresser i framgår det av kapittel 5-6 hvilke av selskapene det gjøres en risiko- og vesentlighetsvurdering av.

4. FORVALTNINGSREVISJON -ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

4.1 *Sektorovergripende funksjoner (organisasjon og utvikling)*

Sektorovergripende områder er kommunes virksomhet som berører flere deler av kommunen organisering, virksomhet, forvaltning og tjenesteproduksjon.

Reformer:

- *Tillitsreformen- utvikle tjenester til beste for brukerne for hele sektoren. Hovedgrepene er mindre detaljstyring og økt handlingsrom for de som jobber ut mot brukerne. (16.05.23)*

4.1.1 Område og tema

Sentrale sektorovergripende funksjoner i Hammerfest kommune ligger plassert i direkte linje under kommunedirektøren/assisterende kommunedirektør som stabsområde. Område omfatter personal, samfunnsutvikling, økonomi og Nav.

Kommunedirektøren har ansvaret for å tilrettelegge for politiske og administrative beslutnings- og styringsprosesser.

Andre ansvarsområdet er blant annet dokumenthåndtering, IKT og driftsstøtte, digitalisering, kompetanse- og organisasjonsutvikling, samt analyse og utredning.

4.1.2 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til sektorovergripende funksjoner og tema.

Tabell 13: Identifiserte risikoområder knyttet til sektorovergripende områder

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Politisk og administrativt/ Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak	Rolleforståelse vedrørende kontrollutvalgets oppgave for kommunestyret	Manglende gjennomføring av arbeid og oppgaver	Folkevalgtopplæring av KS er gjennomført Delegasjonsreglement	
Styringssystemer og Internkontroll/IKT-drift og sikkerhet	Nye folk politisk og administrativt i kommunen Dataangrep	Manglende effektivitet og måloppnåelse Uetisk atferd og korrupsjon Økt risiko for uønskede hendelser	Internkontroll-rapporteringsrutiner Fokus på IKT-drift og sikkerhet Statlig kontroll-ROBEK	
Økonomi	Realisering av vedtak fattet i folkevalgte organer Budsjettoverskridelser, høye kostnader ROBEK Høy lånegjeld	Brudd på regelverk Uetisk atferd og korrupsjon Budsjettoverskridelser		
Åpenhet, innsyn og informasjon-offentlighet	Saksbehandling Innsyn, flere klager på manglende innsyn	Økt risiko for uønskede hendelser Omdømme	Fagdager for saksbehandlere Stab/støttefunksjon i egne advokater	
Bemanning og sykefravær	Kommunen har et høyt og økende sykefravær sammenliknet med årene før. I 2022 var sykefraværet på 11,50%. I 2021 var sykefraværet på 10,8% og i 2020 10,3 %. ⁹	Høye kostnader og mindre kontinuitet/stabilitet i tjenestene Manglende gjennomføring av arbeid og oppgaver Manglende effektivitet og måloppnåelse	Medarbeiderundersøkelser Kommunen arbeider med å redusere sykefravær og vikar bruk, og det jobbes aktivt med rekruttering og stabilisering. Samt å redusere merforbruk på innleie av vikarer og bruk av overtid.	

⁹ Årsrapport 2022 s.3

4.2 Oppvekst og kultur

4.2.1 Grunnskole

Overordnet rammeverk for grunnskolen

Grunnskolen er en obligatorisk skolegang for barn i alderen 6–16 år. Det er kommunen som har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Opplæringen er gratis, og eleven får nødvendige læremidler på skolen. Grunnskolen er delt i to nivåer, det vil si barnetrinn (1.-7. trinn), og ungdomstrinn (8.-10. trinn).

Elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt norskopplæring slik at de kan følge den vanlige opplæringen i skolen. Om nødvendig har slike elever også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Elever i grunnskolen i Troms og Finnmark har rett til opplæring i finsk som andrespråk hvis minst tre elever med kvensk-finsk bakgrunn krever det. Minoritetsspråklige elever har rett til særskilt norskopplæring, og kan ha rett til morsmålsopplæring og innføringstilbud. Tilbudet skal være tilpasset det enkelte barnet og eleven, og ta utgangspunkt i deres språklige og faglige forutsetninger.

Tilsatte som skal undervise, må ha relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i. Opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lærekandidaten (tilpasset opplæring). På 1. til 4. trinn skal skolen sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får egne intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd (tidlig innsats). Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider på skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig. Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken.

Skolene skal i løpet av høstsemesteret gjennomføre Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn. Dette er en undersøkelse hvor elevene får si sin mening om læring og trivsel i skolen. I undersøkelsen er det spørsmål om eleven utsettes for mobbing av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere. Resultatene vil av personvern hensyn ikke være offentlig tilgjengelig hvis 1-4 elever har svart at de opplever mobbing. Elevundersøkelsen for 2023 viser en stor økning i hvor mange elever som opplever at de blir mobbet. Det er også færre elever som er motiverte for å gå på skolen. Samtidig sier elevene i stor grad at de trives godt på skolen.

Kilde: Lov om grunnskole og videregående skole, www.undanning.no, udir.no, Statsforvalteren for Troms og Finnmark

4.2.2 Hammerfest kommune

Grunnskole er en del av tjenesteområdet under oppvekst og kultur. Det er 9 grunnskoler i kommunen. *Hovedmålet for alle skoler i Hammerfest er å legge til rette for et skoleløp som fører til utvikling, læring og dannelse for hver enkelt elev. Gjennom fokus på å overordnede målsettinger som samtidig viser sammenheng i innholdet i skolens innhold og virke skal Hammerfestskolen bedre kvaliteten på tjenestene.*¹⁰

Sektorplan for oppvekst og kultur 2023-2029 (Høring)¹¹

Sektorplan inneholder mål og strategier som sektoren har hovedansvaret for å følge opp. Planen er utformet med tanke på å kunne ta høyde for de endringene i lov - og regelverk som sentrale myndigheter har varslet.

Ett av *hovedmålet* i sektorplan er barn og unge har en god og trygg oppvekst og er rustet til å mestre hverdag og voksenliv.

Strategi for å nå hovedmålet er:

- Sikre likeverdige forhold til barn og unge gjennom offentlige tjenester som er tilpasset den enkeltes behov
- Sikre god kvalitet i barnehage og skole med et helhetlig og koordinert opplæringsløp, slik at alle barn og unge kan fullføre videregående skole
- Tilrettelegge for et godt psykososialt leke- og læringsmiljø på alle arenaer
- Styrke det tverrfaglige samarbeidet, vektlegge tidlig innsats og inkludere brukere og foresatte i alt forebyggende arbeid.

Delmål, oppdrag og tiltak skal konkretiseres og følges opp gjennom andre planer og virksomhetsplaner.

Sektorplan for perioden 2023-2029 er ute på høring i 2023. Planen er ikke vedtatt per januar 2024.

Øvrige styringsdokumenter skole¹²

Hjemmesiden til Hammerfest kommune under skole har handlingsplaner, kvalitetsplan, aktivitetsplan og tilstandsrapporter for Hammerfest skolene. Styringsdokumentene er fra perioden 2017-2020.

Tilstandsrapporter

Tilstandsrapport for grunnskole skal legges frem for kommunestyret en gang per år. Lokalt mål for skolene i Hammerfest er at 5., 8. og 9. trinn er på samme snitt som i Troms og Finnmark fylke.

¹⁰ Årsrapport 2022, s.42-s.43

¹¹ KS sak 51/23 den 08.06.23 Sektorplan 2023-2029-Offentlig høring

¹² [For ansatte - Hammerfest kommune](#)

4.2.3 Risiko- og vesentlighetsvurdering

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til grunnskole.

Tabell 14: Identifiserte risikoområder knyttet til grunnskole

Område og tema	Observasjoner ¹³	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Grunnskoleopplæring - Kompetanse/bemanning - Ivaretagelse av plikt og rett til grunnskoleopplæring for alle - Skolemiljø, språkopplæring og aktivitetsplikt.	Nedgang i fødselstall, antall barn i skole er synkende	- Brudd på regelverk og manglende måloppnåelse - Barn og unge ikke får tilfredsstillende grunnskole opplæring	Fokus på tverrfaglig samarbeid	
	Det er utfordrende å tiltrekke seg rett kompetanse og legge til rette for videreutdanning/ etterutdanning. Tall fra utdanningsdirektoratet viser at andel ufaglærte årsverk i skolen er på 5.3 % i Hammerfest. ¹⁴	- Dårlig skolemiljø - Ikke oppfylle lærernormkrav - Arbeidspress på lærerne - Økt sykefravær - Økte utgifter og dårlig kvalitet på tjenesten	Skolene arbeider med å utvikle/forbedre kvalitet og kompetanse Planverk utarbeides/oppdateres som sektorplan for oppvekst og kultur	
	Eldre planverk	Dårlig omdømme/bolyst	Tidlig innsats	
	Flere som gruer seg til å gå på skolen ¹⁵ Økende problem med vold og trusler i grunnskolen på landsbasis. ¹⁶		Statlige tilsyn	
	Mobbing i skole, spesielt i barneskolen. ¹⁷⁻¹⁸			

¹³ Årsrapport 2022 og hjemmesiden til Hammerfest kommune

¹⁴ I finnmark 260224

¹⁵ Kunnskapsgrunnlaget 2020-Hammerfest s.28 - [Finn Ungdata-tall for ungdomsskolen - Ungdata](#)

¹⁶ [Vold og trusler mot ansatte i skolen – 100 meldinger hver dag – Stor-Oslo \(nrk.no\)](#) og [Vold mot lærere og elever: Skoleeierne svikter \(utdanningsforbundet.no\)](#)

¹⁷ [Analysebrettet - Elevundersøkelsen for grunnskole \(udir.no\)](#)

¹⁸ [Mobbetallene i grunnskolen øker for andre år på rad - regjeringen.no](#)

Nedgang i grunnskolepoeng, scorer lavest i Vest-Finnmark.¹⁹

I den statlige Effektivitetsanalysen 2021-2022²⁰ for grunnskole scorer Hammerfest kommune 60 poeng av maksimalt 100 poeng (høyeste score). Dette er lavest av de kommunene i Vest-Finnmark som har registrert inn tall, her er snittet på 69-70 poeng.

Andel elever som får leksehjelp er lav i forhold til landsgjennomsnittet.²¹

Hammerfest kommune bosatt et rekordhøyt antall flyktninger. Dette har utfordret både tjenester og ansatte. Og det kan tyde på at det ikke gis språkopplæring i forhold til behov. I 2023 fikk 97 elever særskilt norskundervisning, Baksalen skolen har 44 elever av totalt 97 med særskilt norskundervisning, Fjordtun og Fuglenes skole har 9 elever.²²

Tilstandsrapport-nasjonale prøver²³

¹⁹ Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt. Deretter ganges gjennomsnittet med 10. Elever som har færre enn halvparten gyldige karakterer er ikke med i beregningene.

²⁰ [Effektivitet i kommunene - regjeringen.no](https://effektivitet.regjeringen.no)

²¹ [Leksehjelp | udir.no](https://leksehjelp.udir.no) og data fra kommunebarometeret

²² [Tall om elever, skoler, spesialundervisning og særskilt norsk | udir.no](https://tall.om.elever.skoler.spesialundervisning.og.sarskilt.norsk.udir.no)

²³ Tilstandsrapport skole 2022-Kommunestyret mars 2023

4.3 Helse og omsorg

4.3.1 Generelt

Overordnet rammeverk for helse og omsorg

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det skal sikres likeverdige helse- og sosialtilbud til hele befolkningen, uavhengig av geografisk, språklig og kulturell bakgrunn. Pasientrettighetsloven § 3-5 påpeker at pasienter har krav på informasjon, som er tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn. Sameloven gir innbyggere i samisk forvaltningsområde rett til å bruke samisk i møte med helsevesenet og rett til å bli betjent på samisk.

Kommunens ansvar omfatter blant annet:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
 - a. helsetjeneste i skoler og
 - b. Helsestasjonstjeneste
2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
 - a. legevakt,
 - b. heldøgns medisinske akuttberedskap,
 - c. medisinsk nødmeldetjeneste, og
 - d. psykososial beredskap og oppfølging.
4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
 - a. helsetjenester i hjemmet,
 - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt og
 - c. plass i institusjon, herunder sykehjem.
7. Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.

For å oppfylle ansvaret skal kommunen ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og psykolog.

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud
- den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud
- helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter
- tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene

Kilde: Lov om kommune helse- og omsorgstjenester m.m., Lov om pasient- og brukerrettigheter, Lov om sametinget og andre samiske rettigheter, Meld. St. 31 (2018-2019)

Reformer:

Helse og omsorg er et område som er gjenstand for flere reformer. Eksempler på dette er blant annet:

- *Fremtidens primærhelsetjeneste (2014-2015), Nærhet og helhet*
- *Folkehelsemelding (2018-2019), Gode liv i eit trygt samfunn. Tidlig innsats for barn og unge.*
- *Kvalitetsreform for eldre (2017-2018), Leve hele livet*
- *Samhandlingsreformen (2012)*
- *Tillitsreformen- utvikle tjenester til beste for brukerne for hele sektoren. Hovedgrepene er mindre detaljstyring og økt handlingsrom for de som jobber ut mot brukerne. (16.05.23)*

4.3.2 Hammerfest kommune

Beskrivelse av området ²⁴

Området Helse og omsorg består av 4 fagområder: institusjoner, tilrettelagte tjenester, hjemmetjenester og helse. I tillegg inngår fag og forvaltning direkte underlagt kommunalsjef. Det er 570 årsverk i sektoren. Dette er fordelt på ca 700 stillinger.

Området har ansvaret for å utvikle og levere tjenester til alle innbyggere innenfor helse-omsorgsfeltet. Dette omfatter tjenester til barn, unge og voksne innenfor store områder som hjemmetjenesten, heldøgns omsorgstjenester, sykehjem, avlastning, ulike dagsenter, kjøkkentjenester, miljøarbeid og tjenester innen rus- og psykisk helsefeltet, habilitering. Området har også ansvar for blant annet legetjenester, ergo og fysioterapitjenester, frisklivs- og mestringstilbud.

Helse området scorer jevnt over godt og området gjøres ikke noe videre analyse av foruten områder med innspill som tjenesten for funksjonshemmede. I tillegg gjøres det en analyse av Pleie og omsorg, spesielt Institusjon og hjemmetjenesten.

²⁴ Årsrapport 2022, s.55-58

4.3.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til sektor helse og omsorg på tjenesten for funksjonshemmede (TFF) og for øvrig på pleie og omsorg sine hjemmetjenester og institusjoner.

Tabell 15: Identifiserte risikoområder knyttet til pleie og omsorg

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Pleie og omsorg: Hjemmetjenester og institusjonstjenester - Kapasitet og kompetanse (spesialisert kompetanse) - Sykefravær²⁵ - Endret demografi (eldrebølgen) - Omsorgstrappen (helhetlig tilbud) - Tilpasset tilbud for ulike brukergrupper	I årsrapporten for 2022 pekes det på flere utfordringer inne området: Kompetanse og flere ansatte (Bemanningskrise spesielt sykepleiere, Mye innleie av vikarer og merforbruk i tjenesten) Flere eldre som bor lengre hjemme, økning i andel brukere av hjemmetjenesten og en nedgang i andel innbyggere med institusjonsopphold. (KOSTRA-tall) Endring i sykdomsbildet Nye brukergrupper med behov for mer omfattende og sammensatte tjenester som for eksempel eldre med rus og psykiatri.²⁶ Bemanningskrise, hjemmetjenesten er det om lag 0,21 årsverk per bruker i 2024. Nasjonale tall for 2020 var 0,58 årsverk	- Brudd på regelverk - Manglende måloppnåelse - Mangelfullt tjenestetilbud - Økt risiko for uønskede hendelser - Høye kostnader/høyt tjenestenivå og at tjenester på andre områder må reduseres - Budsjettoverskridelser - Ikke tilrettelegges for tverrfaglig koordinerte og sammenhengende tjenester - At innbyggere med behov for hjemmetjeneste/institusjonsplass ikke blir innvilget det - At ikke alle vedtak blir iverksatt innen rimelig tid - At personellressursene ikke utnyttes godt nok	Velferdsteknologi (Økt satsning på tekniske hjelpemidler både for pasient og personal) Ta imot flere praksisplasser/studententer Det arbeides med tiltak for å redusere sykefravær, det arrangeres fagdager for saksbehandlere, det jobbes med forbedring av gode pasientforløp internt i kommunen: Rett tjeneste til rett tid. Samt fokus på brukermedvirkning og tverrfaglig samarbeid. Dette har blant annet ført til lavere ventelister på langtidsplasser og HBO ifølge årsrapporten 2022. Fokus på å utvikle omsorgstrappen for å få en god og effektiv drift, tidlig innsats Sterkt forebyggende perspektiv på alle trinn Prosjekt Den nye hjemmetjenesten	

²⁵ Årsrapport 2022, s.70

²⁶ [Årsverk med fagutdanning i de kommunale helse- og omsorgstjenestene - Helsedirektoratet](#)

Mangel på rehabiliteringsplasser/korttids opphold sykehjem Nedbemanning av Kokelv bo og servicesenter. Tilnærmet ikke pasienter/brukere igjen på senteret. Lav bemanning. Inntaksstopp. Mangel på heldøgns bemannede omsorgsboliger /tilpasset funksjonsevne Tjenesten for funksjonshemmede (TFF) er kun beskrevet på hjemmesiden til kommunen, det fremkommer for øvrige tilnærmet ingen informasjon eller statistikker på området. Innstramninger/besparelser/nedtak av stillinger på om lag 1,5 mill i de neste fire årene, samt at det er i liten grad budsjettert med nye tiltak i tjenesten. Nedgang i inntekter vedrørende særlig ressurskrevende tjenester KOSTRA-Tall:²⁷ Ressursbruk – utgiftsnivået har økt og er en del høyere enn øvrige kommuner i KOSTRA-gruppe 8. Utviklingen i relativ ressursbruk (årsverk i forhold til innbyggertall) har en liten økning i 2022, for øvrig på samme nivå som gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 8. Men	Eget rådet for personer med nedsatt funksjonsevne Det jobbes med sykefravær og kompetansehevning. Prosjekt <i>Samprax</i> på Rypefjord sykehjem og i hjemmetjenesten. Fått på plass lederteam i hjemmetjenesten Jobber med alternative arbeidstidsordninger/turnus
--	---

²⁷ [12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter statistikkvariabel, region og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#). utgifter hjemmetjenesten tabell 12362/Institusjon tabell 12209

årsverk per bruker er høyere enn
gjennomsnitte.

Andel årsverk i omsorgstjenesten med
helseutdanning har en svak økning i
2022. Andel eldre i institusjon har hatt
en nedgang, men samtidig er utgifter
per oppholdsdøgn økt.

Kommunebarometeret viser at antall
timer i hjemmesykepleie i uken for 2022
er redusert med om lag 40%.

Gjennomsnittlig i 2022 er 4,2 timer mot
6,7 timer i 2021. Samt at iverksettelse av
vedtak i 2022 er tilbake på 2018 nivået.

Sykefraværet er i 2022 på 11,55 % mot
11,12 i 2021. Svak økning i sykefravær.²⁸

²⁸ Årsrapport 2022, s. 70

4.4 Samfunn, samfunnsutvikling, næring, natur og miljø

Overordnet rammeverk for vernet areal/bruk av areal med restriksjoner

Plan- og bygningslovens formål (§ 1-1) er at loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser. I plan- og bygningslovens plandel § 3-1 framgår det at oppgaver og hensyn i planleggingen etter loven skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.

Plan- og bygningsloven bestemmer hvordan landets arealer skal brukes og reguleres. Arealplanlegging er viktig for at arealene skal bli brukt på en effektiv og rasjonell måte. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging legger føringer for bærekraftig utvikling i hele landet. I veiledningen for 2023- 2027 forventes det at kommunen legger bærekraftsmål, de nasjonale klima- og miljømålene og lokalt folkestyre til grunn for trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn i hele landet.

Reglene om behandling av byggesaker skal sikre en forsvarlig utførelse og kontroll med byggearbeider. Loven stiller enkelte materielle krav til byggverk. Byggeteknisk forskrift som inneholder ytterligere krav.

Loven gjelder alle typer aktiviteter og virksomheter knyttet til fast eiendom. Den gjelder for hele landet og for alle «tiltak». Med «tiltak» mener loven «oppføring, rivning, endring, herunder fasadeendringer, endret bruk og andre tiltak knyttet til bygninger, konstruksjoner og anlegg, samt terrenginngrep og opprettelse og endring av eiendom». Som «tiltak» regnes også annen virksomhet og endring av arealbruk som vil være i strid med det som er bestemt om arealformål, planbestemmelser og hensynssoner.

Videre inneholder loven en plandel og en byggesaksdel. Plandelen har regler om de ulike planene: Statlige arealplaner, regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner. Loven gir regler om hvordan disse behandles, og hvilke virkninger de har for nåtidig og fremtidig utnyttelse. Byggesaksdelen inneholder regler om hvordan byggesaker skal behandles, om når det foreligger søknadsplikt, om at tiltak skal sørges for av et foretak med ansvarsrett, om hvilke krav som stilles til søknaden og kommunens tilsynsplikt med byggearbeider.

Kilde: Lov om planlegging og byggesaksbehandling, www.regjeringen.no-konsultasjonsplikt, miljødirektoratet

4.4.1 Klima og natur

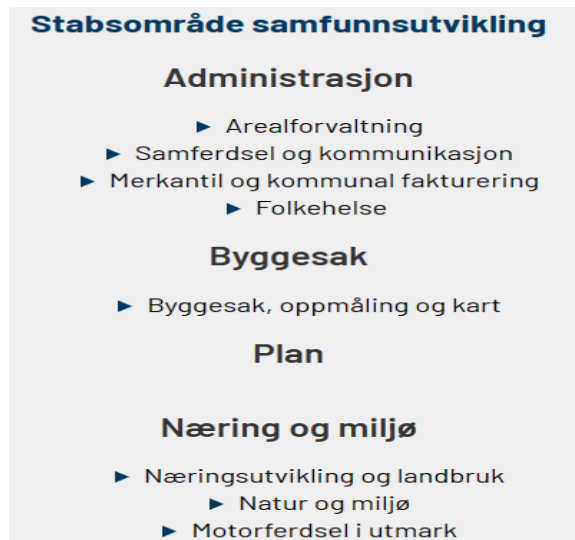
Med verneområder menes områder som er vernet etter naturmangfoldloven eller den tidligere naturvernloven. De er vernet fordi samfunnet ønsker å bevare verdifulle natur- eller landskapskvaliteter.²⁹ Sameloven inneholder en plikt (konsultasjonsplikt) for staten,

²⁹ [Verneområder i arealplanlegging - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](http://Verneområder%20i%20arealplanlegging%20-%20Miljødirektoratet%20(miljodirektoratet.no))

fylkeskommuner og kommuner til å konsultere Sametinget og andre samiske interesser i saker som angår dem.

4.4.2 Hammerfest kommune

Klima og natur er organisert inn under stabsområdet samfunnsutvikling. Avdelingen inngår som en del av kommunedirektørens stab, og ledes av samfunnsutviklingssjefen:

Kommune planens samfunnsdel for 2021-2032 og arealplan for 2020-2032 er de overordnede styringsdokumentene. Bruksregler for vernede områder fremkommer i gjeldende arealplan. Det er kommunens plan- og næringsavdeling som lager arealplaner og behandler byggesaker.³⁰ Hjemmesiden til kommunene har en egen planoversikt.³¹

³⁰ Hjemmesiden til Hammerfest kommune

³¹ [Planoversikt - Hammerfest kommune](#)

4.4.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til vernet areal under klima og natur.

Tabell 16: Identifiserte risikoområder knyttet til vernet areal og andel byggesøknader som innvilges i områder med restriksjoner

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Vernet areal/areal med restriksjoner	Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner	Behov for utvikling og vekst går utover vernet areal, areal med restriksjoner	Klima og miljø plan 2022-2027, hovedformål er en kunnskapsbasert forvaltning hvor hensynet til biologisk mangfold og natur er sentralt	
Dispensasjoner	Komplekse og sammensatte saker Interessekonflikt: Kraftlinjen mellom Balsfjord og Skaidi (Infrastruktur) Elektrifisering av Melkøya Vindmøller på Sørøya Markoppneset i Repparfjord-reguleringsplaner til industriområde Statsforvalteren har opphevet: reguleringsplan for Strømsnes og reguleringsplan for gang- og sykkelvei til Forsøl.	- Brudd på regelverk - Omdømmetap - Mangelfull oppfølging av politiske vedtak - Konsultasjonsplikt	Arealplan Fokus på det grønne Hammerfest³²	

³² Årsrapport 2022 s. 20->

5. FORVALTNINGSREVISJON -ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS FORETAK OG SELSKAPER

5.1 Kommunale foretak

Overordnet rammeverk for kommunale foretak

Det er kommunestyret selv som skal treffe vedtak om opprettelse av kommunale foretak, velge styre og fastsette vedtekter for foretaket.

Kommunale foretak er ikke en egen juridisk enhet, men en del av kommunen som rettssubjekt. Kommunen hefter for foretakets forpliktelser. I motsetning til utskilling ved bruk av aksjeloven og lov om interkommunale selskaper, vil de ansatte fortsatt ha kommunen som arbeidsgiver.

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med lover og forskrifter, foretakets formål og vedtekter, kommunens økonomiplan og årsbudsjett og andre vedtak eller retningslinjer som er fastsatt av kommunestyret.

Styret er direkte underlagt kommunestyret.

Kilde: Lov om kommuner og fylkeskommuner

Organisasjonsformen *kommunale foretak* er beregnet for de deler av kommunens virksomhet som har et forretningsmessig preg, men som skal drives som en del av kommunen. Organisasjonsformen benyttes i de tilfeller hvor kommunen ønsker å gi virksomhetens ledelse noe større frihet enn det kommuneloven ellers gir rom for innenfor kommunen som juridisk person, men hvor kommunen ikke ønsker å gi virksomheten så stor grad av frihet som aksjeselskapsformen innebærer.

5.1.1 Hammerfest Parkering KF og Hammerfest Havn KF

Hammerfest kommune har to kommunale foretak, *Hammerfest Parkering KF* og *Hammerfest Havn KF*. Historikk, medieoppslag og henvendelser til kontrollutvalget for både Hammerfest Havn KF og Hammerfest Parker KF tilsier at det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon av foretakene.

Det er i 2024 vedtatt å igangsette en undersøkelse av *Hammerfest Parkering KF* og det gjøres derav ikke en ytterligere risiko og vesentlighetsvurdering av foretaket. *Vedrørende Hammerfest Havn KF anser vi at det bør gjøres en risiko- og vesentlighetsvurdering av selskapet.*

5.1.2 Øvrige kommunale selskap jf. Kap. 2.5

Det er ikke fremkommet innspill eller indikatorer i prosessen, på øvrige selskap som tilsier at vi skal gjøre en risiko og vesentlighetsvurdering av selskapene.

5.1.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Fokus i en forvaltningsrevisjon av selskapene skal være på selve selskapet, om det drives i samsvar med kommunestyret sine vedtak og betingelser, og om det drives i samsvar med lover og regler samt på en økonomisk forsvarlig måte. I et vesentlighetsperspektiv må det legges vekt på brukerperspektiv/samfunnsnyttet og fokus på de økonomiske interesser for kommunen.

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til kommunale selskap.

Tabell 17: Identifiserte risikoområder knyttet til kommunale selskaper

Selskap	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Hammerfest Havn KF	Stor lånegjeld Drives det i henhold til formålet, betydelig oppkjøp av næringseiendommer Asco avtalen-meget omdiskutert Lønnsnivå er høyt sett opp mot øvrige kommunale stillinger	• Omdømme • Tapspotensial for kommunen • Konkurransesvridning, hemmer fri konkurranse • Samfunnsansvar • Etikk • At det ikke drives i samsvar med kommunestyret sine vedtak og betingelser • Brudd på lover og regler • Det ikke drives på en økonomisk forsvarlig måte	Endret sammensetning i styrene av datterselskap, Hammerfest terminalen AS Kommunestyret har fokus på selskapet	
Etikk	Ledende verv i flere sammenfallende enheter, administrasjonen i Havn har vært styret i Hammerfest terminalen AS	Brudd på regelverk Korrupsjon Økt risiko for uønskede hendelser Omdømme	Styret i Hammerfest terminalen er byttet ut og består ikke lenger av administrasjonen i Havna.	
Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging	Støy rundt spørsmål om dobbelt avtaler og avtalen med Asco		Revisjon av dobbelt avtaler og kommunestyret har tatt grep vedrørende avtalen med Asco	

6. EIERSKAPSKONTROLLER-ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS UTØVELSE AV EIERINTERESSER

Oversikt over Hammerfest kommunes eierskap i heloffentlige eide selskap er presentert i kapittel 2.5.

Overordnet rammeverk for selskaper og eierstyring

Kommuneloven stiller krav til kommunen om å føre kontroll med at kommunens interesser i selskap kommunen har eierskap i blir ivaretatt på en betryggende måte.¹ Kommuneloven gir videre kommunen anledning til å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskaper som kommunen har eierinteresser i.

I ny kommunelov er det nå lovfestet at kommunene skal ha utarbeidet eierskapsmelding for sin eierstyring.¹

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid, herunder som interkommunalt selskap.¹ Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelser svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet kommer frem av selskapsavtalen. En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren direkte for deltakerens andel av forpliktelsen. En deltaker som helt eller delvis har dekket en fordring på selskapet, kan straks søke tilbake sitt utlegg av selskapet.

Et aksjeselskap er et selvstendig rettssubjekt hvor eierne ikke personlig svarer for selskapets forpliktelser. Organisasjonsformen reguleres av aksjeloven.

Kilde: kommuneloven, Lov om aksjeselskap, Lov om interkommunale selskaper

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

6.1.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som legges til grunn er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer.

Typiske risikoområder som blir undersøkt og vurdert i en eierskapskontroll inkluderer system og rutiner for oppfølging av eierskap, rutiner for valg til styret og representantskapet, opplæring av representantskapet og styret. Samt rapporteringsrutiner til kommunestyret.

Det er vedtatt oppstart av eierskapskontroll av område overordnet eierskapsforvaltning i eierkommunen i 2024. Analysen og risikovurderinger tas med inn eierskapskontrollen.

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til selskaper.

Tabell 18: Identifiserte risikoområder knyttet til selskaper

Område/selskap	Observasjoner	Risikoområder	Risiko
Overordnet eierskapsforvaltning i eierkommunene	Kommunestyret skal vedta eierskapsmelding minst en gang i valgperioden. Det er utarbeidet eierskapsmelding og revidert eierskapsmelding er behandlet i kommunestyret den 14.12.23. Det er ikke rutiner for å sende ut eierskapsmeldingen eller vedtekter ved nyvalg av medlemmer til representantskapet Det er ikke rutiner for å gjøre vurderinger av videre eierskap, og om	- System og rutiner for oppfølging av eierskap på et overordnet nivå. - Opplæring av folkevalgte når det gjelder eierskapsoppfølging - Rapportering til kommunestyret - Valg av selskapsform sett i forhold til for eksempel økonomisk risiko, opprettelse av datterselskap uten medvirkning fra kommunestyret	

	selskapsformen er det riktige ut fra nåsituasjonen	Sentral målsetninger i kommunen for eksempel planer for klima og miljø ikke er kjent i selskapene	
<i>Hammerfest Energi AS</i>	Tidligere kontrollutvalg har ønsket en nærmere oppfølging av selskapet Stor økning i pris ut til forbruker Utbetalt utbytte tidligere år til eierkommunen Medieoppslag, arbeidsrettssaker på montørsiden	- Brudd på regelverk - Ikke får kostnadseffektive energiløsninger - Samfunnsmessige og økonomiske perspektiv ikke etterleves - Miljøhensyn må vike for kostnadseffektive energiløsninger - Måloppnåelse	

7. GJENNOMFØRTE OG FORVALTNINGSREVISJONER, EIERSKAPSKONTROLLER OG STATLIGE TILSYN

7.1 Gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller 2020-2024

Tabell 19 Gjennomførte FR og EK i perioden 2020-2024

	Forvaltningsrevisjoner / eierskapskontroll	Leveret
Plan 2017-2020	Mobbing i grunnskolen	2020
	Saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass	2020
	Forvaltning av næringsfond	2021
	Rutiner i byggeprosjekter – KU har vedtatt å avvente oppstart	
	Rutiner for avvik og varsling – Overført til planperioden 2021-2024	
Plan 2021-2024	Sikkerhet og beredskap	2022
	Klima, miljø og energi	2023
	Rus og psykisk helsevern	2022
	Hammerfest Havn KF	2021
	Avvik og varsling – KU har bestilt rapport med levering i 2024	

I inneværende perioden er det vedtatt oppstart av *FR Avvik og varsling*. Komrev Nord IKS har startet datainnsamlingen og prosjektet leveres i 2024. *Generell eierskapskontroll av Hammerfest kommune* er vedtatt oppstartet i mars 2024.

7.2 Prioriterte og ikke gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2021-2024

Tabell 20 Gjenstående prosjekter i perioden 2020-2024

Forvaltningsrevisjoner	
Informasjonssikkerhet og personvern	Kommunens ansvar for pårørende
PP-tjenesten	Kultur, idrett og friluftsliv
Grunnskole (Fuglenes skole)	Pol. og adm. organisering og struktur, styringssystemer og internkontroll
Vefik IKS	NAV og sosiale tjenester
Helsetjenester i hjemmet	Samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten med mer
Økonomi	Digitalisering
Legetjenesten	

7.3 Varslede statlige tilsyn ³³

Fagområde	Emne	Dato til	Status	Tilsynsetat	Hvem får tilsyn
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager	09.10.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	REINDALEN SKOLE
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager	24.09.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	FJORDTUN SKOLE
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager	15.05.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	KIRKEPARKEN
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager	07.05.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	AVLASTNINGEN
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager	21.02.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	KOKELV BOSENTER OG HJ.TJ
Samfunnssikkerhet og beredskap	Tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap	17.09.24	Samordnet	STATS FORVALTEREN	HAMMERFEST KOMMUNE
Miljø og klima	Kommunetilsyn med kommunens forsøplingsmyndighet (§ 28)	05.04.24	Samordnet	STATS FORVALTEREN	HAMMERFEST KOMMUNE
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager	08.10.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	BÅTHUSET SKOLE
Havn og farvann	Havnesikringstilsyn - Hurtigrute kaien kai 1, 2 og 3	10.05.24	Planlegging	KYSTVERKET	HAMMERFEST HAVN KF
Matrikkelen	Matrikkellovtilsyn	01.07.24	Planlegging	STATENS KARTVERK	HAMMERFEST KOMMUNE

³³ [Statsforvalterne-tilsynskalender \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvalterne-tilsynskalender.statsforvalteren.no)

I tillegg er det varslet følgende tilsyn på Helsetilsynet sine [nettsider](#):³⁴

I 2024 vil Statens helsetilsyn og Statsforvalterne føre landsomfattende tilsyn med følgende tjenesteområder:

- *Bruk av medisindispensere hos hjemmeboende eldre*
- *Folkehelsearbeidet til kommunen for å fremme god psykisk helse hos barn og unge*
- *Ansvar til Nav-kontoret for å tilby tjenesten økonomisk rådgiving til personer som er i en vanskelig økonomisk situasjon*
- *I tillegg vil det føres tilsyn med selvmordsforebygging i spesialisthelsetjenesten.*

³⁴ [Dette skal statsforvalterne føre tilsyn med i løpet av året • Kommunal Rapport \(kommunal-rapport.no\)](#)

8. FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER

8.1 I PRIORITERT REKKEFØLGE

På bakgrunn de risikovurderinger som er gjennomført er det identifisert/indikatorer på flere områder som etter sekretariatets vurdering kan representere middels-/høy risiko, og hvor kontrollutvalget bør vurdere å gjennomføre forvaltningsrevisjon av områdene i Hammerfest kommune.

Tabell 21: Forslag til FR prosjekter i perioden 2025-2028

2025	2026	2027	2028
1.Hjemmetjenesten	3.Pleie og omsorg-Institusjon	5.Grunnskole	7.Klima og natur-vernede områder
2.Hammerfest Havn KF	4.Økonomi	6.Bemanning og sykefravær	

Tabell 22: Forslag til EK prosjekter i perioden 2025-2028

2025	2026	2027	2028
			8.Hammerfest Energi AS

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01341

Sak 30/24

REFERATSAKER

Saksopplysninger og sekretariatets tilrådninger:

Følgende referatsaker foreligger til møtet:

- Referatsak 12/24**
Innkalling med saker til representantskapsmøte KomRev NORD IKS

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 12/24 tas til orientering.

- Referatsak 13/24**
Utlevering av Ipad

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 13/24 tas til orientering.

Post

From: Post <post@kusek.no>
Sent: 18 April 2024 08:54
To: Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>; Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>; Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>
Cc: Bård Larsson <bard.larsson@gmail.com>
Subject: VS: Innkalling med saker til representantskapsmøte KomRev NORD
Attachments: Årsberetning med regnskap 2023.pdf; Innkalling med saker til representantskapsmøte KomRev NORD.pdf

Fra: Liv Aamnes <liv.aamnes@komrevnord.no>
Sendt: onsdag 17. april 2024 22:25
Til: Lene Harila <lene.harila@vadso.kommune.no>; Post <post@kusek.no>
Emne: VS: Innkalling med saker til representantskapsmøte KomRev NORD

Vedlagt følger til kontrollutvalgene innkalling med saker samt årsberetning med regnskap for 2023 for KomRev NORD IKS.

Med hilsen
Liv Aamnes
Regnskapsrevisor
KomRev NORD IKS
77041409/47758206
www.komrevnord.no

Årsberetning med regnskap 2023

Innhold

Selskapets formål	3
Organisasjon	3
Arbeidsmiljø og sykefravær	3
Medarbeiderundersøkelse	3
Likestilling og alder	4
Selskapets stilling	4
Bærekraft	4
Varsling	4
Etiske retningslinjer	5
Styrets arbeid	5
Pensjon	6
Regnskap	6
Balanse og likviditet	7
Resultat	7
Revisjonsberetning	8
Økonomisk oversikt — drift	11
Økonomisk oversikt — investeringer	12
Balanse pr. 31. desember	12
Noter til regnskapet	13
Deltakernes eierandeler	19

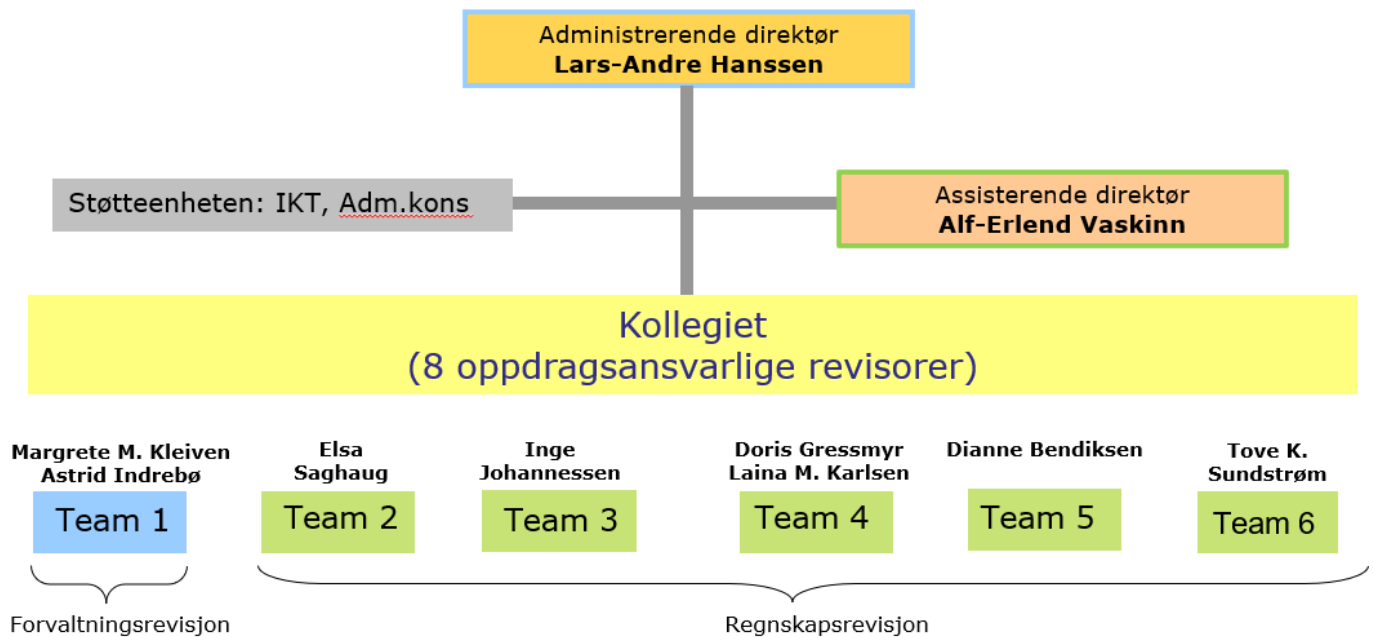
Selskapets formål

KomRev NORD er et interkommunalt revisjonsselskap. Selskapets hovedmål er å gi våre oppdragsgivere kostnadseffektive revisjonstjenester av god kvalitet til selvkost. Visjonen er "Vi skaper trygghet", mens verdiene er *tillit, fellesskap, åpenhet og kvalitet*.

Selskapet gjennomfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg utfører selskapet undersøkelser rettet mot misligheter, beskrivende undersøkelser og andre utredninger.

Organisasjon

Selskapet har bygget kompetanse tilpasset oppdragsgivernes behov. Virksomheten er lokalisert med hovedkontor i Harstad og avdelingskontorer i Alta, Bodø, Finnsnes, Hammerfest, Lakselv, Leknes, Narvik, Sortland, Svolvær og Tromsø.

Arbeidsmiljø og sykefravær

Selskapet gjennomfører årlige medarbeidersamtaler med alle ansatte. KomRev NORD har i 2023 hatt et sykefravær på 5,0 prosent. Årsakene til det legemeldte langtidsfraværet er eksterne forhold. Selskapet har hele tiden fokus på å gjennomføre tiltak som bidrar til et lavt sykefravær. Dette er også et viktig mål for årene som kommer.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Sykefravær	5,0 %	4,1 %	3,8 %	4,2 %	4,2 %	7,4 %	5,8 %
Herav langtidssyke	3,9 %	3,2 %	2,4 %	3,6 %	3,4 %	6,5 %	5,1 %

Medarbeiderundersøkelse

Selskapet gjennomførte i 2022 en medarbeiderundersøkelse. Undersøkelsen viser gode resultater på arbeidsmiljø og trivsel. Resultatene fra undersøkelsen er gjennomgått med de ansatte, tillitsvalgte, ledergruppen og styret.

Spørsmål (1 er laveste skår mens 5 er høyeste skår)	Gjennomsnitt
Hvordan vurderer du det psykososiale arbeidsmiljøet i KomRev NORD?	4,38
Hvor motivert er du til å gjøre den jobben du gjør i dag?	4,49
Alt i alt er jeg fornøyd med å jobbe i KomRev NORD?	4,59

Likestilling og alder

Per 31.12.23 hadde selskapet 53 ansatte, herav 38 kvinner og 15 menn. Gjennomsnittsalderen er rundt 48 år. Kvinner og menn behandles likt med hensyn til lønns- og arbeidsvilkår. Styret i KomRev NORD består av tre menn og tre kvinner. Selskapets ledergruppe består av seks kvinner og fire menn.

KomRev NORD har fokus på å behandle alle våre arbeidstakere likt. Vi legger til rette for at våre ansatte skal ha samme mulighet for utvikling og ha de samme rettighetene. Vi er opptatt av å kunne tilby en generell livsfasepolitikk gjennom dialog og medvirkning fra de ansatte. Selskapet gjennomfører jevnlig medarbeiderundersøkelser blant våre ansatte, vi har årlige medarbeidersamtaler, holder jevnlig møter mellom de tillitsvalgte og ledelsen samt møter i arbeidsmiljøutvalget hvor disse forholdene diskuteres. KomRev NORD arbeider for å sikre likeverd, inkludering og mangfold. Ved ansettelser er det kvalifikasjonsprinsippet som er styrende, som betyr at den best kvalifiserte skal få jobben, uavhengig av kjønn, etnisk bakgrunn eller lignende. Selskapet har ingen ansatte som ufrivillig jobber deltid. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse per ansatt var i 2023 på 98,2 %.

Selskapets stilling

KomRev NORD er ett av de største interkommunale revisjonsselskapene i Norge. 1.7.2023 slo KomRev NORD IKS seg sammen med Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Gjennom denne virksomhetsoverdragelsen ble 11 nye kommuner en del av KomRev NORD: Alta, Båtsfjord, Hammerfest, Hasvik, Karasjok, Kautokeino, Loppa, Måsøy, Nordkapp, Porsanger og Vadsø. I tillegg har delingen av Troms og Finnmark fylkeskommune gjort at Troms fylkeskommune og Finnmark fylkeskommune er blitt en del av selskapet. Dette har også medført at selskapet har fått tre nye kontorsteder; Alta, Hammerfest og Lakselv.

KomRev NORD er en kompetansebedrift med en samlet og unik kunnskap om offentlig sektor. Et hovedmål er å videreutvikle selskapets kompetanse, for å være konkurransedyktig, og for å gi kommuner og fylkeskommuner et best mulig tilbud også i framtiden. Dette skjer gjennom etterutdanning, og ved å være en lærende organisasjon, med en god organisasjonskultur som basis. Regnskapsrevisorene har høy realkompetanse i kombinasjon med master- eller bachelorutdanning i revisjon. Forvaltningsrevisorene har solid kommunekunnskap med hovedfag eller master innen fag som rettsvitenskap, statsvitenskap, samfunnsøkonomi og sosiologi.

Bærekraft

KomRev NORD ønsker å være et bærekraftig selskap som løser økonomiske, sosiale og miljømessige utfordringer, samtidig som vi sikrer langsiktig lønnsomhet og verdiskaping. Selskapet har kjørt en intern prosess hvor man spesielt ønsker å ha fokus på følgende bærekraftsmål: Bærekraftsmål nr. 3 som sier at god helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet. Bærekraftsmål nr. 12 som sier bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser. Bærekraftsmål nr. 13 som har fokus på å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

Vi ønsker å legge til rette for at selskapet har gode arbeidsplasser, et tilrettelagt arbeidsmiljø, lavt sykefravær og livsfasepolitikk som gjør at vi beholder våre ansatte i jobb lengst mulig. Selskapets virksomhet påvirker i liten grad det ytre miljøet. KomRev NORD har likevel som målsetting å ha en desentralisert struktur og kommuniserer med våre oppdragsgivere på en miljøvennlig måte. Vi ønsker å bruke elektronisk kommunikasjon der det er mulig. I tillegg har vi fokus på kildesortering, lang levetid på våre hjelpemidler, samordning av reiser etc.

Varsling

KomRev NORD har etablert varslingsrutiner som er definert i selskapets personalhåndbok. Her fremgår det tydelig hva det kan varsles om, hvordan det kan varsles og hvordan varsler skal behandles. Dette er informasjon som ligger åpent for alle ansatte i selskapet. Som organisasjon har vi et ansvar for både å forebygge og hindre dette. KomRev NORD har en tips/varslingsskanal på vår hjemmeside. Her kan innbyggere, politikere og ansatte i kommunene varsle åpent eller anonymt om forhold som man mener revisjonen eller kontrollutvalget bør se nærmere på. Selskapet har iverksatt arbeidet med å holde en strengere kontroll med behandlingen av personopplysninger. Vi har også etablert et personvernombud som er registrert blant annet hos datatilsynet.

Etiske retningslinjer

KomRev NORD har utarbeidet etiske retningslinjer som er gjort kjent for samtlige ansatte og tillitsvalgte. Våre etiske retningslinjer skal sikre god etisk praksis og utvikling av vår organisasjonskultur. De etiske retningslinjer skal også hjelpe våre medarbeidere til å ta velbegrunnede valg, ivareta vårt samfunnsansvar samt bygge tillit til omgivelsene våre.

Styrets arbeid

Styret har i 2024 hatt 6 styremøter, i februar, mars, april, juni, september og november. Dette er etter en plan for styrets møter som fastsettes årlig, og som oppdateres etter behov. Styremedlemmene deltar også på selskaps representantskapsmøte.

Styrets ansvar og oppgaver er tydelig definert i Lov om interkommunale selskaper og i Selskapsavtalen for Kom-Rev NORD. Disse dokumentene sier at forvaltningen av selskapet hører under styret, og at styret har ansvar for en forsvarlig organisering av selskapet. Styret skal se til at virksomheten drives i samsvar med formål, selskapsavtale, årsbudsjett og andre vedtak fastsatt av representantskapet. En viktig oppgave for styret er å forberede møter i representantskapet, og at vedtakene derfra følges opp. Styret skal sørge for at bokføring og formuesforvaltning er under god kontroll, og det skal føres tilsyn med den daglige ledelse av selskapet. Det er et godt samarbeid med daglig leder, som i samarbeid med styrets leder forbereder styremøtene. På ett av årets møter gjennomføres en grundig evaluering av ledelsens arbeid. Det er styrets oppfatning at ledelsen av selskapet er meget godt ivare tatt.

På alle møter får styret framlagt rapporter om økonomisk utvikling, og om status når det gjelder revisjonsarbeid, organisasjon og personal, og om andre aktuelle saker og områder. Styret er derfor godt informert som grunnlag for sine kontrollfunksjoner.

Styret har utarbeidet en egen styreinstruks som beskriver hvilke saker styret skal løse, og hvordan styrearbeidet i praksis skal gjennomføres. Hvert styremøte evalueres i etterkant i forhold til dette. Det gjennomføres i tillegg en årlig og bred evaluering av styrearbeidet, der forbedringsarbeid diskuteres og avtales. Styret legger i sitt arbeid vekt på en god møtekultur med stor takhøyde, slik at ulike synspunkter kan komme frem. Dette gir grunnlag for løsningsorienterte diskusjoner, og for klare konklusjoner og omforente vedtak. Målet for styret er hele tiden å bidra til at selskapet har god ledelse, effektiv drift, gode revisjonstjenester og solid kompetanse i organisasjonen.

KomRev NORD har en administrativ samarbeidsavtale med Revisjon Midt-Norge om utveksling av kompetanse-tiltak og erfaringer. Det ble gjennomført et felles styremøte mellom selskapene i mars 2024. Målet med dette møtet var å bygge felles kunnskap og utveksle relevante erfaringer.

Den dominerende styresaken i 2023 har vært sammenslåingen av Vest-Finnmark kommunerevisjon med Kom-Rev NORD. Denne prosessen har vært krevende, og den har tatt tid. Allerede høsten 2021 vedtok Vest-Finnmark kommunerevisjon at man var positiv til en virksomhetsoverdragelse. Styret i KomRev NORD vedtok også en positiv holdning til en slik løsning, forutsatt at det økonomiske grunnlaget var til stede, dvs. at en slik mulig sammenslåing ikke ville belaste KomRev NORD sine daværende eiere. I 2022 ble det utredet hva som måtte til før en sammenslåing ble aktuell, og det var enighet om at kostnadsnivået i Vest-Finnmark kommunerevisjon måtte reduseres noe før dette kunne skje. Dette ble gjennomført i 2022/23, slik at sammenslåingen fra 1.7.2023 endelig kunne gjennomføres. Fra 1.7.2023 er det over 50 ansatte i selskapet, noe som medfører at de ansatte har to ansattrepresentanter i styret til selskapet.

Styret og ledelsen har hatt et langsiktig perspektiv i sitt arbeid med denne saken. Styret mener at en slik sammenslåing vil bidra til et styrket og helhetlig tilbud innenfor kommunal revisjon i landsdelen. Det er heller ingen tvil om at de nye eierkommunene gjennom dette får del i et lavere kostnadsnivå for sin revisjon, noe som allerede er realisert i 2023. Styret har lagt til grunn at nåværende kontorsteder i Finnmark beholdes, dvs. i Hammerfest, Alta og Lakselv. Styret er fremdeles opptatt av at selskapet skal etablere et kontor i Øst-Finnmark. Sammenslåingsprosessen har vært krevende, ikke minst for vår ledelse og administrasjon, som både skal håndtere daglig drift, og bidra til gode løsninger i en ny organisasjon. Det handler om økonomiske tiltak, om bygging av en ny organisasjon og av en felles bedriftskultur. Dette har også medført en del ekstra kostnader som reflekteres i regnskapet for Vest-Finnmark kommunerevisjon pr. 30.06.2023, og i regnskapet for KomRev NORD pr. 31.12.2023.

Pensjon

KomRev NORD er som interkommunalt selskap underlagt to ulike regelsett når det gjelder beregning og bokføring av pensjon. Pensjonspremien faktureres på grunnlag av pensjonsleverandøren KLPs beregninger iht. forsikringslovgivningens krav. KomRev NORD betaler og bokfører pensjonspremiefakturaer fra KLP kvartalsvis i regnskapsåret. Etter utløpet av regnskapsåret får selskapet melding fra KLP om beregnet pensjonskostnad som skal bokføres etter gjeldende regnskapsforskrift for kommunal sektor. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og betalt pensjonspremie omtales som årets *premieavvik*. Premieavviket tilbakeføres i regnskapet påfølgende år. Premieavviket har virkning på selskapets driftsresultat både det regnskapsåret avviket oppstod og det året det tilbakeføres. Den samlede effekten av premieavviket på resultatet i årsregnskapet blir dermed summen av årets premieavvik og tilbakeført avvik fra forrige år, jf. nedenstående tabell.

Tabellen under viser hvordan premieavviket har påvirket KomRev NORDs regnskap siden 2018.

PREMIEAVVIK	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Årets	4 403 263	2 124 451	4 200 777	265 190	1 207 485	667 948
+ Tilbakeføring fra året før	-4 318 024	-4 200 777	-265 190	-1 207 485	-667 948	-229 902
= Årlig resultateffekt	85 239	-2 076 326	3 935 587	-942 295	539 537	438 046

I 2023 blir effekten av samlet premieavvik positiv på det regnskapsmessige resultatet slik det fremgår av tabellen over. Sett under ett og over tid blir «netto» pensjonsutgift lik den pensjonspremien selskapet faktisk betaler til pensjonsleverandøren. Årsaken til at årets tilbakeføring er større enn fjorårets premieavvik skyldes at Vest-Finnmark kommunerevisjon amortiserte premieavvik over 7 år. Dette akkumulerte premieavviket på kr 2 087 129 er i sin helhet amortisert i vårt regnskap for 2023. Note 8 gir ytterligere informasjon om pensjon.

Regnskap

Regnskapsmessig resultat er kr 0 og skyldes at regnskapet er avsluttet med strykning av overførte midler til investeringsregnskapet og avsetninger. Som følge av dette er investeringsregnskapet avsluttet uten finansiering av pliktige anskaffelse av KLP-andeler. Udekket beløpet på kr 353 943 må dekkes i 2024. I tabellen under viser raden for resultat eksklusiv premieavvik at KomRev NORD har hatt overskudd i alle år siden 2018 utenom 2021. Vi mener at resultat eksklusiv premieavvik gir et riktigere bilde enn tallene i øverste rad som viser regnskapsmessig resultat iht. regnskapet.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Regnskapsmessig resultat	0	3 005 725	1 707 185	3 244 815	2 736 538	3 336 694
Premieavvik—årets resultateffekt	85 239	-2 076 326	3 935 587	942 295	-539 537	-438 046
Resultat ekskl. premieavvik	85 239	929 399	-2 228 402	4 187 110	2 197 002	2 898 648

Driftsinntektene i selskapet var i 2023 på kr 62,9 millioner. Som tabellen under viser, ble netto driftsresultat -4,3 millioner kroner. Økningen av driftsutgiftene i årene etter 2017 skyldes at KomRev NORD har overført til eierne 2,5 millioner i 2023, 3 millioner i 2021, 2 millioner i 2020, 3 millioner i 2019 og 3,5 millioner kroner i 2018. Øvrig økning skyldes selskapets økende oppdragsmengde. De historiske tallene de siste sju årene er som følger:

(Alle tall i millioner kroner)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Driftsinntekter	63,0	52,6	50,7	49,6	39,7	38,7	38,5
- Driftsutgifter	67,9	54,7	52,8	46,5	41,0	39,6	35,1
+ Resultat netto finanstransaksjoner	0,6	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3
= Netto driftsresultat	-4,3	-1,7	-1,9	3,3	-0,9	-0,6	3,7

Balanse og likviditet

Selskapet har i løpet av 2023 hatt noe strammere likviditet som følge av sammenslåingen med Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Selskapets disposisjonsfond pr. 31.12 utgjør kr 19 581 988 og har i løpet av året økt med vel kr 2 millioner og skyldes i hovedsak skyldes midler fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. For ytterligere detaljer om disposisjonsfondet vises til note 3 og 4. KomRev NORD har pr. 31.12 ca. kr 1 millioner mer pensjonsmidler enn pensjonsforpliktelser.

Resultat

Regnskapsmessig resultat er kr 0 fordi regnskapet er avsluttet med pliktige strykninger som utgjør ca. kr 275 000. Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 353 943 og dette må dekkes inn i 2024.

Styrets vedtak:

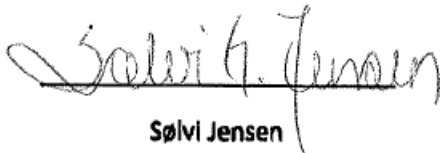
1. Representantskapet godkjenner fremlagt årsberetning med regnskap for 2023 med et regnskapsmessig resultat på kr 0. Regnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanse, noter og styrets beretning.
2. Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 353 943. Dette beløpet dekkes inn i budsjettreguleringen for 2024.

Tromsø, 19 februar 2024

Ivar Råstad

Styreleder

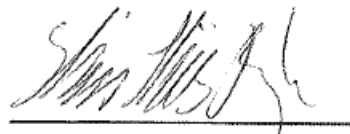

Sølvi Jensen

Nestleder

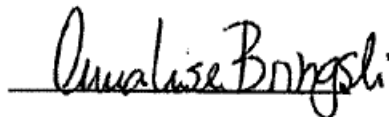
Paul Rosenmeyer

Styremedlem

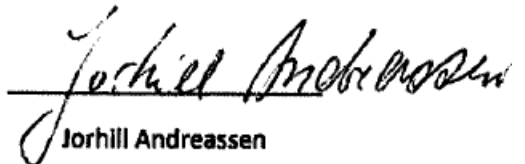
Stian Hlis Bergh

Styremedlem

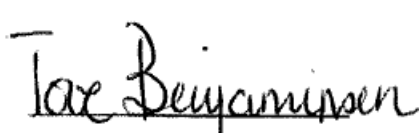
Anna Lise Bringsli

Styremedlem

Jorhill Andreassen

Styremedlem

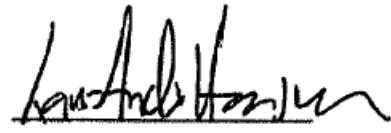
Tove Benjaminsen

Styremedlem

Truls Sirl

Styremedlem

Lars-André Hanssen

Administrerende direktør

Representantskapets leder er Louis S. Edvardsen, Senja og representantskapets nestleder er Marianne Dobak Kvensjø, Nordland fylkeskommune

Representantskapets valgkomite består av representantskapets leder, nestleder og medlem Mona Benjaminsen, Karlsøy kommune.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2023

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til KomRev NORD IKS som viser et negativt ordinært resultat på kr 4 318 818. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til selskapet per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon mottatt 11. mars 2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med KomRev NORD IKS sin redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Styret og administrerende direktørs ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpsmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal styret og administrerende direktør redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Løten, 14. mars 2024

Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Razita Sjakhgirijeva
regnskapsrevisor

Årsregnskap 2023

Økonomisk oversikt - drift

	Note)	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022
Driftsinntekter					
Salgsinntekter	5)	5 425 866	5 490 000	5 000 000	5 365 966
Refusjoner	2)	56 486 096	52 720 000	45 000 000	47 241 172
Overføringer	14)	1 030 000	1 030 000	0	-
Andre driftsinntekter		4 289	0	0	-
Sum driftsinntekter		62 946 252	59 240 000	50 000 000	52 607 137
Driftsutgifter:					
Lønn inkl. sosiale utgifter	8)	50 483 812	48 689 000	39 585 000	43 315 068
Kjøp av varer og tjenester		11 986 762	10 055 000	8 560 000	9 200 066
Overføringer		4 991 034	4 335 000	1 665 000	1 773 561
Andre driftsutgifter		427 244	505 000	490 000	412 000
Sum driftsutgifter		67 888 852	63 584 000	50 300 000	54 700 695
Driftsresultat		-4 942 600	-4 344 000	-300 000	-2 093 558
Finansposter					
Renteinntekter		635 251	300 000	300 000	434 253
Renteutgifter		11 469	0	0	970
Ordinært resultat	10)	-4 318 818	-4 044 000	0	-1 660 275
Interne finansieringstransaksjoner					
Avsetninger	3)	1 510 907	1 535 725	0	1 707 185
Bruk av tidligere avsetninger	3)	5 829 725	5 829 725	240 000	6 601 634
Finansiering av utgifter i inv.regnskapet		-	250 000	240 000	228 449
Regnskapsmessig resultat		-	0	0	3 005 725

Økonomisk oversikt - investeringer

	Note)	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2022
Egenkapitalinnskudd KLP	7) og 11)	353 943	250 000	240 000	228 449
Sum investeringer		353 943	250 000	240 000	228 449
Finansiering					
Overført fra driftsregnskapet		0	250 000	240 000	228 449
Sum overføring fra drift		0	250 000	240 000	228 449
Udekket beløp		353 943	0	0	0

Balanse pr. 31. desember

	Note)	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Aksjer og andeler	7)	5 311 960	3 369 482
Pensjonsmidler	8)	175 423 798	118 337 223
Omløpsmidler	10)		
Kortsiktige fordringer		9 869 469	4 747 046
Premieavvik	8)	4 403 263	2 124 451
Kasse, postgiro og bankinnskudd		15 556 794	21 180 170
SUM EIENDELER		210 565 285	149 758 373
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Disposisjonsfond	3) og 4)	19 581 988	17 366 838
Regnskapsmessig overskudd		-	3 005 725
Udekket beløp i investeringsregnskapet	-	353 943	-
Kapitalkonto	6)	6 322 794	5 542 195
Gjeld			
Pensjonsforpliktelser (langsiktig)	8)	174 412 964	116 164 510
Annen kortsiktig gjeld	10)	10 601 481	7 679 104
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		210 565 285	149 758 373

Noter til regnskapet

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER og generelt om noter

I henhold til selskapsavtalen føres regnskapet etter kommunale regnskapsprinsipper. Selskapet har ikke investeringsfond eller bundne driftsfond.

NOTE 2 REFUSJONER

Sykelønnsrefusjon	857 854
Omsorgspermisjon	462 292
Refusjon fra andre	133 992
Kompensasjon moms påløpt i driftsregnskapet	2 491 034
Revisjonshonorarer mottatt fra kommunene	52 540 924
Sum	56 486 096

NOTE 3 AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER

Disposisjonsfond pr 01.01	17 366 838
Avsatt til disposisjonsfond i driftsregnskapet	1 510 907
Bruk av disposisjonsfondet i driftsregnskapet	-2 824 000
Overført fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS pr. 1.7.2023	3 528 243
Disposisjonsfond pr 31.12	19 581 988

Bruk av tidligere avsetninger består av bruk av disposisjonsfond med kr 2 824 000 samt bruk av tidligere års mindreforbruk (fjorårets overskudd) på kr 3 005 725. Til sammen blir dette kr 5 829 725.

NOTE 4 SPESIFIKASJON AV DISPOSISJONSFOND

Egenkapitalinnskudd deltakere	8 198 709
Annen egenkapital	2 114 383
Kompetansefond	1 045 581
Pensjonsfond	8 223 315
Sum	19 581 988

NOTE 5 SALGSINTEKTER

Salg til andre (uten merverdiavgift)	890 943
Salg til andre (med merverdiavgift)	4 534 923
Sum	5 425 866

NOTE 6 SPESIFIKASJON AV KAPITALKONTO

	Debet	Kredit
Inngående balanse 01.01		5 542 195
Egenkapitalinnskudd KLP (kjøp av aksjer) (inkl. Vefik)		1 942 478
Endring pensjonsmidler		57 086 575
Endring pensjonsforpliktelser	58 248 454	
Utgående balanse 31.12	6 322 794	
SUM	64 571 248	64 571 248

NOTE 7 AKSJER OG ANDELER

Egenkapitalinnskudd KLP pr. 1.1	3 369 482
Årets pliktige kjøp av KLP Egenkapitalinnskudd	353 943
Overført KLP Egenkapitalinnskudd fra Vefik, jf. note 10	1 588 535
Egenkapitalinnskudd KLP pr. 31.12	5 311 960

NOTE 8 PENSJONSORDNING I KLP

KomRev NORD IKS har kollektiv pensjonsordning i KLP som sikrer tariffestet tjenstepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders-, uføre,- ektefelle,- og barnepensjon samt AFP og tidligpensjon. Pensjonen fra KLP samordnes med utbetalingene fra Folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

Det er i 2023 foretatt en virksomhetsoverdragelse der tidligere Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS nå er en del av KomRev NORD. Tallene for 2022 gjelder KomRev NORD eksklusiv Vest-Finnmark kommunerevisjon.

I pensjonsberegningen fra KLP for 2023 er inngående balanse fra Vest-Finnmark kommunerevisjon innarbeidet pr 31.12.22.

Pensjonsordning	KLP 2023	KLP 2022
Pensjonskostnader		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	5 590 312	4 293 476
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	6 010 545	3 452 621
Forventet avkastning av pensjonsmidlene	6 700 236	3 984 289
= Netto pensjonskostnad (eksl. adm.)	4 900 621	3 761 808
Sum amortisert premieavvik	4 108 491	3 996 933
Administrasjonskostnad/rentegaranti	237 810	197 652
=Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	9 246 922	7 956 393
Premieavvik		
Årets innbetalte pensjonspremie inkl adm.kostnader	9 328 025	5 980 822
- Administrasjonskostnader	237 810	197 652
- Pensjonskostnad eksl adm.kostnad	4 900 621	3 761 808
= Årets premieavvik	4 189 594	2 021 362
Arbeidsgiveravgift av premieavvik	213 669	103 089
Sum premieavvik og arbeidsgiveravgift	4 403 263	2 124 451
Akkumulert premieavvik (KomRev Nord har 1 års amortisering)	2023	2022
Akkumulert premieavvik 31.12.22 (konto 219419001) (Inkl. UB 31.12.22 Vefik IKS)	4 537 312	3 996 933
+ Årets premieavvik	4 189 594	2 021 362
- Sum amortisert premieavvik	-4 537 312	-3 996 933
= Akkumulert premieavvik 31.12.23	4 189 594	2 021 362
Arbeidsgiveravg. av premieavvik	213 669	103 089
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	213 669	103 089

Dersom innbetalt premie overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Dersom innbetalt premie er lavere enn netto pensjonskostnad, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et annet beløp enn faktisk innbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

KomRev Nord har besluttet å håndtere premieavvik i sin helhet i påfølgende regnskapsår, jf. forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-5.

Etter virksomhetsoverdragelsen er årets positive premieavvik for KomRev Nord pr. 31.12.2023 kr 4.403.263 inklusiv arbeidsgiveravgift. Samlet amortisering etter innarbeidelsen inklusiv arbeidsgiveravgift er utgiftsført med kr 4.318.024. Nettoeffekten av premieavviket og amortisering utgjør i 2023 til sammen kr 85.239 inklusiv arbeidsgiveravgift.

Vest-Finnmark kommunerevisjon hadde amortisering over 7 år. Akkumulert premieavvik pr 31.12.22 på kr 2.087.129 er i sin helhet amortisert i 2023. Dette beløpet inngår i samlet amortisert beløp på kr 4.318.024.

NOTE 8 PENSJONSORDNING I KLP forts.

Balanseført pensjonsforpliktelse	2023	2022
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	174 412 964	116 164 510
- Pensjonsmidler	175 423 798	118 337 223
= Netto balanseført forpliktelse	-1 010 834	-2 172 713
Arbeidsgiveravg av netto pensjonsforpliktelse	-51 553	-110 808
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse (kto 240419061)	2023	2022
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse pr 1.1	161 914 782	106 678 726
Estimatavvik forpliktelse pr 1.1	7 552 221	6 490 631
= Faktisk forpliktelse	169 467 003	113 169 357
Årets opptjening	5 590 312	4 293 476
Rentekostnad	6 010 545	3 452 621
Utbetalinger	-6 654 896	-4 750 944
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	174 412 964	116 164 510
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler (kto 220419060)	2023	2022
Brutto påløpt pensjonsmidler pr 1.1	164 652 986	108 534 892
Estimatavvik pensjonsmidler pr 1.1	1 635 257	4 785 816
= Faktisk forpliktelse	166 288 243	113 320 708
Innbetalt premie inkl adm	9 328 025	5 980 822
Adm.kostnad	-237 810	-197 652
Utbetalinger	-6 654 896	-4 750 944
Forventet avkastning	6 700 236	3 984 289
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	175 423 798	118 337 223

Premiefond	2023	2022
Bruk av premiefond	5 901 740	2 161 163
Saldo pr 31.12	71 250	4 374 081

Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring:	2023	2022
Endret forpliktelse - Planendring	0	0
Endret forpliktelse - Ny beregningstariff	0	0
Endret forpliktelse - Øvrige endringer	7 552 221	6 490 631
Endringer forpliktelse - Totalt	7 552 221	6 490 631

Beregningsforutsetninger (§ 13-1 nr D jfr § 13-5 nr 2-6)	2023	2022
Avkastning på pensjonsmidler	4,00	3,50
Diskonteringsrente	3,50	3,00
Årlig lønnsvekst	2,48	1,98
Årlig G-regulering	2,48	1,98
Pensjonsregulering	1,71	1,22

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelse som ble balanseført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelse i foregående år og ny beregning kalles estimatavvik for pensjonsforpliktelse. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

Merknader:

Reglene om bokføring av pensjonsutgifter i § 3-5 i regnskapsforskriften har medført at betalte og forbrukte pensjonsutgifter pr 31.12.23 ikke er kommet til utgiftsføring i driftsregnskapet. § 3-5 ikke er i samsvar med kommunelovens § 14-6 hvor det står at "alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år."

NOTE 9 UTVIKLING I ANTALL ÅRSVERK, HONORAR OG GODTGJØRELSE

Økningen i antall årsverk skyldes inntreden av nye eiere.

Årstall	2023	2022	2021	2020	2019
Antall årsverk	53	43,5	42,5	39,9	35,6

Selskapets styre mottok til sammen kr 322 100 i samlede godtgjørelser i 2023, hvorav styrets leder mottok kr 85 000. Daglig leder mottok en årslønn på kr 1 350 000.

Honorar vedrørende revisjonstjenester utgjør kr 86 625 ekskl. mva. (ingen rådgivningstjenester).

NOTE 10 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL

Balansen	31.12.2023	1.1.2023	Endring
Omløpsmidler	29 829 526	28 051 668	1 777 859
Kortsiktig gjeld	10 601 481	7 679 104	2 955 378
Arbeidskapital	19 228 045	20 372 564	-1 144 519

Drifts- og investeringsregnskapet	2023
Ordinært resultat	- 4 318 818
Netto utgifter investeringsregnskapet	353 943
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	- 4 672 761

Differanse i endring arbeidskapital mellom balanse og drift/investering	3 528 242
--	------------------

Forklaring til differanse i endring arbeidskapital:	
Aktivering av fond pr. 30.6.23 - fra Vest-Finnmark kommunerevisjon	3 528 242

NOTE 11 INNTEKTER FRA DELTAKERE, KOMMUNALE FORETAK OG ANDRE

REVISJONSHONORAR FRA (deler av regnskapspostene Refusjon og Salgsinntekter)	
Deltakerkommuner	52 540 924
Kommunale foretak eid av deltakerkommuner	2 675 958
Andre (ikke juridiske eiere som IKS, kirker, stiftelser og andre kommuner)	2 749 908
SUM DRIFTSINNTEKTER	57 966 790

NOTE 12 UTVIKLING I ANTALL ÅRSVERK, HONORAR OG GODTGJØRELSE

Økningen i antall årsverk skyldes inntreden av nye eiere.

Årstall	2023	2022	2021	2020	2019
Antall årsverk	53	43,5	42,5	39,9	35,6

Selskapets styre mottok til sammen kr 322 100 i samlede godtgjørelser i 2023, hvorav styrets leder mottok kr 85 000. Daglig leder mottok en årslønn på kr 1 350 000.

Honorar vedrørende revisjonstjenester utgjør kr 86 625 ekskl. mva. (ingen rådgivningstjenester).

NOTE 13 SAMMENSLÅING AV KomRev NORD IKS OG Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS

Pr. 1.7.2023 ble Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS slått sammen med KomRev NORD IKS, og dette medfører at vi i regnskapet for 2023 har noen ekstraordinære transaksjoner. Sammenslåingen med Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS medførte at ni medarbeidere begynte i KomRev NORD fra og med 1.7.2023. Balansen til avviklingsregnskapet til Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS har vi tatt inn i vårt regnskap, jf. kolonne «IB 1.7.23 Vefik IKS» under. Disse postene har selskapet vårt overtatt som følge av sammenslåingen. I tillegg har vi regnskapsført en del utgifter vedrørende Vest-Finnmark kommunerevisjon i KomRev NORDs regnskap som følge av sammenslåingen.

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS sitt avviklingsregnskap pr. 1.7.2023 er revidert av Salten kommunerevisjon og godkjent av avviklingsstyret. Balansen fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS sitt avviklingsregnskap presenteres i sin helhet på neste side. For å få kortsiktige fordringer i kolonne «IB 1.7.23 Vefik IKS» må de to postene kortsiktige fordringer og kasse, bank og bankinnskudd i balansen på neste side slås sammen. Årsaken til dette er at midlene i Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS ikke ble overført bankkontoene i KomRev NORD IKS før årsskiftet.

	Regnskap 2023	IB 1.7.23 Vefik IKS	Regnskap 2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Egenkapitalinnskudd KLP	5 311 960,00	1 588 535,00	3 369 482,00
Pensjonsmidler	175 423 798,00	48 727 633,00	118 337 223,00
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	9 869 469,06	3 465 261,46	4 747 046,34
Premieavvik	4 403 263,00	1 021 478,00	2 124 451,00
Kasse, postgiro og bankinnskudd	15 556 794,48		21 180 170,28
SUM EIENDELER	210 565 284,54	54 802 907,46	149 758 372,62
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Disposisjonsfond	19 581 988,08	3 528 242,62	17 366 838,37
Regnskapsmessig overskudd	0,00		3 005 725,45
Udekket beløp i investeringsregnskapet	-353 943,00		
Kapitalkonto	6 322 794,00	-554 767,00	5 542 195,00
Gjeld			
Pensjonsforpliktelser (langsiktig)	174 412 964,00	50 870 935,00	116 164 510,00
Annen kortsiktig gjeld	10 601 481,46	958 496,84	7 679 103,80
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	210 565 284,54	54 802 907,46	149 758 372,62

Vedlegg til note 13

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS sitt avviklingsregnskap pr. 1.7.2023

Org.nr. 887 013 322

	Årsregnskap 2023		VEFIK
Balanseregnskap			
	Regnskap 2023	Regnskap 2022	
EIENDELER:			
Anleggsmidler	50 316 168,00	47 852 555,00	
Faste eiendommer og anlegg	0,00	0,00	
Utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	0,00	
Utlån	0,00	0,00	
Aksjer og andeler	1.588.535,00	1.536.792,00	
Pensjonsmidler	48.727.633,00	46.315.763,00	
Omløpsmidler	4 486 739,46	5 875 438,50	
Kortsiktige fordringer	1 298 769,37	102.747,45	
Premieavvik	1.021.478,00	2.087.129,00	
Aksjer og andeler	0,00	0,00	
Sertifikater	0,00	0,00	
Obligasjoner	0,00	0,00	
Derivater	0,00	0,00	
Kasse, postgiro og bankinnskudd	2.166.492,09	3.685.562,05	
SUM EIENDELER	54 802 907,46	53 727 993,50	
EGENKAPITAL:			
Egenkapital	2 973 475,62	5 882 946,92	
Disposisjonsfond	3.528.242,62	3.780.663,92	
Bundne driftsfond	0,00	0,00	
Ubundne kapitalfond	0,00	0,00	
Bundne kapitalfond	0,00	0,00	
Regnskapsmessig overskudd	0,00	0,00	
Regnskapsmessig underskudd	0,00	0,00	
Likviditetsreserve			
Kapitalkonto	-554.767,00	2.102.283,00	
Gjeld			
Langsiktig gjeld	50 870 935,00	45 750 272,00	
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00	
Pensjonsforpliktelser	50.870.935,00	45.750.272,00	
Sertifikater	0,00	0,00	
Andre lån	0,00	0,00	
Kortsiktig gjeld	958 496,84	2 094 774,58	
Kassekredittlån	0,00	0,00	
Annen kortsiktig gjeld	958 496,84	2.094.774,58	
Derivater	0,00	0,00	
Premieavvik	0,00	0,00	
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	54 802 907,46	53 727 993,50	

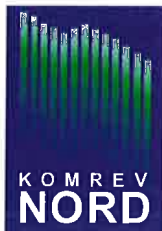
NOTE 14 Selskapskapital nye eiere

Pr. 1.7.2023 ble Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS slått sammen med KomRev NORD IKS. Vi har fra våre nye 11 eierkommuner fått tilført selskapskapital på kr. 1 030 000, jf. driftsinntekten «Overføringer». Denne overføringen er avsatt til disposisjonsfond og tilført egenkapitalinnskudd deltakere, jf. note 4.

Kr 624 000 vil i 2024 bli tilbakebetalt disse 11 eierkommunene fordi de ikke har fått tilbakebetalt sin deltakerkapital fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS før avviklikningen.

Eiere	Andel	Eiere	Andel
Tromsø kommune	15,0	Kvæfjord kommune	0,8
Nordland fylkeskommune	12,5	Salangen kommune	0,8
Troms fylkeskommune	10,3	Vardø kommune	0,8
Harstad kommune	5,7	Karasjok kommune	0,7
Finnmark fylkeskommune	4,7	Skjervøy kommune	0,7
Alta kommune	3,9	Båtsfjord kommune	0,6
Narvik kommune	3,9	Karlsøy kommune	0,6
Senja kommune	3,7	Gáivuotna Kåfjord kommune	0,6
Hammerfest kommune	2,5	Evenes kommune	0,6
Vestvågøy kommune	2,5	Lødingen kommune	0,6
Sortland kommune	2,3	Flakstad kommune	0,5
Sør-Varanger kommune	2,3	Ibestad kommune	0,5
Vågan kommune	2,2	Storfjord kommune	0,5
Målselv kommune	1,7	Berlevåg kommune	0,4
Balsfjord kommune	1,4	Dyrøy kommune	0,4
Tjeldsund kommune	1,4	Gamvik kommune	0,4
Vadsø kommune	1,4	Gratangen kommune	0,4
Nordreisa kommune	1,2	Lebesby kommune	0,4
Hemnes kommune	1,1	Moskenes kommune	0,4
Bardu kommune	0,9	Måsøy kommune	0,4
Porsanger kommune	0,9	Nesseby kommune	0,4
Sørreisa kommune	0,8	Hasvik kommune	0,4
Kautokeino kommune	0,8	Lavangen kommune	0,4
Nordkapp kommune	0,8	Loppa kommune	0,4
Tana kommune	0,8	Kvænangen kommune	0,4
Lyngen kommune	0,8	Værøy kommune	0,3
Bø kommune	0,8	Røst kommune	0,3
		Sum andeler	100,0

KomRev NORD

Interkommunalt selskap

Vi skaper trygghet

Medlemmer av representantskapet
Styrets medlemmer

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Det innkalles til representantskapsmøte i KomRev NORD IKS

Fredag 26. april 2023 kl. 1215

Møtested: Tromsø, Scandic Ishavshotel eller via Teams

Sakliste:

1. Åpning og konstituering v/representantskapets leder Louis S. Edvardsen
 - a) Valg av leder til representantskapet
 - b) Valg av nestleder til representantskapet
 - c) Valg av medlem til valgkomiteen
 - d) Valg av 2 medlemmer til å underskrive protokollen
 - e) Valg av møtesekretær
 - f) Valg av tellekorps
2. Årsberetning med regnskap for 2023
3. Budsjettregulering 2024
4. Økonomiplan 2025 – 2028
5. Godtgjørelse til tillitsvalgte
6. Valg av styre

Møtet starter med lunsj for de som er fysisk til stede i Tromsø. Lunsj fra klokken 1130.

Under sak 1 må det nye representantskapet konstituere seg. Dagens ledelse av representantskapet sier seg villig til å fortsette arbeidet. Det gjør at det vil bli foreslått følgende ledelse av representantskapet for perioden 2024-2027:

Leder Louis S. Edvardsen, Senja kommune

Nestleder Mona Benjaminsen, Karlsøy kommune

Medlem av valgkomiteen Odd Erling Mikalsen, Finnmark fylke

For at representantskapet skal være beslutningsdyktig, må minst to tredeler av deltakerne være til stede.

Møtet forventes å være avsluttet innen kl. 1530.

Ved avbud eller andre henvendelser kontakt:

- KomRev NORD sitt sentralbord 770 41 400
- E-post: post@komrevnord.no

Tromsø, 17. april 2024

Louis S. Edvardsen
Leder av representantskapet

Kopi: Deltakerkommunene v/ordførere
K-Sekretariatet IKS v/kontrollutvalgene
Kontrollutvalgan KO v/kontrollutvalgene
Kusek IKS
Konsek IKS

Organ:	Styret	Saksnummer:	3/24 15/24	Møtedato:	19.2.24 18.3.24	Saksbehandler:	Alf-Erlend Vaskinn
	Representantskapet		2/24		26.4.24		Alf-Erlend Vaskinn

Årsberetning med regnskap for 2023

Vedlegg:

Årsberetning med regnskap for KomRev NORD 2023

Saksopplysninger:

I følge endret § 27 i lov om interkommunale selskaper skal daglig leder utarbeide årsregnskapet senest 22. februar året etter regnskapsåret. Styret skal avlegge årsregnskapet og årsberetningen senest 31. mars. Årsregnskapet og årsberetningen skal revideres av regnskapsrevisor.

Revisjonsberetningen skal avgis til representantskapet med kopi til styret senest 15. mai. Styret legger frem forslag til vedtak om årsregnskap og årsberetning for representantskapet.

Årsregnskapet og årsberetningen skal fastsettes av representantskapet senest 30. juni. Vedtaket skal angi hvordan et overskudd skal disponeres eller negativ egenkapital skal dekkes inn.

Den økonomiske delen av årsberetningen inneholder alle vesentlige informasjonspunkter som kreves etter lovverket. Regnskapet er avlagt etter lov om interkommunale selskaper. Regnskapet for 2023 er avlagt med et regnskapsmessig resultat på kr 0 etter pliktige strykninger.

Forklaring på det regnskapsmessige resultatet post for post vises i tabellen på neste side med følgende kolonner:

- Regnskap 2023
- Regulert budsjett
- Regnskap minus regulert budsjett
- Prosentvis endring (regnskap minus regulert budsjett i prosent av regulert budsjett)

	Regnskap 2023	Regulert budsjett	Regnskap minus regulert budsjett	Prosentvis endring
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	5 425 866	5 490 000	-64 134	-1,2
Refusjoner	56 486 096	52 720 000	3 766 096	7,1
Overføringer	1 030 000	1 030 000	0	0,0
Andre driftsinntekter	4 289	0	4 289	
Sum driftsinntekter	62 946 252	59 240 000	3 706 252	6,3
Driftsutgifter:				
Lønn inkl. sosiale utgifter	50 483 812	48 689 000	1 794 812	3,7
Kjøp av varer og tjenester	11 986 762	10 055 000	1 931 762	19,2
Overføringer	4 991 034	4 335 000	656 034	15,1
Andre driftsutgifter	427 244	505 000	-77 756	-15,4
Sum driftsutgifter	67 888 852	63 584 000	4 304 852	6,8
Driftsresultat	-4 942 600	-4 344 000	-598 600	13,8
Finansposter				
Renteinntekter	635 251	300 000	335 251	111,8
Renteutgifter	11 469	0	11 469	
Ordinært resultat	-4 318 818	-4 044 000	-274 818	6,8
Interne finansieringstransaksjoner				
Avsetninger	1 510 907	1 535 725	-24 818	-1,6
Bruk av tidligere avsetninger	5 829 725	5 829 725	0	
Finansiering av utgifter i inv.regnskapet	0	250 000	-250 000	
Regnskapsmessig resultat	0	0	0	

Generelt om regnskapet 2023

I 2023 økte kostnadene mer enn tidligere år. Statistisk sentralbyrå skriver at prisene i et historisk perspektiv steg uvanlig mye. Årsveksten for hele landet ble 5,5 % for hele 2023 ifølge sentralbyrået. KomRev NORD har hatt en utgiftsvekst på 6,8 % for driftsutgiftene totalt. En forklaring på at vi har hatt en litt høyere vekst enn gjennomsnittet er at vi i forbindelse med sammenslåingen med Vest-Finnmark kommunerevisjon i en overgangsperiode har betalt dobbelt med lisenser. Dette kan fremstå som unødvendige utgifter. Til en viss grad er det ikke til å unngå at det blir en kort periode med ekstra utgifter. Det er imidlertid på det rene at denne perioden har vært for lang og vi jobber med å minimere disse ekstra utgiftene.

Resultat

Regnskapsmessig resultat er kr 0 fordi regnskapet er avsluttet med pliktige strykninger som utgjør ca. kr 275 000.

I det videre vil vi kommentere post for post i regnskapet.

Driftsinntekter

Salgsinntekter er like under budsjettet og avviket er kun 1,2 %.

Refusjoner er nesten kr 3,8 millioner kroner høyere enn budsjettet, noe som utgjør 7,1 %.

Merinntektene skyldes i hovedsak at vi har hatt et høyere sykefravær enn budsjettet og at reell deflator for kommunal sektor ble høyere enn vi budsjettete med.

Andre overføringer er deltakerinnskudd fra våre 11 nye eierkommuner og inntektene samsvarer helt med regulert budsjett.

Driftsutgifter

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter er ca. kr 1,8 millioner mer enn budsjettert noe som utgjør merforbruk på 3,7 % i forhold til regulert budsjett. Av dette utgjør effekten av økt arbeidsgiveravgift over kr 500 000 sammenlignet med fjorårets regnskap. Hovedårsaken til denne økningen er at det fra 2023 ble innført en ekstra arbeidsgiveravgift på 5 % for årslønn over kr 750 000 kroner. Dette gjelder for alle arbeidsgivere i Norge.

Pensjonsutgiften er ca. på samme nivå som i fjor noe som skyldes at vi har brukt av premiefondet til å dekke den relativt høye reguleringspremien. *Premiefond* (kundernes *premiefond*) er et fond for tilbakeførte premier og overskudd. Midler på *premiefond* kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Det fremgår av note 8 at vi i år har brukt ca. kr 5,9 millioner av premiefondet – det er nesten kr 3 millioner mer enn vi brukte i fjor. Konsekvensen av bruken av premiefondet er at pensjonsutgiften er tilsvarende lavere. Det er årsaken til at vi har samme nivå på pensjonsutgiften som i fjor – dette er ikke tilfellet for kommunene som har hatt økte pensjonsutgifter som følge av høy reguleringspremie.

Kjøp av varer og tjenester er vel kr 1,9 millioner mer enn regulert budsjettert – dette er et merbruk på vel 19 % sammenlignet med regulert budsjett. Hovedforklaringen er at vi har et økende bruk av IKT-tjenester. I tillegg har vi anskaffet inventar og utstyr i 2023 blant annet som følge av nye lokaler ved hovedkontoret. Utgiftene til leie av lokaler har også økt mye fra i fjor til i år både som følge av utvidelsen ved hovedkontoret og leie av større lokaler i Alta enn vi har behov for. Vi er i dialog med utleier i Alta for å få avpasset leien med behovet vi har fremover.

I år har vi også satset mer på kurs/opplæring og bygging av kultur i vårt nye selskap. Vi har hatt to 3-dagers personalsamlinger i høst. Dette har bidratt til økt kompetanse samt at vi alle er blitt bedre kjent med hverandre.

At overføringer er vel kr 650 000 høyere enn budsjettert skyldes for lavt budsjettert momskompensasjon. Tilsvarende merinntekt finnes på inntektssiden under posten «refusjoner». Nettoeffekten av dette blir 0.

Renteinntekter

Renteinntektene ble kr 335 000 høyere enn forventet noe som skyldes at sentralbanken har hevet renten flere ganger i 2023, og dermed har vi fått økte renter på våre bankinnskudd.

Interne finansieringstransaksjoner

Avsetninger og bruk er nesten helt i balanse og avvikene skyldes pliktige strykninger i forbindelse med årsavslutningen. Finansiering av kjøp av andeler i KLP er helt strøket mens et mindre beløp er strøket for avsetninger. Dette er årsaken til at resultatet blir akkurat 0.

Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 353 943 – dette må vi dekke inn i 2024. Årsaken til at beløpet ble over kr 100 000 mer enn budsjettert er at KomRev NORD også har betalt Vest-Finnmark kommunerevisjons sin del av egenkapitalinnskudd i KLP. Denne fakturaen har forfall første halvår og var derfor ikke innarbeidet i vårt budsjett.

Styrets innstilling til vedtak:

1. Representantskapet godkjenner fremlagt årsberetning med regnskap for 2023 med et regnskapsmessig resultat på kr 0. Regnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanse, noter og styrets beretning.
2. Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 353 943. Dette beløpet dekkes inn i budsjettreguleringen for 2024.

Tromsø den 14.04.2024

Lars-André Hanssen
Administrerende direktør

Organ:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Styret	16/24	18.3.24	Alf-Erlend Vaskinn
Representantskapet	3/24	26.4.24	Alf-Erlend Vaskinn

BUDSJETTREGULERING 2024 DRIFTSREGNSKAPET

LØNNS- OG PRISVEKST, KLP-ANDELER, PENSJON, REFUSJON SYKEPENGES OG OMSORGLØNN, BRUK AV KOMPETANSEFOND, DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS MERFORBUK, TILBAKEBETALING EIERKAPITAL VEST-FINNMARK KOMMUNEREVISJON, RENTEINNTEKTER, MOMSKOMPENSASJON, DELING TROMS OG FINNMARK

Representantskapet vedtok økonomiplan for 2024-2027 i sak 6/2023 uten at det ble justert for lønns- og prisstigning. Styret behandlet i møte 19. februar i sak 5 effekten av kommunal deflator og ble da orientert om at «Det tekniske beregningsutvalget» anslår kommunal deflator for 2024 til 5,2 % (framkommer i kommuneproposisjonen for 2024).

Vi gjør oppmerksom på at rapportoppsettet er endret som følge av nye regnskapsregler for interkommunale selskaper (IKS). I vedtatt Økonomiplan for 2024-2027 var posten lønn inklusive sosiale utgifter. Denne posten skal etter ny IKS-lov splittes i egen linje for lønn og egen linje for sosiale utgifter. Dette er gjort i oversikten under og tekstene er omarbeidet i tråd med ny lov. Ellers blir budsjettreguleringen som følge av deflator på 5,2 % slik i driftsbudsjettet:

Art	Tekst	Beløp	
650	Salgsinntekter	345 000	Inntekt
750	Revisjonshonorar fra kommunene	2 985 000	Inntekt
	<i>Sum inntekter</i>	<i>3 330 000</i>	
010	Lønnsutgifter	2 160 000	Utgift
090	Sosiale utgifter	540 000	Utgift
100	Kjøp av varer og tjenester	520 000	Utgift
429	Overføringer	100 000	Utgift
350	Andre driftsutgifter	25 000	Utgift
	<i>Sum utgifter</i>	<i>3 345 000</i>	
900	Renteinntekter	15 000	Inntekt

Interne finansieringstransaksjoner

Art	Tekst	Beløp	
570	Overføring til investeringsregnskapet	15 000	Utgift
940	Bruk av disposisjonsfond	15 000	Inntekt

I tillegg må vi ta hensyn til økt pensjonsportefølje som følge av sammenslåingen med Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Vi vil måtte kjøpe andeler i KLP med et lignende beløp som i 2023. Dette tar vi høyde for med å budsjettregulere slik:

Interne finansieringstransaksjoner

Art	Tekst	Beløp	
570	Overføring til investering	115 000	Utgift
940	Bruk av disposisjonsfond	115 000	Inntekt

Kjøp av andeler i KLP skal bokføres i investeringsregnskapet.

Investeringsbudsjettet reguleres slik:

Art	Tekst	Beløp	
529	Egenkapitalinnskudd KLP	130 000	Utgift
970	Overføring fra driftsregnskapet	130 000	Inntekt

Bruk av Pensjonsfond

Det vises til KomRev NORDs årsberetning med regnskap for 2023 hvor vi har redegjort nærmere for pensjon og hvordan premieavviket påvirker regnskapet. Årets positive premieavvik bidrar til at årets resultat økes med kr 85 239. Ettersom dette beløpet skal tilbakeføres i 2024, er det fornuftig allerede å budsjettere med bruk av midler fra pensjonsfondet for å utjevne effekten av tilbakeføringen av årets premieavvik. Tilbakeføringen utgjør kr 85 000 og de sosiale utgiftene vil dermed øke. Dette gir følgende forslag til regulering i driftsbudsjettet for 2023:

Art	Tekst	Beløp	
090	Pensjon	85 000	Utgift
940	Bruk av disposisjonsfond – pensjonsfond	85 000	Inntekt

Refusjon sykepengar og omsorgslønn

KomRev NORD har per i dag tre medarbeidere som er sykemeldte. Dette medfører at vi får refundert en del av våre lønnsutgifter fra NAV, samtidig som resten av arbeidsstokken får en større arbeidsbelastning. Vi foreslår derfor å budsjettregulere sykelønnsrefusjonen og øke budsjettposten lønnsutgifter og sosiale utgifter tilsvarende. Foreslått regulering for de sykemeldingene vi kjenner samt anslåtte sykemeldinger resten av 2024 utgjør ca. kr 400 000.

I løpet av 2024 er det tre medarbeidere i KomRev NORD som har omsorgspermisjon. Samlet refusjon fra NAV vil utgjøre ca. kr 1 000 000. Til sammen utgjør sykepengar og omsorgslønn kr 1 400 000 og gir følgende budsjettregulering i driftsbudsjettet for 2024:

Art	Tekst	Beløp	
010	Lønnsutgifter	1 120 000	Utgift
090	Sosiale utgifter	280 000	Utgift
710	Sykelønnsrefusjon	1 400 000	Inntekt

Bruk av kompetansefond

KomRev NORD er 20 år i 2024 og vi tenker å markere dette. Dette tenker vi å gjøre samtidig som vi benytter anledningen til å bygge kompetanse og faglig utvikling. I tillegg tenker vi å bruke ekstra midler for å sikre at KomRev NORD kulturen og vårt faglige opplegg implementeres på en god måte blant våre nye medarbeidere.

Det er stadig vanskeligere å få ansatt kompetente regnskapsrevisorer. Dette er noe hele bransjen opplever og som blant annet revisorforeningen påpekte under metodikk-kurs i Harstad. Som styret er kjent med er revisorutdanningen i Norge nå en masterutdanning. Vi erfarer at kandidatene fra masterutdanningen eksempelvis i Harstad har fått jobb en stund før de er ferdige med studiet. Vi har god dialog med UiT Harstad og vi har to ansatte som tar enkeltfag på revisjonsstudiet. Til høsten starter UiT Harstad opp med en desentralisert master i revisjon. Det er gode nyheter for KomRev NORD som da kan tilby ansatte å ta enkeltfag ved siden av arbeidet. Etter noen år vil de da kunne ta en fullstendig master i revisjon. Vi har flere ansatte som vurderer å starte på dette studiet høsten 2024.

Under karrieredagen ved UiT Tromsø fikk vi kontakt med studenter som ønsket internship hos KomRev NORD. Det betyr at vi tilbyr en kontrakt som muliggjør å arbeide for selskapet samtidig som studenten tar master i revisjon. Vi har avtalt internship fra april i år og ut året. Det er mulighet for å forlenge denne avtalen om det er ønskelig fra begge parter. Vi foreslår å bruke av kompetansefondet til dette tiltaket.

Samlet beløp for alle disse tiltakene vil være 770 000 og gir følgende budsjettregulering i driftsbudsjettet for 2024:

Art	Tekst	Beløp	
010	Lønnsutgifter	100 000	Utgift
090	Sosiale utgifter	20 000	Utgift
100	Kjøp av varer og tjenester	650 000	Utgift
940	Bruk av disposisjonsfond (kompetansefond)	770 000	Inntekt

Dekning av udekket i investeringsregnskapet 2023

Som det fremgår av KomRev NORDs årsberetning med regnskap for 2023 ble investeringsregnskapet avsluttet med et udekket beløp på kr 353 943. Dette må dekkes inn i 2024 og foreslås dekket inn med bruk av disposisjonsfondet.

Art	Tekst	Beløp	
940	Bruk av disposisjonsfond (driftsregnskapet)	354 000	Inntekt
570	Overføring til investering (driftsregnskapet)	354 000	Utgift
970	Overføring fra driftsregnskapet (investeringsregnskapet)	354 000	Inntekt
530	Dekning av tidligere års merforbruk (investeringsregnskapet)	354 000	Utgift

Tilbakebetaling av deltakerkapital til Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS tidligere eiere:

I forbindelse med sammenslåingen av Vest-Finnmark kommunerevisjon og KomRev NORD skal Vest-Finnmark kommunerevisjon avvikles etter lov om interkommunale selskap. Disse 11 eierkommunene har ikke fått tilbakeført sin deltakerkapital i Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Kr 624 000 vil derfor bli tilbakeført til følgende 11 deltakerkommuner:

- Alta kommune
- Båtsfjord kommune
- Hammerfest kommune
- Hasvik kommune
- Karasjok kommune
- Kautokeino kommune
- Loppa kommune
- Måsøy kommune
- Nordkapp kommune
- Porsanger kommune
- Vadsø kommune

Art	Tekst	Beløp	
450	Overføringer til kommuner	624 000	Utgift
940	Bruk av disposisjonsfond	624 000	Inntekt

Justering av renteinntekter i tråd med dagens rentemarked:

I KomRev NORDs regnskap for 2023 er det bokført renteinntekter med kr 635 000. I finansverden er det gitt signaler om at rentenivået forventes ned. De ulike aktørene antar litt forskjellig om når dette vil skje og vi antar at rentenivået for 2024 under ett vil holde seg på 2023 nivå. Vi foreslår derfor å øke budsjettet for renteinntekter og øker budsjettet tilvarende for kjøp av varer og tjenester.

Art	Tekst	Beløp	
100	Kjøp av varer og tjenester	320 000	Utgift
900	Renteinntekter	320 000	Inntekt

Oppjustering av momskompensasjon iht. nytt utgiftsnivå

I økonomiplanen for 2024 lå det til grunn momskompensasjon uten utgiftene (og inntektene) som tilkommer som følge av de 11 nye eierkommunene i Finnmark. Vi har beregnet netto økning til ca. kr 800 000 basert på erfaringene i 2023 regnskapet.

Art	Tekst	Beløp	
429	Merverdiavgifter med rett til kompensasjon	800 000	Utgift
729	Kompensasjon merverdiavgift	800 000	Inntekt

Ett fylkesoppdrag deles opp i to fylkesoppdrag

I fjor da Representantskapet i sak 6/2023 behandlet økonomiplan for 2024-2027 opplyste vi om at både Finnmark fylke og Troms fylke hadde valgt KomRev NORD som revisor. Vi orienterte samtidig at de økonomiske effektene av dette ikke var innarbeidet i økonomiplanen og at vi kom til å følge det opp under budsjettreguleringen for 2024. Netto økning av revisjonshonoraret er kr 1 450 000 og utgiftene merarbeidet medfører fordeler seg slik:

Art	Tekst	Beløp	
429	Lønnsutgifter	950 000	Utgift
090	Sosiale utgifter	250 000	Utgift
100	Kjøp av varer og tjenester	250 000	Utgift
750	Revisjonshonorar fra kommunene	1 450 000	Inntekt

Hovedoversikt – kolonne for budsjett 2024

En skjematisk oppstilling av alle budsjettreguleringene fremkommer i egen kolonne for budsjett 2024 i sak 17 vedrørende budsjett 2024 og økonomiplan 2025-2028.

Alle forslagene gir totalt følgende budsjettregulering i driftsregnskapet og investeringsregnskapet for 2024 oppsummert som innstilling til vedtak.

Styrets innstilling til vedtak:

Representantskapet vedtar den fremlagte budsjettreguleringen for 2024.

Driftsregnskapet

Art	Tekst	Beløp	
7xx	Overføring og tilskudd fra andre	6 635 000	Inntekt
650	Salgsinntekter	345 000	Inntekt
	<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>6 980 000</i>	
010	Lønnsutgifter	4 330 000	Utgift
090	Sosiale utgifter	1 175 000	Utgift
100	Kjøp av varer og tjenester	1 740 000	Utgift
4xx	Overføringer	1 524 000	Utgift
350	Andre driftsutgifter	25 000	Utgift
	<i>Sum driftsutgifter</i>	<i>8 794 000</i>	
	<i>Renteinntekter</i>	<i>335 000</i>	Inntekter

Interne finansieringstransaksjoner

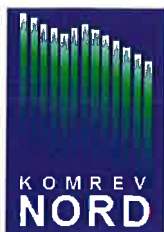
Art	Tekst	Beløp	
570	Overføring til investering	484 000	Utgift
940	Bruk av disposisjonsfond	1 963 000	Inntekt

Investeringsregnskapet

Art	Tekst	Beløp	
529	Egenkapitalinnskudd KLP	130 000	Utgift
970	Overføring fra driftsregnskapet	484 000	Inntekt
530	Inndekning av tidligere års merforbruk	354 000	Utgift

Tromsø den 14.04.2024

Lars-André Hanssen
 Adm. dir.

KomRev NORD

Interkommunalt selskap

Vi skaper trygghet

Organ:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Styret	17/24	18.3.24	Alf-Erlend Vaskinn
Representantskapet	4/24	26.4.24	Alf-Erlend Vaskinn

Budsjett 2025 og Økonomiplan 2025-2028

Saksopplysninger:

Ordinært representantskapsmøte skal i henhold til § 8 i selskapsavtalen behandle budsjettforutsetninger og rammer. I samsvar med dette ble økonomiplanen for 2024–2027 vedtatt av representantskapet i sak 6 den 28. april 2023. Økonomiplan 2025-2028 bygger på fjorårets budsjett og økonomiplan samt regulert budsjett for 2024.

Selskapet er etablert med sikte på å levere fullstendige revisjonstjenester, både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Tjenestene skal leveres på konkurransedyktige vilkår til selvkost for eierne. KomRev NORD må drifte selskapet slik at eierne velger våre revisjonstjenester basert på:

- Tillit
- Kvalitet
- Kompetanse
- Kunderelasjon
- Kostnader

Økonomiplanen bygger på følgende forutsetninger:

- Selvkostprinsipp for eierne på konkurransedyktige vilkår.
- Budsjettall 2025–2028 er ikke justert for lønns- og prisstigning, dvs. at tallene er oppgitt i 2024 priser.
- Inntektssiden forutsetter dagens eiere
- Utgiftssiden i budsjettet er satt opp for å øke selskapets kompetanse innenfor rammebetingelsene på inntektssiden
- Selskapet vil arbeide aktivt med nye inntektsskapende aktiviteter innenfor selskapets formål.
- Planen er realistisk, fullstendig, oversiktlig og er satt opp i balanse
- Det må bevilges midler til pliktig kjøp av andeler i KLP. For 2025-2028 finansieres bevilgningen med kr 370 000 fra disposisjonsfondet.

I økonomiplan 2025-2028 har vi tatt med en kolonne som viser tall for regnskapet 2023. I tillegg presenterer vi budsjett 2024 i egen kolonne. Budsjett 2024 er økt med kommunal deflator på 5,2 % samt justert for de andre budsjettforslagene til budsjettendringssaken for 2024.

Vi gjør oppmerksom på at rapportoppsettet er endret som følge av nye regnskapsregler for interkommunale selskaper. Den største endringen er at vi tidligere presenterte lønnsutgifter og sosiale utgifter sammen. Denne er nå delt opp i lønnsutgifter og sosiale utgifter. Det er grunnen til at regnskapskolonnen for 2023 avviker fra budsjettkolonnene.

Styrets innstilling til vedtak:

Representantskapet vedtar den fremlagte budsjetttramme for 2025 og økonomiplanen for perioden 2025–2028.

Tromsø den 14.04.2024

Lars-André Hanssen
Adm. dir

Budsjett 2025

Økonomiplan 2025-2028

Driftsbudsjett

Budsjettall i hele 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027	2028
Driftsinntekter						
Overføringer og tilskudd fra andre	57 520 385	64 150	63 750	63 750	63 750	63 750
Salgsinntekter	5 425 866	6 936	6 935	6 935	6 935	6 935
Sum driftsinntekter	62 946 252	71 086	70 685	70 685	70 685	70 685
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	50 483 812	45 370	44 870	44 870	44 870	44 870
Sosiale utgifter		11 435	11 330	11 330	11 330	11 330
Kjøp av varer og tjenester	11 986 762	12 340	11 690	11 690	11 690	11 690
Overføringer	4 991 034	3 525	2 900	2 900	2 900	2 900
Andre driftsutgifter	427 244	530	530	530	530	530
Sum driftsutgifter	67 888 852	73 200	71 320	71 320	71 320	71 320
Driftsresultat	-4 942 600	-2 114	-635	-635	-635	-635
Finansinntekter						
Renteinntekter	635 251	635	635	635	635	635
Renteutgifter	11 469					
Resultat eksterne finanstransaksjoner	623 782	635	635	635	635	635
Ordinært resultat	-4 318 818	-1 479	0	0	0	0
Interne finanstransaksjoner						
Overføring til investering		724	370	370	370	370
Avsetninger	1 510 907	0				
Bruk av avsetninger	5 829 725	2 203	370	370	370	370
	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig resultat	0	0	0	0	0	0

Budsjett 2025 Økonomiplan 2025-2028

Investeringsbudsjett

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027	2028
Egenkapitalinntekter KLP	353 943	370	370	370	370	370
Dekning av tidligere års merforbruk		354				
Sum investeringer	353 943	724	370	370	370	370
Finansiering:						
Overføring fra drift	0	724	370	370	370	370
Sum finansiering	0	724	370	370	370	370
Udekket	353 943	0	0	0	0	0

Budsjettall i hele 1000

Organ:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Valgkomiteen Representantskapet	5/24	12.4.2024 26.4.24	Louis S. Edvardsen Louis S. Edvardsen

GODTGJØRELSE TIL TILLITSVALGTE

Saksopplysninger:

Representantskapet skal årlig behandle sak om godtgjørelser til tillitsvalgte. Etter vedtaket i representantskapet i 2023 er satsene for godtgjørelser til tillitsvalgte fra 2023 slik:

Gjelder:	Måleenhet	Kroner
Representantskapets leder	pr år	17 000
Representantskapets nestleder	pr år	8 500
Styreleder	pr år	85 000
Nestleder styret	på år	37 000
Medlemmer og møtende varamedlemmer (styret og representantskapet)	pr møte	3 700
---	tapt arb-fortj. - inkl. feriepenger (ulegitimert)	3 000
Ansattes representant	pr møte	3 700
Valgkomiteens tredje medlem	Pr år	3 700

Representantskapet ga i 2023 valgkomiteen myndighet til å utarbeide nye satser for godtgjørelser for tillitsvalgte i KomRev NORD. Satsene var sist justert i 2021.

Valgkomiteens medlemmer er:

Louis S. Edvardsen, representantskapets leder
Mona Benjaminsen, valgt av representantskapet

Valgkomiteen fremmer forslag om følgende satser for 2024.

Innstilling til vedtak:

Satser for 2024 med virkningsdato 1.1.2024:

Gjelder:	Måleenhet	Kroner
<i>Representantskapets leder</i>	<i>pr år</i>	<i>20 000</i>
<i>Representantskapets nestleder</i>	<i>pr år</i>	<i>10 000</i>
<i>Styreleder</i>	<i>pr år</i>	<i>90 000</i>
<i>Nestleder styret</i>	<i>på år</i>	<i>40 000</i>
<i>Medlemmer og møtende varamedlemmer</i>	<i>pr møte</i>	<i>4 000</i>
<i>(styret og representantskapet)</i>		
<i>---"---</i>	<i>tapt arb-fortj. - inkl.</i>	<i>3 000</i>
	<i>feriepenger (ulegitimert)</i>	
<i>Ansattes representant</i>	<i>pr møte</i>	<i>4 000</i>
<i>Valgkomiteens tredje medlem</i>	<i>Pr år</i>	<i>4 000</i>

Valgkomiteen 17.04.2024

Louis S. Edvardsen
Leder av representantskapet

KomRev NORD

Interkommunalt selskap

Organ:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Valgkomiteen Representantskapet	6/24	12.4.24 26.4.24	Louis S. Edvardsen Louis S. Edvardsen

VALG AV STYREMEDLEMMER TIL STYRET I KOMREV NORD

Etter valg på representantskapsmøtet i 2023 består styret av følgende:

Styreleder Ivar Råstad, Harstad	2022 – 2024
Nestleder Sølvi Jensen, Lyngen	2023 – 2025
Styremedlem Stian Hiis Bergh, NFK	2023 – 2025
Styremedlem Jorhill Andreassen, Senja	2022 – 2024
Styremedlem Paul Rosenmeyer, Narvik	2022 – 2024
Styremedlem Anna Lise Bringsli, Vågan	2023 – 2025

Varamedlemmer til styret for perioden 2023 – 2024:
(første vara møter fast i styret)

1. Christine Nilsen, Vardø
2. Åsne Høgetveit, Tromsø
3. Steen Linde, Gratangen

Forslag nytt styre:

Styreleder Sølvi Jensen, Lyngen	2024 – 2026
Nestleder Tommy Sarnes, Senja	2024 – 2025
Styremedlem Stian Hiis Bergh, NFK	2023 – 2025
Styremedlem Leif Vidar Olsen, Hammerfest	2024 – 2026
Styremedlem Anna Lise Bringsli, Vågan	2023 – 2025

Varamedlemmer til styret for perioden 2024 – 2025:
(første vara møter fast i styret)

1. Monica Mathiassen, Harstad
2. Øistein Nilsen, Storfjord
3. Turid Strand, Vadsø

VALG TIL STYRET:

Valgkomiteens innstilling:

Styreleder Sølvi Jensen, Lyngen	2024 – 2026
Nestleder Tommy Sarnes, Senja	2024 – 2025
Styremedlem Stian Hiis Bergh, Nordland Fylkeskommune	2023 – 2025
Styremedlem Leif Vidar Olsen, Hammerfest	2024 – 2026
Styremedlem Anna Lise Bringsli, Vågan	2023 – 2025

Varamedlemmer til styret for perioden 2024 – 2025:
(første vara møter fast i styret)

1. Monica Mathiassen, Harstad
2. Øistein Nilsen, Storfjord
3. Turid Strand, Vadsø

Valgkomiteens medlemmer er:

Louis S. Edvardsen, representantskapets leder
Mona Benjaminsen, valgt av representantskapet

Valgkomiteen 17.04.2024

Louis S. Edvardsen
Leder av representantskapet

Christer Ringheim

From: Christer Ringheim <rinchr@hammerfest.kommune.no>
Sent: 19 April 2024 08:50
To: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Cc: Ken Are Johnsen <ken@hammerfest.kommune.no>
Subject: SV: Ipader

Hei.

Dette lar seg ordne. IT-avdelingen følger opp.

Er neste møte 6. mai?

Vennlig hilsen

Christer Ringheim

Assisterende Kommunedirektør

Hammerfest kommune

T 78 40 25 04 | M 952 56 975

hammerfest.kommune.no

Fra: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Sendt: torsdag 11. april 2024 16:21
Til: Christer Ringheim <rinchr@hammerfest.kommune.no>
Kopi: Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>
Emne: SV: Ipader

Det er ikke ofte du mottar e-post fra tom.oyvind.heitmann@kusek.no. [Finn ut hvorfor dette er viktig.](#)

Hei igjen.

Har avklart med leder i kontrollutvalget.

Per i dag gjelder det leder i kontrollutvalget Ole Ingvald Hansen og medlem i kontrollutvalget Leif Småback.

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Fra: Christer Ringheim <rinchr@hammerfest.kommune.no>
Sendt: torsdag 11. april 2024 10.48
Til: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Emne: Ipader

Hei.

Viser til brev fra kontrollutvalget vedrørende ipader til medlemmene.

Det er ikke oppgitt behov for et spesielt antall. Kan du opplyse meg?

Vennlig hilsen

Christer Ringheim

Assisterende Kommunedirektør

Hammerfest kommune

T 78 40 25 04 | M 952 56 975

hammerfest.kommune.no

Ole Ingvald Hansen

From: Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>
Sent: 15 April 2024 19:08
To: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Subject: Fwd: Utlevering av iPad

Til orientering

Sendt fra min iPhone

Mvh
Ole I. Hansen

Videresendt melding:

Fra: Anne Tørseth <Anne.Torseth@hammerfest.kommune.no>
Dato: 15. april 2024 kl. 15:14:01 CEST
Til: "Ole I. Hansen" <oleingvaldo@gmail.com>, "Leif G. Småbach" <Le-smaab@online.no>
Kopi: Joakim Holmgren Hansen <joakim@hammerfest.kommune.no>
Emne: Utlevering av iPad

?

Hei,
Ta kontakt med Joakim Hansen på IT-avdelingen for utlevering av iPad.
Han nås på telefon 78 40 20 10. Han står også som kopimottaker av denne e-posten, og kan kontaktes på den adressen.

Vennlig hilsen

Anne Tørseth

formannskapssekretær
kommunedirektørens stab

Hammerfest kommune
T 78 40 25 02 | M 991 55 477
hammerfest.kommune.no

Hammerfest kommune
Hámmerfeastta suohkan

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	6. mai 2024	J.nr:	KUSEK01342

Sak 31/24

PROSJEKTSKISSE - EIERSKAPSKONTROLL - EIERSKAPSFORVALTNING I HAMMERFEST KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Prosjektskisse – Eierskapskontroll – Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune, datert 29. april 2024 (vedlagt)
- Plan for eierskapskontroll 2021-2024 – Hammerfest kommune (ikke vedlagt)
- Risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2021-2024 – Hammerfest kommune (ikke vedlagt)

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse «Eierskapskontroll – Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune», datert 29. april 2024.

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av eierskapskontrollen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort på møte 11. mars 2024 i sak 17/24 vedrørende oppstart av eierskapskontrollen.

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av eierskapskontrollen «Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune», i tråd med kommunens plan for eierskapskontroll 2021-2024, samt kontrollutvalgets vedtak i sak 17/24.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstilling med tilleggsproblemstillinger for eierskapskontrollen «Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune»:

- *Har Hammerfest kommune etablert systemer og rutiner som skal bidra til å sikre folkevalgt styring og kontroll over eierinteressene?*
 - *Får kommunestyret opplæring i og informasjon om eierstyring?*

- *Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring avklart?*
- *Har kommunen eierskapsmelding i tråd med lovkrav?*
- *Får kommunestyret informasjon om virksomhet og resultat i selskapene?*

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget legger til grunn at revisjonens forventede timebruk på 150 timer ikke blir overskredet.

Kontrollutvalget legger videre til grunn at revisjonens forventede tidspunkt for ferdigstillelse – ultimo 2024 – ikke blir overskredet.

Saksopplysninger:

På møte i kontrollutvalget 11. mars 2024 vedtok kontrollutvalget i sak 17/24 å starte opp en eierskapskontroll av Hammerfest kommunes eierskapsforvaltning. Kontrollutvalgets vedtak er som følger:

«Med henvisning til plan for eierskapskontroll 2021-2024 vedtar kontrollutvalget å sette i gang eierskapskontrollen «Eierskapsforvaltning i nye Hammerfest kommune» med de forutsetninger som framgår av saksframlegget.

Denne eierskapskontrollen skal gi svar på om Hammerfest kommune utøver sine eierinteresser i selskap i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontrollen gjennomføres i 2024 med deler av de timer som Hammerfest kommune har til eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon dette året.

Kontrollutvalget ber kommunes revisor om å oversende en overordnet prosjektskisse som viser revisjonens tolkning av oppdraget.

Kontrollutvalget forventer at revisjonen oversender den overordnede prosjektskissen til kontrollutvalget v/ sekretariatet i løpet av medio 2024.»

Den 29. april 2024 mottok sekretariatet en overordnet prosjektskisse for eierskapskontrollen «Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune» fra KomRev Nord IKS, datert 29. april 2024.

Prosjektskissen er basert på bestillingen som kontrollutvalget vedtok på møte 11. mars 2024 i sak 17/24.

I prosjektskissen framgår det at revisjonen har utarbeidet følgende hovedproblemstilling og tilleggsproblemstillinger for denne eierskapskontrollen:

- *Har Hammerfest kommune etablert systemer og rutiner som skal bidra til å sikre folkevalgt styring og kontroll over eierinteressene?*
 - *Får kommunestyret opplæring i og informasjon om eierstyring?*
 - *Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring avklart?*

- *Har kommunen eierskapsmelding i tråd med lovkrav?*
- *Får kommunestyret informasjon om virksomhet og resultat i selskapene?*

I prosjektskissen framgår det at forventet ressursbruk er 150 timer, samt at forventet ferdigstillelse er ultimo 2024.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til revisjonens oversendte prosjektskisse "Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune», datert 29. april 2024.

I prosjektskissen legger revisjonen til grunn de forutsetninger som fremgår av kontrollutvalgets vedtak i sak 17/24, herunder det som fremgår av sekretariatets saksframlegg til saken.

I tillegg legger revisjonen til grunn en timebruk på 150 timer, samt at forventet ferdigstillelse skjer i løpet av ultimo 2024. Sekretariatet vurderer det som viktig at kontrollutvalget i sitt vedtak forutsetter at den angitte ressursbruk, samt leveringstid ikke blir overskredet.

Sekretariatet vurderer at den fremlagte prosjektskissen er i tråd med kontrollutvalgets vedtak og forutsetningene som framgikk av saksframlegget til sak om oppstart av eierskapskontrollen (sak 17/24).

Sekretariatet anbefaler derfor at prosjektskissen godkjennes.

Sekretariatets tilrådning (forslag til vedtak) framgår innledningsvis i dette saksframlegget.

Prosjekttittel: Eierskapsforvaltning i Hammerfest kommune

Kommune: Hammerfest

Bakgrunn: I møte 11.3.2024, under sak 17/24, fattet kontrollutvalget følgende vedtak:

Med henvisning til plan for eierskapskontroll 2021-2024 vedtar kontrollutvalget å sette i gang eierskapskontrollen «Eierskapsforvaltning i nye Hammerfest kommune» med de forutsetninger som fremgår av saksfremlegget.

Denne eierskapskontrollen skal gi svar på om Hammerfest kommune utøver sine eierinteresser i selskap i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontrollen gjennomføres i 2024 med deler av de timer Hammerfest kommune har til eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon dette året.

Kontrollutvalget ber kommunens revisor om å oversende en overordnet prosjektskisse som viser revisjonens tolkning av oppdraget.

Kontrollutvalget forventer at revisjonen oversender den overordnede prosjektskissen til kontrollutvalget v/sekretariatet i løpet av medio 2024.

Revisor var til stede under kontrollutvalgets behandling av sak 17/24. Utfra drøftingene i møtet, oppfatter vi at kontrollutvalget ønsker at kommunens oppfølging av selskaper og eierrepresentanter undersøkes. Herunder hvorvidt eierrepresentantene får informasjon som eierskapsmelding, vedtekter og annet som gjelder for selskapene. Videre hvem som eventuelt har ansvar for å gi informasjon om dette til eierrepresentantene/selskapene. Også informasjonsutvekslingen mellom kommunestyret og eierrepresentanter oppfatter vi var ønskelig at undersøkes.

Vi har utarbeidet prosjektskissen med utgangspunkt i ovennevnte og kontrollutvalgets vedtak. Kontrollutvalgets bestilling retter seg ikke inn mot ett spesifikt selskap, men er formulert som en generell eierskapskontroll og avgrenset til de tema som kontrollutvalget drøftet ved bestillingen.

Prosjektleder: Fastsettes senere

**Oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor:** Margrete Mjølhus Kleiven

Formål:

Det følger av bestillingen av eierskapskontrollen at kontrollutvalgets formål er å undersøke om Hammerfest kommune utøver sine eierinteresser i selskap i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Arbeidsbeskrivelse:

Innledningsvis sender vi oppstartsbrev om eierskapskontrollen til Hammerfest kommune. Vi informerer om eierskapskontrollen og hvilken informasjon vi har behov for. Deretter gjennomfører vi datainnsamlingen. Rapportskriving gjøres parallelt med datainnsamlingen.

Et utkast til rapport fra eierskapskontrollen sendes til uttalelse til Hammerfest kommune. Eventuell uttalelse vil innarbeides i rapporten, før endelig rapport med eventuelle anbefalinger til Hammerfest kommune oversendes kontrollutvalgets sekretariat for behandling i kontrollutvalget.

Problemstillinger (arbeidstittel):

Som en del av arbeidet vil vi kartlegge kommunens eierinteresser i selskap. Dette fremgår ikke som en problemstilling, men beskrivelser av dette vil inngå i rapporten.

Med henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 17/24 foreslår KomRev NORD følgende problemstillinger:

Har Hammerfest kommune etablert systemer og rutiner som skal bidra til å sikre folkevalgt styring og kontroll over eierinteressene?

- Får kommunestyret opplæring i og informasjon om eierstyring?
- Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring avklart?
- Har kommunen eierskapsmelding i tråd med lovkrav?
- Får kommunestyret informasjon om virksomhet og resultat i selskapene?

Kriterier (foreløpige):

Kriterier for eierskapskontrollen er krav, normer og/eller standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot.

For problemstillingen i denne eierskapskontrollen utleder vi kriterier fra følgende kilder:

- Lov 22.6.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll, KS (2020)
- Hammerfest kommunes eierskapsmelding, og eventuelle relevante vedtak truffet av Hammerfest kommunestyre

I kommuneloven er blant annet krav til eierskapsmelding, og vi anser det som relevant i lys av kontrollutvalgets bestilling å undersøke om Hammerfest kommune oppfyller lovkravet på dette området. KS har i et eget hefte til kommunene og fylkeskommunene gitt 21 anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Flere av anbefalingene gjelder kunnskap til folkevalgte om eierskap og selskapene samt informasjon om saker til behandling i selskapene. Det er også anbefaling om hvem som bør utnevnes som representanter i eierorganer samt om avklaring av forholdet mellom kommunedirektør og daglig leder i selskapet. Hammerfest kommunes eierskapsmelding vil også være relevant å undersøke etterlevelse av på de områdene som kontrollutvalgets bestilling retter seg mot.

Kriterier konkretiseres og bearbeides og kan derfor bli endret etter hvert som revisor framskaffer informasjon i undersøkelsen.

Metode:

Dokumentanalyse og intervju.

NKRF¹s styre vedtok 12.8.2020 *RSK002 Standard for eierskapskontroll*. Eierskapskontrollen vil bli gjennomført i henhold til kravene i denne standarden.

Prosjektstart:

Vi starter arbeidet når vi mottar kontrollutvalgets vedtak om behandlingen av prosjektskissen.

Forventet ressursbruk:	Forventet ferdigstillelse²:
150 timer	Ultimo 2024

Kritiske faktorer:

Kritiske faktorer vil være knyttet til innsamling av data fra kommunen og våre informanter.

Dato: 29.4.2024

Sign: Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

¹ Kontroll og revisjon i kommunene (tidligere Norges kommunerevisorforbund).

² Under forutsetning av at prosjektets aktiviteter kan gjennomføres som planlagt, jf. kritiske faktorer og avhengig av når vi mottar kontrollutvalgets vedtak